

te faciente lesionē in osse discoopiri os fm aliq̄ parte in q̄ nō eēt lesio. Alia vō pars in qua fissura est eēt occulta sub carne ⁊ cute. sicut. n. est pole vt cute nō fracta frangat̄ craneū ita est pole q̄ cutis frangat̄ in aliqua parte in qua os nō recipiat lesionē: non vō in illa in qua recipit lesionē: lz illud raro eueniat. Et tunc q̄dez sicut dcm̄ fuit supra caro in fundo vulneris nō est ossi circūcirca adherēs: sed quā si tēta sub carne penetrat vsus os cooptū. ⁊ tūc oz de causa p̄mitiua ⁊ alijs significatōibus p̄ quas ingrimus de fractura cranei ingre. Sz si totū os sic discooptū ⁊ circum circa sit caro sana adherēs ad sensuz ⁊ in ipso nō appareat fractura. dico q̄ tunc medicus nō dz hesitare de fractura in illo osse quātūcūq̄ causa p̄mitiua q̄ obuiauerit in virtute fuerit maxima. lz a tali causa p̄mitiua sit possibile sine fractura cranei accidere nocumētū intrisecū sup pāniculos cerebri: cui⁹ rōne necesse est os detegere: ⁊ dato q̄ nō sit fractura in osse: sicut inferius apparebit hoc in processu. Deinde cum dicit.

Et similiter accidentia q̄nq̄ significant illud sicut apoplexia ⁊ scotomia ⁊ destructio vocis ⁊ que sunt eis similia.

In pte ista ponit aliā significatōez q̄ sumit̄ ab acc̄tib⁹ que p̄sequunt̄ lesionēz factā in osse q̄ sunt scotomia apoplexia ⁊ destructio vocis ⁊ silia. que q̄dē acc̄tia aliq̄ eueniunt in p̄n⁹ fracture cranei. Et hec q̄dē ē q̄n̄ p̄tusio sic est magna vt ēt vsq̄ ad pāniculos cerebri: vel ēt ip̄z cerebri sit p̄tingēs: vel ēt si ex fractura cranei aliq̄ partē ossis cōtingat separi ab ipso osse ⁊ infigi in pelliculis ipsi⁹ cerebri ita vt in eis faciat p̄ctōez. tūc. n. ex tali p̄ctura subito cerebro cōpatiēte cānt̄ hec acc̄tia pessima. ⁊ pp̄ h̄ acc̄tia accidit feb. ⁊ ap̄a aliq̄n̄. Acc̄tia at̄ ista accidit in p̄cessu. ⁊ h̄ q̄dē accidit q̄n̄ p̄tingit pp̄ fracturā q̄ hūiditas virulēta defudās vel defluēs p̄ fracturā sup pāniculos cerebri nō h̄ns respiratōez ad ex̄: lz ibi retenta in sanie p̄uertit̄. in sanie aut̄ p̄uersa ⁊ ēt in p̄uersiōe ipsius pp̄ passionē cerebri eueniūt hec acc̄tia. ⁊ q̄nq̄ iste descēsus hūiditatis ⁊ coadunatio ē sup pāniculos cerebri: ⁊ p̄uersio ei⁹ est in sanie nō sic statiz: lz in p̄cessu. iō talia acc̄tia nō accidūt statim a p̄n⁹: sed in p̄cessu. ⁊ q̄to citi⁹ fit talis putrefactio in illa mātāto citi⁹ illa p̄tingūt acc̄tia. q̄to at̄ tardi⁹ tāto tardi⁹ illa p̄tingūt. Et p̄pea dicēt inferi⁹ q̄ in estate n̄ tardēt modus curatōis vltra septē dies: in hyeme vō vltra. x. Aduertendū est aut̄ q̄ Sal. h̄ incidēter: hec acc̄tia mala nō p̄nt

nota quod sepe
p̄nt contingi
quod sequantur
accidentia
vera capiti
tame, caput
ille su mores
fioe accidenti
non vide.

tingere solū in vulnere capitis cū fractura cranei. Itēz et aliq̄n̄ est pole ea p̄tingere dato q̄ nō sit fractura cranei. nullū. n. ē ipole q̄ ab aliq̄ re p̄tundēte obuiāte capiti accidat fieri vuln⁹ in capite sine fractura. lz craneū nō frangat̄. pole ē tñ vt accidat disruptio in venul⁹ q̄ sunt sub craneo ⁊ effundat̄ ab eis hūiditas sanguinolēta q̄ morās sup pāniculos cerebri nō h̄ns respiratōez p̄uertit̄ in sanie. ⁊ cōuersa in sanie cāt̄ hec acc̄tia. ⁊ p̄pea ēt: qz aliq̄n̄ ad sensuz hoc repit̄: sic videm⁹ in plurib⁹ q̄ i vulnere capiti in q̄ os detegit̄ nulla fractura i craneo appet̄: ⁊ tñ p̄sequunt̄ accidentia mala sic feb. spalm⁹ ⁊ extenuatio labioz ⁊ silia. ⁊ tūc q̄dē sūt acc̄tia in fractura cranei q̄ ad euitatōez hoz accidētū detegimus os vt expiret hūiditas. ita ēt cyrugici edocti appet̄tib⁹ his acc̄tib⁹ dato q̄ os fractū nō sit tñ detegūt craneū: ⁊ aliq̄n̄ māifeste visū ē in q̄busdā p̄tib⁹ q̄ erāt sub crāeo sanie ee egressas ⁊ hūiditates putrefcās: ⁊ tñ euaserūt. in aliq̄b⁹ at̄ h̄ visuz ē q̄ ex malitia magna late tēte in p̄tib⁹ interiorib⁹ sūt mortui i p̄cessu. Deide cū dic̄t.

Et q̄nq̄ significat fissura cutis in multitudine sua ⁊ sine diuersitate in suo casu sup rectitudinez vnā dispōnē fracture itēz licet nō sit hoc

significatio significās oēm partes. Fortasse. n. est fractura interior plurima ⁊ magna ⁊ nō est sup cutez fissura aut est fissura parua: quare oz tunc necessario vt cognoscat̄ dispō cū significatōibus in quib⁹ querit̄ de fractura ⁊ firmet̄ membrū si est possibile.

In ista pte pōit aliā significatōez q̄ sumit̄ ex tactu quez medic⁹ facit mediātib⁹ istr̄is. ⁊ dic̄. q̄nq̄ significat. planū est q̄d dic̄: qz illa significatio q̄ sumit̄ ex dispōne fracture cutis nō ē sp̄ necia ⁊ vā. ⁊ iō subdit̄ tē q̄re q̄n̄ fissura ē pua in cute ⁊ interi⁹ ē fissura pl̄ima ita q̄ p̄ fissurā cuti nō pōt appere fractura oz vt cognoscat̄ dispō supple fracture cranei cū significatōib⁹ su. alijs q̄ dē sūt q̄b⁹ q̄rit̄. i. ingrit̄ de fractura. alia l̄ra h̄z cū istr̄is q̄b⁹ ⁊c̄. ⁊ ē l̄ra magis p̄pleta: qz adiūgit aliā significatōez p̄ter illas q̄ dē sūt. Et tūc oz expōere q̄ aliq̄n̄ fissura est sic pua i cute q̄ oz vt cognoscat̄ dispō ei⁹ cū istr̄is cū q̄b⁹ ingrit̄ d̄ fractura: sic qz debemus accipere tēta subtilē ⁊ imittere i ozificiū vulneri vsq̄ ad os ⁊ tētare si tēta iueniat de p̄sionē in osse an retineat̄ i fixura q̄ ē in osse: qz tūc p̄iecturam⁹ q̄ fractura sit in osse. ⁊ cū isto tali instr̄o debes bñ ⁊ plies tentare ⁊ ingre. ⁊ h̄ q̄d Aui. addit̄ cū dic̄. Firmet̄ mēbrū si ē pole. i. firma bñ itentōe tua de dispōne tal mēbri: vtz. i. sit fractū vel nō. ⁊ h̄ nō vult aliud h̄re nisi q̄ optie debes tētare ⁊ ingre vtz os sit fractū vel nō. Deide cū dicit.

Et in huiusmodi dispōnibus est necium incidere cutez dure: ⁊ discoopire donec appareat os dubitatū totum. ⁊ si accidat fluxus sanguis impleat̄ illud q̄d discooptū est pānis siccis: de inde sustēra cū puluillo infuso in vino ⁊ dimitte ipsum vsq̄ mane.

In pte ista pōit significatōez q̄ sumit̄ ex mō curatōis v̄l opatōis n̄re q̄ significatio ē p̄ns p̄dcās significatōes. ⁊ dicit. ⁊ in h̄ q̄dē dispōnib⁹ ⁊c̄. h̄ ē d̄re q̄ q̄n̄ appet̄ p̄dicte significatōes oēs v̄l plēs p̄ q̄s tu potes p̄iecturare q̄ os fractū ē tūc ad certificādū p̄plete tuā cognitōez tu debes p̄cedere cū icisiōe cuti ⁊ carnis ⁊ discoopire totū os de q̄ tu dubitas q̄ sit fractū. tūc. n. ad oclz videbis vtz sit fractū v̄l nō. ⁊ factō h̄ si accidit flux⁹ sanguis debes implere vuln⁹ aut cū pānis siccis aut si nō sufficit cū pānis ifusis in albumie oui vel in aq̄ mixta cū aceto: qz ista p̄strigūt sanguinē ⁊ p̄pe debes fassiare desup cū puluillo ifuso in aliq̄ v̄io st̄ptico. ⁊ sic dimittere ipm manere. ⁊ postea videre vtz os sit fractū v̄l nō sit fractū. Si vō nō sit fractū: tūc curabis illud vuln⁹ cura q̄ dicta ē p̄us i tractatu de vulnerib⁹ ⁊ v̄l cerib⁹ mēbroz carnosoz. si vō sit fractū. tūc curab cura q̄ dicēt. Ex his v̄bis Aui. tu debes accipere q̄ nō ē p̄cedēdū ad icisionē carnis ⁊ cutis nisi q̄n̄ estimas p̄ aliq̄ significatōes p̄iecturatiuas q̄ os ē fractū: vel dubitam⁹ de fractura ipsius. Sz si nō dubitarem⁹ de fractura ⁊ appet̄at nobis os solidū nō debemus p̄cedere ad icisionē cutis ⁊ carnis sicut faciūt stulti cyrugici ⁊ p̄sumptuosi q̄ anq̄ alias significatōes inquirāt in quolibet vulnere capitis p̄tingēte audēt statiz incisionem facere magnā vt os in magna q̄titate detegat̄ dicētes q̄ in tali detectōe ossis nullū exiit peccatū nec piculū. Et isti q̄dē ignorāt q̄ ex tali icisionē p̄nt multa mala acc̄tia cōseq ⁊ pericula. Primo q̄dē qz talis incisso nō sit sine maximo dolore. dolor aut̄ maximus ē causa vt multotiēs attrabat̄ ap̄a. vñ dicit Sal. Lave dolore inquatū potes: q̄n̄ nihil est causa ap̄atis sic dolor. ignorant̄ ēt isti q̄ talis detectio exponit os frigozi. ⁊ ēt alijs ex q̄b⁹ pōt nocumētis ex ipso cōsequi. ⁊ p̄ p̄ns in pāniculis cerebri: propter quod non est agendum sicut isti

sumptuosi agūt: sed p̄us inquirēduz est p̄ alias significa-
tōes: q̄n̄ p̄ illas significatōes manifestas cognoscim̄ fra-
cturā. tunc p̄cedendū est ad icisionē istā r̄c. Et p̄pea dixit
Aui. Et in h̄s q̄dē significatōib̄. s. q̄n̄ apparēt p̄dicte signi-
ficatōes p̄ q̄s estimamus q̄ os ē fractū. tūc p̄cedēdū ē ad
talē icisionē: aliter nō est neēuz ipsaz facere.

**Vulnēz aut̄ capitis vsqz ad terminuz almo-
chari cura est illa q̄ iā dicta est in caplo vlcey r̄
ante ipm̄ findētia vero os r̄ ducētia os r̄ simi-
lia illis de illis que dicunt̄.**

**P̄ri^o Aui. docuit modū cognitionis fracture accētis in
craneo q̄n̄ ipsa est latēs ad sensuz. In pte ista docet modū
curatiōis vulnēz capitis in qb̄ ē fractura cranei. Et duo
facit. p̄ circa hoc dat suā itentōez. 2° exequit̄. ibi 2° (Et mi-
nores dispōnes r̄c.) In p̄ma pte dicit q̄ cura vulnēz ca-
pitis q̄ p̄cedūt vsqz ad craneū. i. q̄ terminant̄ vsqz ad pel-
liculā q̄ d̄r̄ almocati. ista aut̄ pellicula est illa q̄ tegit os ca-
pitis exteri^o q̄ alio noīe d̄r̄ zinzia mater. Tres. n. sunt pel-
licule capitis. due q̄dē iteriores sub craneo quaz vna d̄r̄
pia mater q̄ imēdiate cerebrū tāgit. alia d̄r̄ dura mater: q̄
ossi adheret. 3° est pellicula q̄ exteri^o ex craneuz est super
ipso q̄ d̄r̄ zinzia mater. Nunc aut̄ cura vulnēz q̄ p̄cedunt
vsqz ad zinzia matrē in qb̄ vulnēribus nō est aliq̄ lesio in
osse dicta est ante in caplo vlcey. r̄ añ ipsū. i. in caplo de
vulnērib̄. r̄ p̄cipue in caplo vulnēz q̄ fiūt in capite. ea vō
q̄ sunt recētia curant̄ sicut vulnēra facta in mēbris carno-
sis: quoz cura dicta est in tractatu de vulnērib̄: s̄ vulnē-
ra capitis in qb̄ accidit lesio vel fixura in osse: aut accidit
elevationo alicui^o ptis ossis: aut accidit ali^o modus fracture
in osse sūt illa quoz curatio h̄ tradit̄. Deide cū dicit.**

**Et minores dispōnes fracture ossiū in capite
si accidit in eis scissura parua nō penetrās vsqz
ad latus aliud: imo succedit apud q̄dā expimē-
ta r̄ similis isti magis rectū est itez vt frices il-
lud vsqz quo non remaneat de scissura aliqd. r̄
si amas vt festines cū effusione humiditatis ni-
gre donec vehemēs fiat apparitio scissure p̄ ea
fac: r̄ frica donec nō remaneat vestigiū: r̄ sint
apud te fricatoria diuersaz q̄titatū r̄ admini-
stra in primis lata eoz: deide q̄ sequunt̄ illa.**

**In pte ista oñdit curatōez taliū vulnēz in qbus accidit
fractura. r̄ duo facit. p̄mo in gnāli oñdit fm̄ quē modum
p̄cedēdū ē p̄ detectōez ossis r̄ elevationēz ipsi^o. in sc̄da pte
in spāli docet illū modū elevationēz r̄ detectōis ossis s̄z mo-
dū antiquoz. r̄ cū h̄ ē modū fm̄ quē possumus p̄hibere
accētia q̄ aliq̄n̄ p̄tingūt. ibi 2° (Et qualiter fit hec curatio
nos diximus in hoc illud q̄ dixerunt p̄mi r̄c.) P̄ma in
duas. In p̄ma pte supposito ex p̄dicte q̄ facta sit detectio
carnis r̄ cutis. ita q̄ os fractū sit totū detectū ostēdit mo-
dū curatiōis fracture cranei q̄n̄ fractura est in osse: nō tñ
penetrat ad inferius ossis. In sc̄da pte ponit modū curatio-
nis fracture in osse q̄n̄ fractura ista ē penetrans ad latus
aliud ossis. i. vsqz ad inferi^o. (Si aut̄ estimaueris q̄ fixura
sit penetrās) P̄ma in duas. in p̄ma pte: qz modus cura-
tiōis isti^o fixure facte in craneo ē p̄ remotōez talis fixure
ab osse docet modū s̄z quē talis fixura siue scissura d̄z ab
osse remoueri. In sc̄da pte docet q̄ sunt medicamina q̄ in
tali vulnere post modū illi^o opatōis p̄ueniūt. ibi 2° (Lūqz
adminstraueris r̄c.) In p̄ma pte vult d̄re q̄ minor fractu-
ra q̄ p̄t̄ p̄tigere in osse ē vt in ip̄o accidat fixura p̄ue q̄ri-
tatis: r̄ cū hoc nō penetrat vsqz ad aliud lat^o: imo succedit
v̄. recedit. appōsta q̄dā expimēta. Et ista q̄dē expimēta**

vel expimētū ponit statiz post r̄ in tali fixura r̄ in his q̄
milant̄ ei magis rectū ē vt frices os totū vt nō remaneat
aliqd de fissura. Et hoc iō fit vt hūiditas aggregata nō re-
maneat iter p̄es fixure q̄ retēta in eis putrefactōez i osse
iduceret. Et de ista cā ē ampli^o videbit̄ in illo. s̄. in frāgē-
tib^o vō os r̄c. Secūdū aut̄ quē modū possum^o cognoscere
q̄ fissura ista parua q̄ d̄r̄ alio noīe capillaris fixura an mo-
ta sit ab osse p̄ fricatiōez Aui. docet. Et si amas r̄c. Debes
.n. supra fissurā infundere aliqd de hūiditate nigra sic est
encaustriū: qz ex effusione ista appet nobis manifeste p̄s il-
la in q̄ ē fractura. r̄ itez debes fricare donec nullū ibi re-
maneat vestigiū nigredis: qz tunc ex toto erit amota fixu-
ra illa. r̄ debēt eē apud te infra p̄ q̄ fricas diuerse quātitā-
tis: ita vt in p̄mis frices cū his q̄ sunt latiora: deide cū strī-
ctiorib̄: p̄pterea qz semp ozificiū cuiuscunqz vulnēris d̄z
eē latū r̄ fundū strictuz: qm̄ ex hoc mā melius mūdificat̄
r̄ minus in tali vulnere humiditas aggregat̄ ex qua time-
tur putrefactio. Deide cū dicit.

**Lūqz fricaueris admistra medicinā capitalē
r̄ sufficit tibi. Et medicie q̄dē capitales sunt si-
cut ireos r̄ farina horobi r̄ minutū olibani r̄
aristolo. r̄ cortices radice opoponaci r̄ myr-
rha r̄ sarcocola r̄ san. dra. r̄ omne exiccatiū
sine mordicatōe: r̄ curen̄ curatōe vlcey.**

**In pte ista oñdit q̄ sūt medicamina q̄ p̄ueniunt p̄ p̄dicā
fricatiōez r̄ remotōez fixure. r̄ dicit. Lūqz fricaueris admi-
stra medicamina capitalia: medicamina q̄dē capitalia d̄r̄
q̄ p̄ueniētia sūt in gnātōe carnis r̄ solidatōe vlcey q̄ fiūt
in capite. r̄ qz talia vlceravel vulnēra p̄tigūt ad mēbz q̄d
siccū est: q̄le ē os. r̄ d̄c̄n̄ fuit supra. In mēbro sicco p̄uenit
medicā q̄ sit maioris exiccatiōis q̄ in mēbro hūido: hinc
est q̄ tales medicine sunt magis exiccatiue q̄ medicie q̄
adminstrant̄ in vlcerib̄ mēbroz carnosoz. v̄ez ē tñ q̄ lz
debeāt eē exiccatiue: nō tñ intantū vt mordicēt: p̄pterea
qz mordicatio p̄hibz nascētia carnis sic d̄c̄n̄ ē supra. Lau-
sa at̄ q̄re post fricatiōez debēt talia medicamina admistra-
ri est: qz q̄n̄ remota ē fixura. tūc nō restat nisi curare illud
cura q̄ debet vlceri rōne q̄ vlcus ē: in q̄ vlcere nō ē alia in-
tētio nisi regnātio carnis r̄ solidatio. Et iō Aui. subdit
ifra. q̄ post istā fricationē curet̄ cura vlcey. Et qz medici-
ne capitales sunt q̄ p̄ueniūt in tali vlcere: hinc ē q̄ post ta-
lē fricatiōez debes adminstrare medicamina capitalia: r̄ sūt
sufficiētes ad curatōez talis vlceris. r̄ h̄ est q̄d Aui. dicit.
(Et sufficiūt cibi) S̄z aduertēdum hic est q̄ lz Aui. dicat
absolute. Lūqz fricaueris os admistra medicinaz capita-
lē r̄c. nō tñ hoc d̄z itelligi absolute absqz omni p̄ditōe. S̄z
illud q̄dē d̄z itelligi cū p̄ditōe: puta si nō timeēt de apate.
meli^o est. n. in p̄n^o attēdere ad p̄hibitua apatis r̄ mitiga-
tiua doloris sic est oleū rosa. de q̄ ifra dicit̄ ex q̄ p̄tes cir-
cūstātes debēt inungi. postmodū cessato h̄ timore debes
p̄cedere ad medicinas capitales q̄ exiccatiue existūt sicut
p̄uenit vlceri existētī in tali mēbro. Et qz vt in plurib̄ p̄p-
icisionē q̄ dolorē facit: r̄ p̄ motū factū ex fricatiōe. r̄ p̄pte-
rea qz plura corpa nō sunt p̄fecte mūda timor ē de aduen-
tu apatis. p̄ tāto tuti^o ē vt in plurib̄ facta abrasioe nō sta-
tiz adminstrare medicinas capitales: s̄z p̄us medicinā dolo-
ris mitigatiua r̄ p̄hibitionē apatis p̄ aliquot dies appone-
re: deide medicinas capitales adducere: sed de hoc ad huc
plus videbit̄ in p̄cessu. Deide cū dicit.**

**Si aut̄ estimaueris q̄ fissura sit penetrans
vsqz ad lat^o aliud. tunc fricatio nō finit eaz vsqz
ad elongatōez. r̄ caue ne multum procedas in
fricatiōe: imo vbi iam securus fueris r̄ cogno-**

*nota effusione ym-
didit̄ nigre.*

neris disponem velaminis an sit seruans situz suum ex osse. tunc nocumētum est minus ⁊ res magis apparens ⁊ est euētus apātis minor ⁊ saluor ⁊ paruior ⁊ apparitio puris maturi velocior ⁊ magis cōpleta aut iā separauit ipsum p̄cussio ab osse. ⁊ illud est ab eo in quo ē timor plus ⁊ dolores ⁊ febres ⁊ que sequunt ea plus ⁊ susceptio ab osse alteratōis coloris velocior ⁊ cursus puris virulēti subtilis in eo plus ⁊ q̄ accidit ex dolorib⁹ ⁊ febribus ⁊ tetano ⁊ sincopi ⁊ destructiōe rōnis propter dimissiones curationis in eo plus.

CIn pte ista pōit modū curatōis fracture ossis capitl qm̄ penetrat vsq; ad iteriora. ⁊ sic p̄cedit. In p̄o pte oñdit qd̄ in tali fracture oz gerere. oñdit. n. q̄ sp̄ i ipa nō sufficit fricatio: s; oz vti detectōe ⁊ eleuatōe alicui⁹ p̄ticule ossis. In 2° pte oñdit in q̄to tēpore dz fieri h̄ eleuatio ossis. 3° ostēdit qd̄ ē ueniēs istm̄ cū quo dz fieri eleuatio ossis. 4° ibi (Cū ḡ vificat̄ neccitas) 3° ibi (Et qm̄q; sit cū serra subtili) p̄ma i duas. p̄ facit qd̄ dcm̄ ē. 2° qz post eleuatōes ossis solent aliqñ accñtia timorosa ⁊ suspecta p̄tingere docet illa r̄upe. 2° ibi (Et stude ne frig⁹ aduēiat) p̄ ps vidit i q̄tuor ptes. in p̄o pte oñdit qm̄ oz in tali fissura penetrāte vti eleuatōe ⁊ detectōe ossis. in 2° pte docet q̄titate ossis quā oz eleuare ⁊ detegere. in 3° oñdit cām pp̄ quā vtimur h̄ mō curatōis. s. eleuatōe ⁊ detectōe ossis in fracture cranei. nō aut vtimur h̄ mō curatōis i fracture alterius ossis. in 4° pte oñdit qd̄ ē locus ueniētior in q̄ oz fieri icisionē detectōes ⁊ eleuatōes ossis. 2° ibi (Et nō q̄rif in oī fissura r̄c.) 3° ibi (In frāgētib⁹ vō os ⁊ q̄ sūt r̄c.) 4° ibi (Et oz vt sit icisio ex loco r̄c.) p̄ma in duas. in p̄o pte oñdit q̄ i tali fissura penetrāte post fricatōes oz vti detectōe ⁊ eleuatōe ossis. in 2° pte p̄pat curatōes vulnez capitis i qb⁹ nō ē fracture cranei ad curatōes taliū vulnez in qb⁹ ē fracture cranei vt oñdat q̄liter diuersificat̄ curatio illoz a curatōe istoꝝ. 2° ibi (In fissis vō i qb⁹ nō ē r̄c.) vep̄ ē q̄ illa p̄ticula pōt dupl̄r sniari vt videbitis. p̄ma in duas. p̄ facit qd̄ dcm̄ est. 2° oñdit q̄ maxie oz cauēri i talib⁹ vulnerib⁹. 2° ibi (Et in h̄s qd̄ dispōne imo r̄c.) In p̄o pte Aui. vult h̄ d̄re: q̄ si videris q̄ fissura sit penetrās ad lat⁹ aliud. tūc fricatio nō finit eā. i. tūc fricatio de q̄ dcm̄ ē nō ē sufficiēs ad faciēduz cessare fissurā. ⁊ iō oz amplius finire ipam. Vel alr̄ expōe tūc fricatio nō finit eā. i. tūc talis fricatio nō facit cessare qñ fissura appeat p̄ vestigiuz talis nigredis remanētis in ipsa. Alia aut l̄ra h̄z. tūc fricatio nō excusat ab elōgatiōe vsq; ad elōgatiōes. q̄si vult d̄re fm̄ istā l̄raz q̄ si fissura sit penetrās ad aliud lat⁹: tūc fricatio nō excusat ab elōgatiōe ne vsq; ad elōgatiōes. i. qñ elōgem⁹ fricatōes pfundādo. s. eā donec appeat pl̄s dura m̄r. Et subdit. Et caue ne mltū p̄cedas i fricatōe. q̄si vult d̄re. q̄ qñ fissura erit penetrās ad lat⁹ aliud erit apparēs dura mater. aut p̄p̄ea qz p̄ fricationē puenisti vsq; ad durā matrē: aut qz sic eēt fissura lata q̄ appet. tūc desiste a fricatōe ⁊ debes p̄cedere ad cognitiōes dispōnis pellicule q̄ ē sub osse. vtz sit seruās situz suū que dz fuare nāl̄r cū osse: aut pp̄ p̄cussione separta est ab osse. ⁊ h̄ ē qd̄ vult d̄re cū dic̄: imo vbi iā secur⁹ fueris i fricatiōe ⁊ cognoueris dispōne velaminis. ⁊ istā talē sniam pōit Paulus in p̄alleg⁹ cap. a q̄ iste mltā h̄ capli accepit. Dicit. n. Si vō vsq; ad mirigen fuerit supple penetrās fissura. tūc rodere ⁊ icidere debem⁹ ad cognitiōes vtz desistat ab osse nimiū vel maneat p̄teypomeni. i. adberēs r̄c. Si. n. videris velamē. i. pelliculā q̄ est sub osse fuare sitū suū nāl̄r cū osse ⁊ sit adberēs ossi sic dz adberere fm̄ nāz

imo ⁊ in q̄busdā locis alligat̄ ossi sic in anathomia appet. tūc ē nocumētū min⁹. p̄p̄ea qz nō ē nocumētū in pellicula cerebri neq; ē scā ē disruptio i venulis q̄ sūt iter os ⁊ pelliculā. ita vt ex eis hūiditas effūdat̄ q̄ aggregat̄ sup̄paniculā cerebri. ⁊ tūc res i h̄ vulnere ē magis apparēs. s. q̄ sit salua. qm̄ i tali vulnere min⁹ accidit euētus apātis. ⁊ ē febris ⁊ appetitio ē saniei: ⁊ puris digō ē citior ⁊ cōpletior. Si aut ex p̄cussioe sit separt⁹ p̄aniculus ab osse. tūc i tali fracture ē timor maior ⁊ piculū: qm̄ tūc dolores ⁊ febres ⁊ apata p̄sequunt̄ magis ad talē fracturā. Itēz ē ⁊ os citi⁹ ab tera in suo colore tēdēs. s. ad corruptōes ⁊ mortificatōes. Itēz ē ex tali vulnere accidit plus egressio hūiditatis virulēte q̄ saniei digeste ⁊ laudabil. oīa aut̄ hec accñtia cōtingūt maxie in tali fracture i q̄ pp̄ p̄cussione separtū ē velamē ab osse pp̄ duplicē cāz. Quaz vna ē: qm̄ hec ē significatio q̄ attritio ⁊ r̄tusio rei nocētis p̄uēt vsq; ad pelliculas cerebri q̄ sunt mēbra sensibilia ⁊ pp̄inq̄ mēbro nobillī. s. cerebro pp̄ quoz mēbroz passionē illa accñtia molesta p̄tingūt. 2° cā ē: qz in separtōe velaminis ab osse accidit neccio effusio hūiditatis iter os ⁊ p̄aniculū: ⁊ aliqñ accidit q̄ disruptū ē vene magis iteri⁹. vñ accidit effusio hūiditatis aut iter duos p̄aniculos: aut iter p̄aniculū ⁊ cerebri q̄ hūiditas ibi detēta ⁊ post i putrefactōes quersa nocumētū igerēs p̄anicul⁹ ⁊ cerebro h̄ accñtia molesta cāt. Et subdit postea Aui. Et qd̄ accidit ex dolorib⁹ ⁊ febribus ⁊ t̄betāo r̄c. h̄ ē d̄re q̄ qñ ē talis fracture i ipa sūt apta p̄tingere hec accñtia mala. s. dolor ⁊ febris ⁊ sp̄asm⁹ sincopis ⁊ p̄mixtio rōnis pp̄ tarditatez curatōis q̄ est neccia i tali fracture. q̄si ex his v̄bis Aui. voluit h̄re q̄ in fracture penetrāte ē neccia p̄ter abraffione ⁊ fricatōes detectio ⁊ eleuatio ossis ⁊ qñ ē neccitas. Nā qñ i fracture cranei separtū est velamē ab osse. tūc neccia ē detectio ⁊ eleuatio alicui⁹ p̄ticule ossis: ⁊ q̄to plus differ̄ hec curatio tāto magis p̄tingūt accñtia p̄dicta pessima. Et cā q̄re h̄ est neccia detectio ⁊ eleuatio ossis ē: qz qñ velamē separtū est ab osse neccū ē vt hūiditas effūdat̄ iter velamē ⁊ os. vt ḡ ibi nō detineat ⁊ putrescat neccū ē vt d̄tegat̄ os ad h̄ vt hūiditas ad eē pōt sit fluere. nō solū at̄ h̄ ē cā q̄re oz os discoopire ⁊ detegere aliq; p̄te ossis: s; ē cā ē: qz qñ p̄ p̄cussione factā a re contūdetē separtū ē velamē ab osse: signū ē q̄ attritio ⁊ r̄tusio scā est maxia in p̄tib⁹ ossis. in simplici. n. icisioe nō accidit vt scidat̄ dura mater q̄ dura m̄r nō separt̄ ab osse: s; h̄ accidit in r̄tusioe ⁊ quassatōe magna. in tali at̄ attritioe scā i p̄tib⁹ ossis neccū ē vt hūiditas iteri⁹ coadūet̄ in medulla ossis inter p̄ticulas ei⁹. sic videm⁹ fieri in carne qñ atterit̄ caro q̄ hūiditas coadūat̄ iter p̄ticlas ei⁹. hec at̄ hūiditas virulēta coadūat̄ iter p̄ticlas ossis nisi detegat̄ os s; aliq; p̄ticulā: ⁊ illa hūiditas possit mūdificari ⁊ desiccari putrefit: ⁊ putrefacta totū os putrefiet. Dec. n. hūiditas nō pōt p̄ ligamētū exp̄mi a p̄tib⁹ ossis sic fit qñ ossa alioꝝ mēbroz r̄u frāgun̄t: qz in alijs ossib⁹ possum⁹ vt i ligamēto stricto p̄ qd̄ exp̄mi hūiditas ab osse ad alias ptes. In osse aut̄ capitis pp̄ modū p̄pōnis capitis h̄ ligamēto vti nō possum⁹. Itēz ē nec cū medicamē talis hūiditas pōt resolui. tuz pp̄ d̄sitatē poroz ⁊ sube ossis. tū ē qz illud medicamē at tractiū ē. sic aut̄ attraheret mām ex osse in p̄n⁹: appositū: ita ē attraheret mām ad hos cū in p̄n⁹ pp̄ fluxū mām sic p̄petat̄ ea q̄ exp̄mūt ⁊ repellūt mās ab ip̄o: sic q̄ eēbūt mām p̄tētā in ip̄o: qz ḡ hec hūiditas mūdificari ⁊ exicari nō pōt alio mō nisi cū detectōe ⁊ eleuatōe alicuius p̄ticule ossis vt non accidat putrefactio in toto osse. ⁊ etiā in p̄aniculo cerebri neccūz est detegere ⁊ eleuare aliq; p̄ticulā ossis. ⁊ q̄to citi⁹ fit tanto est melius. Si aut̄ in fracture cranei nō desistit velamē ab osse: imo p̄uat sitū suū cū osse. tūc sufficit sola abraffio q̄ est p̄ fricationē: qm̄ tūc nō ē sic timor de aggregatiōe hūiditatis q̄ sit effusa inter os

panniculū cerebri: nec est timor de aggregatōe hūidi-
tatis inter p̄riculas ossis. vñ sufficit sola abrasio vt remo-
ueat fissura ⁊ possit aliqua hūiditas expirare ad exteri⁹
q̄ ex vulnere cadit sup dura matre. ⁊ hec ē intētio quā. A.
vult h̄re. ⁊ q̄ ista sit ei⁹ intētio appet p̄ vba Pauli in palle-
gato cap. cū dicit. Si vō destiterit nimirū augent̄ dolores
⁊ febres. ⁊ s̄l̄r os alochodi. i. alteri⁹ coloris sit ⁊ s̄ion. i. pus
subtile ⁊ idigestus egredif. Si vō neglexerit q̄ curat ⁊ nō
anathasi. i. p̄foratōe v̄tē isto difficiliora fiūt s̄inthomata
colemesia. i. colere vomitus. spasmus. abscessio mētis. ⁊ fe-
bris acuta in qb⁹ oz refutare enchisis. i. icisione. nō p̄tib⁹
nūt bis sigdē nō desistit mirinx: rogma vō. i. fissura solum
fuerit ⁊ p̄ rasoria solū curat ⁊ si vsq; in pfundū fuerit. Ec-
ce manifeste q̄ ponit qm̄ sufficit sola abrasio. ⁊ q̄do p̄ter
abrasionē opz vti p̄foratōe ⁊ eleuatōe ossis. Et nota q̄
Paulus signāter addit nō p̄tib⁹ at bis: qz dato q̄ nō de-
sisteret ab osse p̄niculi si tñ videmus accntia illa mole-
sta p̄ntia statiz v̄tēdū est detectōe ⁊ eleuatōe ossis: imo ē
vt dcm̄ fuit pus si videmus accntia. ⁊ dato q̄ craneū fra-
ctū nō esset vti debemus detectōe ⁊ eleuatōe ossis. ⁊ iō si
gnāter dixit nō p̄tib⁹ aut bis ⁊c. Deide cū dicit.

Et in huiusmodi q̄des dispōne: imo in omni
dispōne oz vt vebemēter caueat frig⁹ et in esta-
te: qm̄ in eo est timor magnus.

In ista pte oñdit qd maxie ē illud qd oz cauēri in talib⁹
vulnerib⁹ q̄ sunt cū fractura cranei post abrasionē ossis ⁊
detectōe ipsius. ⁊ dicit. Et in hō qdē dispōne. i. in tali vul-
nere in q̄ facta ē detectio ossis vsq; ad durā matre: imo in
ea dispōne. i. in oī vulnere capitis qd penetrat vsq; ad cra-
neū siue sit cū fractura ipsius siue sit absq; fractura oz vt
vehemēter caueat frigus. p̄ frig⁹ qdē itelligēs oē qd ē frigi-
dū actu siue sit friditas aeris siue sit alteri⁹ rei q̄ approxi-
met ad vuln⁹ ⁊ in estate. Nota ḡ ex B q̄ nō solū in h̄e
me v̄z ē in estate in q̄ ē calitas aeris opz vebemēter ca-
uere frigus. Et iō Lyrugici q̄ in tali ope sūt edocti p̄tinue
qm̄ tales egros curāt p̄cipiūt vt teneant̄ circa egrū carbo-
nes igniti. Aduertēduz tñ est h̄ q̄ si in aere ē vebemēs
calitas q̄lis multotiēs ē in estate nō multū ē sollicitaduz
in augēdo ampliorē calorē vel caliditatē cū igne: qm̄ etiā
vehemēs caliditas nocet p̄ducēdo ad estuatiōez ifirmū.
vñ Hal. 3: de igenio sa. dixit. Itēz p̄siderādus ē aer circū-
dās ifirmū: qm̄ afficit corp⁹ sicut afficit medicia. Et p̄pte-
rea qm̄ Auic. dixit. Infridatio ē timor magn⁹ et in estate in-
tellexit q̄ etiā in estate oz cauēri si accidat ex aliq̄ accidē-
te. puta vel ex v̄tēo vel ex aliq̄ alia cā accntali: qm̄ in eo ē
timor magn⁹. Que at sit cā q̄re ē frig⁹ maxie nocitiuū ce-
rebri ⁊ ossib⁹ ⁊ oib⁹ mēbris neruosis dicta ē pus in caplo
de cura vulnez neruoz. Et silis qd q̄ fuit ibi scā posset h̄
fieri. ⁊ p̄ tāto de B h̄ d̄re nō curam⁹. Deide cū dicit.

In fissuris vero in quibus non est nisi fissu-
ra: sed est plurima ⁊ apparet cum ea illud in-
ter quod ⁊ os non est nisi cortex multotiens
sufficit strictura ⁊ ligamētuz ⁊ emplastruz ⁊
infridatia. v̄z illud qd ē recti⁹ est vt incipiat ⁊
fundat sup scissurā oleū ros. tepidū: deinde ag-
gregēt inter duas extremitates vulneris ⁊ sus-
ficiat si necessariū est illud ⁊ puluerizēt desup
puluis capitalis ⁊ ponant̄ sup eas puluilli im-
bibiti vino stiptico p̄cussio cū oleo: deinde reli-
qua ligamta: ⁊ q̄scat ifirmus ⁊ fiat delitiosus
⁊ fiat vt dormiat ⁊ s̄obotomet̄ si idiget.

In pte ista s̄m vñ modū possum⁹ d̄re q̄ ip̄e ponit p̄pa-

tionē iter curatōez vulnez q̄ sunt cū fractura ossis ⁊ cura-
tionē vulnez capitis q̄ sūt sine fractura cranei oñdēdo h̄
q̄ in vulnerib⁹ q̄ sūt sine fractura cranei silī mō p̄cedem⁹
in curatōe sic facimus in curatōe alioz vulnez simpliciū
.i. admistrādo ligatōes ⁊ futuras ⁊ ea q̄ incarnant ⁊ q̄ p̄bi-
bēt fluxū hūoz ad locū sic facimus in vulnerib⁹ alyis. S̄z
qm̄ craneū fractū ē: nō oz cū tali mō curatōis p̄cedere. S̄z
ḡistū modū expōit illud qd dicit h̄ de cura taliū vulnerū
capitis in qb⁹ nō ē lesio in osse nō d̄c̄ p̄ncipalr ⁊ p̄ se: qz cu-
ra taliū vulnez sic ip̄emet dixit pus iā dicta ē: s̄z solū B h̄
dixit vt ostēderet diuersitatē taliū vulnez a curatōe vul-
nez in qb⁹ accidit craneū frāgi. ⁊ s̄m hūc modū expōnis
sic expōit l̄ra. In fissis vō i qb⁹ nō ē fissura. i. in qb⁹ nō est
vuln⁹ simplex qd d̄c̄ p̄ vulnera q̄ sūt cū p̄tusiōe in qb⁹
nō ē nisi vuln⁹ simplex: qd d̄c̄ p̄ vulnera q̄ sūt cū p̄tusiōe
in qb⁹ nō possum⁹ p̄cedere suēdo ⁊ icarnādo a p̄n⁹ sic ha-
bitū est s̄: s̄z plurima. i. ⁊ q̄uis illa fissura sit plima. Et ap-
paret cū ea illud iter qd ⁊ os nō ē nisi cortex. i. ⁊ i tali fissu-
ra iter illud qd appz de vulnere. ⁊ os nō ē i medio nisi cor-
tex. i. qdā pellicula corticalis sic gingia mater. Et ista sunt
vulnera capitis de qb⁹ dixit s̄ q̄ ipsa termināt vsq; ad al-
mochati. i. gingiā matrē multotiēs sufficit strictura ⁊ liga-
mēta ⁊ empla infridatia. q̄si i bis v̄bis Auic. velit oñdere
q̄ talia vulnera curant̄ vt vulnera simplicia scā in carne:
quoz cura bita est supra. vñ sic in vulnerib⁹ carnosis sim-
plicibus oz p̄cedere cū his q̄ icarnāt. s. cū ligatura ⁊ p̄stri-
ctiōe p̄tiu. ⁊ cū his q̄ refrenāt ⁊ repellūt hūiditatē ex loco
vulneris appositis i circuitu vulneris q̄ sūt stiptica ifrigi-
dātia: ita opz ē i curatōe hoz vulnez q̄ sūt sine lesiōe os-
sis p̄cedere. Et tūc Auic. oñdit s̄z quē modū facimus B. s.
q̄ p̄hibemus hūiditates fluere ad loca vulnerata ⁊ p̄stri-
gimus p̄tes adiuicē dicēs. V̄z illud qd ē recti⁹. i. qd ē re-
ctū ad B vt compleant̄ itentōes q̄ dicte sunt ē vt incipiat ⁊
fundat oleū ros. tepidū sup fissura: p̄pea qz oleū ros. ē p̄-
hibitū fluxū materiei ad loca vulnerata: qm̄ ifridatōe ⁊
stipticitate p̄cipiat rōne quoz duoz p̄hibz fluxuz mate-
rie. Intellige at q̄ signāter dixit tepidū: qz vt dcm̄ ē in oī
vulnere capitl nocet qd ē fridū in actu. Et si dicat̄ quō
ḡ Auic. p̄cepit vti in tali vulnere emplis ifridatib⁹. Et di-
cēdū ē q̄ illud qd ē fridū in actu p̄hibet admistrari i cu-
ratōe taliū vulnez capitis. illud tñ qd fridū est vel decli-
nans ad frig⁹ in v̄tute: actu tñ tepidū vel calm nō p̄hibet
admistrari i vulnere capitis sic est oleū ro. tepidū: sic ē B
meli⁹ declarabit in p̄cessu. Et intellige cum d̄c̄ q̄ fun-
dat oleū ros. tepidū sup fissura nō itelligit Auic. q̄ fundat̄
itus in fissura. ⁊ postea aggregēt p̄tes fissure adiuicē ⁊ su-
ant̄. p̄pea qz sic habitū fuit supra ē ē auctoritas Halic. in
tegni in curatōe vulnez simpliciū. qm̄ p̄cedimus icarnā-
do partes ⁊ coniungēdo in vñ debz p̄hiberi ne inter par-
tes vulneris cadat oleū aliquod vel puluis aut pilus aut
aliqua res extranea. etiam oleū rosa. nō esset bonū ad in-
carnationē partiū talis vulneris: qz cum tale vulnus fiat
in membro sicco medicina incarnatiua ipsius debet esse
valde exiccatiua. Et p̄pterea p̄cepit postea q̄ ponat̄ de-
super puluis capitalis: qui. s. est puluis factus ex reb⁹ que
conueniunt ad incarnationē talis vulneris quale est vul-
nus factū in membro sicco sicut est caput quātuz ad ossa
que sunt in ipso. Intellexit ḡ Auic. q̄ oleū rosatuz non
fundatur super fissura: sed fundat̄ in partibus circunstan-
tibus vulneri. partes autē que sunt adiuicē disrūpte ag-
gregentur in vnum. Et si necessarium est suantur. Est aut
hoc necessarium quādo partes essent multuz remote ad
quaz conseruatōez in vñ nō sufficeret sola ligatura: sed
opz vti futura: deide puluerizetur desup puluis capitalis
vt. s. exiccet humiditatē que est inter labia vulneris vt p̄
sufficiētē exiccatoez ipsius exiccet̄ supflua humiditas ⁊

De polonin' qualitat' ap' frigiditatē, q' p̄hibet fluxū materiei ad loca vulnerata, q' in circuitu apponatur nota de oleo rosato.

Si arguitur non asonenda medi- camina frigida in capite intelli- gi debet q' actu frigidū q' nocet valde, p̄ntia vō frigida s̄ h̄ d̄c̄ a libicōna p̄ficada sum in m̄is v̄z patet ex p̄ntia,

reliq̄ p̄uertat̄ in rorem mediāte quo ptes adinuicē vniā-
tur. et postea ponant̄ desup puluilli imbibiti in vino stipti-
co p̄cusso cū oleo rosa. Puluilli q̄dē ponunt̄ desup ad me-
liore p̄seruationē partiū adinuicē. imbibunt̄ aut̄ in vino
stiptico et oleo ros. qm̄ vinū stipticū est p̄ueniēs rōne exic-
catōis quā facit. et etiā rōne stipticitatis. Oleū aut̄ rosa. qz
infricat et stipticat. vñ est p̄hibitiuuz ap̄atis ne accidat et
est ibi p̄ueniēter admixtū. Et gescat infirmus qm̄ motus
p̄hibet v̄nitionē partiū. et est causa ingetatōis ebulitio-
nis humoz̄ q̄ p̄hiberi d̄z inquātuz est pole ne accidat di-
scursus humoz̄ ad vulnus et accidat ap̄a. Et flobotomeē
si indiget. Est q̄dē indigētia flobotomie qm̄ timemus de
fluxu humoz̄ ad vulnus ex quo fluxū ē aptitudo vt eue-
niat ap̄a. timemus aut̄ hunc fluxū aut p̄pter vebemētez
dolorē. aut p̄pter corporis repletioēz et impuritātē. Et qz
ista plerūqz accidūt. idcirco plerūqz melius est in curatio-
ne taliū vulnez a flobotomia incipe. Nec est ḡ expō litte-
re hui⁹ particule fm̄ p̄dictū modū introducēdi istam par-
ticulaz. ¶ Possumus at̄ alio⁹ hanc p̄ticulā exponere fm̄
quā expōnē dicemus qz Aui. oñdit d̄ntiaz inter modum
curatōis que p̄uenit vulnere q̄ sunt cuz fractura cranei
in qb⁹ vulneribus nō est facta sep̄atio panniculi ab osse. et
in qb⁹ est vulnere nō est facta attritio in partib⁹ ossis.
et inter modū curatōis q̄ p̄uenit vulnere que sunt cum
fractura cranei in qb⁹ vulneribus facta est sep̄atio p̄nicu-
li ab osse et q̄ sunt cū attritioē et conuassatōē facta in osse.
Nā in vulneribus q̄ sunt cū fractura cranei supposito qz
ibi nō sit nisi fissura in osse et nō sit facta sep̄atio p̄nicu-
li ab osse. et est qz attritio et conuassatio nō sit multa facta
in osse possumus p̄cedere cū ligatura et sutura partiū vul-
neris. et cū his q̄ incarnāt. cuz hoc est admistrādo ea q̄ pro-
hibent et repellūt materiā ad locū p̄uenire sicut est admi-
nistratio olei ros. tepidi circa ptes fissure. S̄z qm̄ est fissu-
ra cranei et est sep̄atio p̄niculi ab osse facta. et etiam est fa-
cta attritio circa ptes ossis nō possumus p̄cedere cuz tali
mō curatōis: sed opz p̄cedere cū detectōē et eleuatōē os-
sis. et q̄to in tali vulnere plus differtur talis modus cura-
tōis tāto est peius sicut diximus p̄us. Et isto mō loquēdo
videt̄ illud qd̄ dicit hic cōtinuari ad illud qd̄ dixerat p̄us
.i. qz in vulnere qd̄ est cū fractura cranei qm̄ p̄niculus est
sep̄at⁹ ab osse accidit de illis acc̄tib⁹ malis plus p̄pter
dispōnē curatōis q̄ est p̄ eleuatōēz et detectōēz ossis. Sed
in vulneribus in qb⁹ nō est nisi fissura facta in craneo mul-
totiēs sufficit modus curatōis q̄ est p̄ stricturā s̄uitionem
et incarnatiōēz. et nō opz p̄cedere cū eleuatōē et detectōē
ossis. Et iste modus expōnis videt̄ magis p̄formis seriei
verboz̄ et mō p̄tinuatōis eoz. ¶ Secundū ḡ istā itētiōēz
sic expōnēt l̄ra. in fissis vō et̄. q. d. ita dcm̄ ē quō in vulne-
rib⁹ q̄ sunt cū fractura cranei in qb⁹ facta est sep̄atio p̄ni-
culi ab osse p̄ attritioēz multā opz p̄cedere cū eleuatōē
et detectōē ossis. Et qz in eis accidit plus de acc̄tib⁹ ma-
lis p̄ dimissionē talis curatōis. In fissis vō in qb⁹ nō est
nisi fissura. i. s̄z in vulneribus in qb⁹ nō est nisi solū fissura
cranei. vñ non est ibi attritio ossis: nec est facta sep̄atio
p̄niculi ab osse: s̄z est plurima. i. et dato qz sit plurima et ap-
paret cū ea illud iter qd̄ et os nō est nisi cortex. i. et appet qz
soluz ē lesio facta in p̄niculo corticali: puta in p̄niculo q̄
est supra os: nō tñ facta ē lesio in p̄niculo intrinsecō q̄ est
sub osse. multotiēs sufficit strictura et ligatura. totuz illud
qd̄ subyciē postea ē planū ex dictis.

Sed secundum hāc expōnē nō est modica du-
bitatio. Nunqd̄ sit licitum in
vulnere qd̄ est solū cū fractura cranei absqz alia lesioē p̄-
cedere cū tali mō curatōis. Et vñ qz sic p̄ illud qd̄ dicit hic
Aui. fm̄ istā expōnem. Istud et̄ vñ ad l̄ram ponere Sera-
pio in sua practica. cap. de soda gnāta ex casu et p̄cussione

Dicit. n. talia v̄ba. qz si vuln⁹ fuerit magnū. s. in capite do-
nec appeat os et fuerit in eo venenū. tūc oz vt latemus in
p̄mis cū vino stiptico calefacto et abstergat̄ loc⁹ cū lana le-
ni. qz si appeat qz os sit fractū. tūc non ē pole vt redeat ad
dispōnē nālē. opz ḡ vt igeniet̄ in re ei⁹ cū reb⁹ que stāt ei
strictōē icarnatōis et ē vt calefacias oleū rosa. et infundas
ipz sup locū ei⁹ et p̄nectas duo labia fissure q̄ ē in cute aut
p̄niculo et adiuicē suas ea cū filo sete grosse aut lini et post
sutura admistra hunc puluerē et̄. Ecce qz in his v̄bis Se-
rapio pōit qz in cura vulneris qd̄ ē cū fractura ossis p̄cede-
re possumus cū sutura et icarnatōē. p̄pterea illud vñ asse-
rere fama q̄ est de istis empicis q̄ manifeste dicūt se cra-
neū fractū cū emplis p̄solidare absqz alia icisione cutis et
carnis et absqz alia d̄tectōē ossis et maxie illud asserūt plu-
ries ad sensum se vidisse. Sama at̄ quā plurimi famāt nō
oīno dep̄dit̄. vt p̄hus dicit. q̄re vñ qz isti vez dicāt saltē in
pte. ¶ In oppositū vñ eē illud qd̄ s̄ dixit Aui. in illo. s̄. Et
in silibus isti magis rectū ē vt frices itez et̄. ibi. n. ad l̄raz
ponit qz in fissura ossis dato qz nō penetret et sit capillaris
recti⁹ est p̄cedere cū fricatōē et abrafiōē ossis. q̄re et m̄to
forti⁹ hoc debemus agere qm̄ fissura penetrat vsqz ad du-
rā matrem. ¶ Ddm̄ aut̄ ē ad hāc dubitatōēz qz nō credo
impole eē qz aliqñ in vulnere qd̄ ē cū fractura cranei pos-
sit accidere sanatio cū mō curatōis q̄ ē p̄ s̄uitionē et icarna-
tionē absqz abrafiōē ossis vel eleuatōē et detectōē alicui⁹
p̄ticule ossis. Qm̄. n. ista p̄currūt puta qz corp⁹ ē bonoz̄ hu-
moz̄ nō supfluoꝝ in q̄to nec in q̄li. et qz in craneo ē parua
fissura absqz attritioē facta in ip̄o. et absqz ē lesioē facta in
p̄niculo q̄ ē sub osse. Dico qz tale vuln⁹ p̄solidari p̄t cuz
strictura p̄ ligamta et cū sutura: et cū his q̄ icarnatiua sunt
ponēdo sup locū fissure sic sūt pulueres vel empla exicca-
tiua q̄ hñt icarnare. et in p̄tib⁹ circūstātib⁹ apponēdo ea q̄
māz p̄hibēt p̄nēre ad locū sic ē effusio olei ros. in circū-
tu. Et rō q̄re in tali vulnere h̄s modus curatōis p̄t suffi-
cere ē: qz in tali vulnere nō timem⁹ de aggregatōē hūidi-
tatis sup p̄niculo sub osse: aut iter ptes ossis q̄ putrefiat
et putrefacta putrefaciat os et p̄niculū. Et B̄ iō p̄ bonita-
tez hūoz̄ isti⁹ corpis et in q̄to et in q̄li. et ē p̄ flōmiā q̄ fiet
cū dicat Aui. et flōmē si idiget vt nō sit timor d̄ fluxu hu-
moz̄ ex p̄tib⁹ alijs. Et ad p̄hibitiōēz et̄ isti⁹ iuuat appōere
oleū ros. i. circuitu. Itē cū in tali vulnere nō sit facta lesio
in p̄niculo ita vt sit sep̄at⁹ ab osse timor nō ē vt in plib⁹
qz hūiditas aliq̄ ex disruptōē venaz̄ sub osse aggregēt̄ su-
p p̄niculo sub osse q̄ putrefiat. et putrefcā putrefaciat os
et p̄niculū. Et et cū in osse nō sit facta attritio nō est ibi ti-
mor et de aggregatōē hūiditatis de q̄ sit curandū iter p̄ti-
culas ossis sic ē timor i attritioē et p̄tusiōē ossis. hūiditas
at̄ q̄ ē ibi ex vulnere facta i carne et cute ip̄a subito exicca-
bit̄ illa. s̄. q̄ erit supflua a medicā icarnatiua q̄ p̄it̄ desup
ptes vulneris et reliq̄ p̄uertit̄ in carnē. ex cui⁹ p̄uertioē ac-
cidit ptes vulneris v̄niri. et itez et̄ regnābit̄ porus iter p̄ti-
culas ossis mediante q̄ p̄ticule ossis adiuicē v̄nient̄. Pro-
pter qd̄ nullū vñ ipole qz in vulnere qd̄ ē cū fractura cra-
nei supposit̄ istis p̄ditōib⁹ aliqñ fieri sanatiōēz cū tali mō
curatōis dicto. S̄z i vulnere qd̄ ē cū fractura cranei in q̄
fcā ē attritio aut sep̄atio p̄niculi ab osse tal̄ modus cura-
tionis nō sufficit: imo opz festiare ad aliū modū curatōis
p̄p̄ cās q̄ dicte sūt. ¶ Sed v̄teri⁹ aduerte qd̄ l̄z nullū sit
ipole aliqñ accidere sanatiōē i vulnere qd̄ ē cū fractura
cranei illo mō q̄ dcm̄ ē. tñ reputo tuti⁹ et sani⁹ p̄cedere in
curatōē ei⁹ cū mō curatōis q̄ ē p̄ abrafiōē fissure ossis. et
p̄ mūdificatiōēz hūiditatis q̄ p̄cedere cū mō curatōis q̄
est p̄ suturā et icarnatōēz. vñ s̄ dixit Aui. Et i silib⁹ isti ma-
gis rectū ē vt frices itez illud vsque q̄ nō remāeat de fis-
sura aliqd̄. Et B̄ iō qz vt i plib⁹ ē qz nō sumus securi de ef-
fusiōē hūiditatis supra p̄niculū. et et iter ptes ossis fissi.

hoc ideo tum quia plurima corpora sunt imunda, tum etiam quia ut in pluribus non potest sic subita exiccatio fieri quin aliquid humiditatis que est ibi saltem ex vulnere facto in carne defluat inter partes fissure que humiditas nisi mundificetur putreficit et putrefacta generabit accidentia pessima de quibus facta est prius mentio. Que quando accidunt ut plurimum mortem inducunt. Et precipue contingit etiam quod humiditas est apta defluere inter partes ossis super panniculum, quia talia vulnera que fiunt in capite et precipue eius fractura ossis plurima transeunt in vlcera. propterea quod in capite ex modo compositionis capitis non sic est possibile cum modo ligature partes stringere et iungere sicut est hoc possibile in alijs membris, quod ergo ut plurimum transeunt in vlcera, et in vlceribus continue multiplicatur humiditas propter causas que dicta sunt in capitulo de vlceribus hinc est quod existente fissura in osse timor est de effusione talis humiditatis inter partes ossis et super panniculum qui est sub osse ex cuius effusione generantur accidentia pessima predicta. Quia ergo non est tutus euentus illorum accidentium, hinc est quod tutius est procedere cum modo curationis qui est per abrasionem et frictionem ossis fissi quam sit procedere cum hoc modo curationis qui est per incarnationem, et dato quod aliquando esset possibile cum hoc modo curationis procedere. Et propterea Avicenna significanter dixit in libro. Multoties sufficit strictura et ligatura et dixit, non sub isto modo loquendi, multoties sufficit ut ostenderet quod talis modus curationis esset possibilis in vulneribus in quibus est sola fissura cranei et non in illis in quibus est attritio et latio facta in panniculo, sed tamen sit possibilis non tamen semper, et ideo dixit multoties, quasi vult dicere, quod aliquibus vicibus hoc potest contingere. Iterum etiam hoc sit possibile non tamen in pluribus est ei innitendum, et ideo dixit sub hoc modo loquendi sufficit. Et hoc est quod mihi in hac dubitatione sentiendum esse videtur. Et ex dictis apparet qualiter etiam secundum istam expositionem, et verum dicit hic Avicenna, et supra cum dixit. Et in similibus istis magis rectum est etiam, et qualiter etiam secundum istam expositionem non contradicunt verba eius.

Ad illud autem quod dicit Serapio possumus etiam dupliciter respondere. Uno modo quod dixit illud verbum ut ostenderet quod possibile erat aliquando in vulnere illo cum tali modo curationis procedere. Et quod Serapio ibi principaliter non erat eius intentio loqui de curatione vulnerum que fiunt in capite pro tanto non curauit suum sermonem extendere in modo curationis illorum, sed incidentaliter illud ibi dixit. Vel possumus dicere aliter quod illud verbum quod dicit Serapio, quod ergo ut ingenitum in re eius cum rebus que stant ei statione incarnationis non referunt ad illud quod immediate dixerat, quod si apparet quod os sit fractum etiam, ita quod velit quod quando appetit ossis fractura tu icedas cum illo modo curatois, sed referunt ad illud quod dixit quod si vulnus fuerit magnum donec appareat os etiam, quasi vult dicere quod quando vulnus contingit usque ad os, tunc debes lauare in primis cum vino stiptico et abstergere locum a sanie superflua postea ingenia cum rebus que stant ei loco incarnationis quod si os est fractum, tunc non est possibile ut redeat ad dispositionem naturalem, id est, tunc non est possibile procedere cum his que incarnant, sed oportet cum alio modo curatois procedere quem modum curatois ibi non ponit, quod non erat ibi principalis eius intentio tractare de curatione vulnerum capitis, ut ergo non plangere eius sermo ultra propositum, idcirco non tractauit illum modum curationis. Et isto modo exponendo deum illud Serapio non consuluit in vulnere quod est cum fractura cranei talis modum curationis qui est per futuram et incarnationem fieri, sed hoc tamen consulit in vulnere quod pergit ad os sine fractura eius. Et isto modo exponendo concordat dictum eius cum prima expositione istius, sed intelligendo ut stat series verborum suorum cum primo modo exponere istius, sed. Ad illud autem quod tu dicit de experimentatoribus apparebit quod sit verum in quodam

sequenti, sed. Deinde cum dicit, **Et non queritur in omni scissura et fractura ut accipiat os totum: quoniam hoc non est possibile in omni osse verum recordare eius quod precipimus in capitulo vniuersali de fractura et restauratione.** Veritamen multi homines acceperunt os ex capitibus eorum incidendo et per modum et creuerunt caro et cutis super vulnus et euaserunt.

In pre ista Avicenna ostendit quod necessarium est os eleuare et detegere et quantitate eius quod debet eleuari et detegi, et dicit, Et non queritur in omni fissura et fractura ut accipiat os totum, id est, fiat eleuatio et detectio istius ossis quod est fissum, quoniam hoc non est possibile in omni osse. Istud quod non est possibile, quod aliquando est quod fissura est valde magna et longa pertingens usque ad multam distantiam, unde si quis vellet procedere cum eleuatione totius ossis fissi oporteret facere officium maximum, hoc autem non fieret sine periculo maximo, et precipue, quia talis detectio multa perniciosa exponit ipsum et cerebrum ut cito recipiat nocummentum a causa extrinseca, et hoc non est necesse facere. Solum, non fit ista detectio ossis ut mundificetur humiditas, et non retineatur super duram matrem. Nunc autem hec mundificatio satis conuenienter fit si solum eleuetur et detegatur os secundum aliquam quantitate modicam, et propterea non oportet os in tota fissura in eleuatione et detectione ipsius. Verum recordare eius quod precipimus in capitulo vniuersali de fractura et restauratione, istud quod dixit in capitulo de iudicij restorationis cuius os hic reminisci dixit in illo, sed, ultimo illius capituli, sed, illo. Et quando fuerit illud quod est fractum et comminutum magnum et fuerit eius comminutio comminutio plima, tunc necesse erit ut extrahatur totum etiam, ibi, non, dixit quod in fractura ossis oportet eleuare et auferre totum illud quod est vehementer comminutum. Sed si fractura non fuerit cum comminutione et fuerit fissura multa, tunc debes incisionem et detectionem facere in loco quod est debilius ad incidendum, et in quo facta est magis fractura, et dimittere postea reliquum, quod dimittendo alias parte non est nocuum, imo si totum velles abscindere et remouere esset nocuum magnum, hoc est illud cuius oportet hic recordari de quo fiet mentio in illo, sed, Inquit Paulus et Biterum nos docuit quantitate ossis, verum pro quod, quod multi homines acceperunt, id est, eleuauerunt et detexerunt os ex capitibus, id est, in talibus vulneribus cranei secundum modum predictum, id est, in pallegato, sed, et creuerunt caro et cutis super vulnus et euaserunt, supple absque, sed, quod fieret directio et eleuatio ossis totius fissi, hoc est quod intendit dicere Avicenna in hoc, sed:

In frangitibus vero os et que sunt post ea.

Supra Avicenna ostendit qualis modus est conueniens in vulneribus que sunt cum fractura cranei, quod ostendit quod modus curationis conueniens est per abrasionem ossis et per eleuationem et detectionem ipsius, in parte ista est eius intentio ostendere causam propter quam in fractura cranei procedimus cum hoc modo curatois, et non procedimus cum restauratione et replasmatione partium ossis sicut procedimus in fracturis ossium aliorum membrorum. Et diuidit pars ista in partes quatuor secundum quod quatuor ponit causas istius diuersitatis modi curatois fracture contingetis in ossibus aliorum membrorum, secundam causam ponit ibi, (Quapropter ut non effundatur etiam), Terciam causam ponit ibi, (Et de illis que vocantur ad illud etiam), quartam causam ponit ibi, (Et iteque si accideret virum). In prima parte Avicenna vult dicere quod una causa propter quam diuersificantur ossa capitis cum franguntur in modo curatois ipsorum ab ossibus aliorum membrorum cum franguntur est, quod cum franguntur ossa capitis natura ipsa non restituitur in loco fissure aliosque forte et durum, sicut facit in alijs ossibus, et dicit aliosque porus sarcoydes per que uniuertur pars

res ossis fracti. Quia sicut declaratum est alibi. ossa cum franguntur non possunt ad veram redire vnitionem & continuationem sicut caro. sed redeunt ad vnitionem & continuationem mediante poro sarcoide qui regenerat ibi ex alimento quod supfluit ex alimento ossis. qui quidem porus assimilatur nature ossis: non tamen vere existit os: unde est quasi nature medie iter naturam ossis & carnis. Et mediante quidem isto poro alligantur adinuicem & vniuntur particule ossis disrupte. Modo in ossibus capitis cum franguntur natura non regenerat istum porum qui dicitur alrosboth: sic forte & durum sicut regenerat in alijs ossibus. imo regenerat ipsum debilem & mollem respectu eius quod generat in alijs ossibus. Et causa huius est duplex. vna est ex materia. altera est ex fine. Ex materia quidem quonia porus qui generat est proportionalis ossi in quo regenerat & ex materia proportionali materie cuius regeneratur: nunc autem os capitis non est sic habens duritiem & grossitiem vt os pedis: aut brachij aut coxe. propter quod etiam qui generat in ipso cum proportione ei non est tante duricie & fortitudinis sicut est porus qui regenerat in alijs ossibus. Ex fine autem causa quare non regenerat porus tante duricie. sed regenerat debilis & mollis est vt non grauet panniculum ab ipso & impediatur ratio motuum ipsius. Si enim regeneraret porus multe duricie & fortitudinis cum talis porus tangat panniculum grauaret panniculum & lederet ipsum & prohiberet ipsum in motu eius. propter quod vt hoc non accidat natura regenerat ibi porum qui est mollis & debilis & substantiam habens raram respectu porum qui regenerat in alijs ossibus fractis. In alijs autem membris regeneratur porus durus vt partes ossis melius adinuicem vniantur: & os sit fortius ad hoc vt melius possit pati motus consuetos illius membri. Si enim in osse manus aut pedis regeneraretur porus mollis & debilis iam impediret motus manus & pedis. Non enim ista membra tunc essent sic robusta in motibus. quia ergo hoc est necessarium in membris alijs: non autem est hoc necessarium in osse capitis: hinc est quod porus qui regenerat a natura in fractura ossis capitis est res debilis & mollis. In fractura autem ossium aliorum membrorum regeneratur res dura & fortis. hoc vult dicere Auicenna. quod in ossibus capitis non regenerat res dura & fortis. neque etiam est necessitas regenerationis eius. hinc est quod non multum curamus de replasmatione ossium capitis fractorum. In ossibus autem alijs: quia curamus de illo. idcirco curamus de replasmatione ipsorum cum modo ligature & alijs que ad hoc requiruntur. ergo vna causa diuersificationis curationis est: quia in osse capitis ex hoc quod non replasmamus nullum sequitur nocumētum. sed in alijs ossibus si non replasmamus sequitur inde nocumētum scilicet impedimētum motus illius membri. Et hanc causam primo tangit cum dicit. In frangentibus vero os & que sunt post ea &c. i. in fracturis ossium & in dispositionibus que sunt post fracturas. i. que sequuntur ad fracturas vel que simulant fracturas.

Scias quod ossa capitis diuersificantur ab ossibus alijs cum franguntur: quonia cum ipsa franguntur non restaurat natura super ea alrosboth fortem sicut attrahit ipsum & nasci facit super reliqua ossa: immo rem debilem. Quapropter vt non effundatur pus ad interiora oportet vt extrahatur si fuerit plaga capitis completa: aut incidatur si non fuerit completa & non fiat occupatio in restauratione eius: & oportet vt non tardetur illud in estate ultra septem dies in hieme ultra decem dies: & quanto fuerit velocius

erit melius & longinquius ab hoc vt accidat nocumenta magna: & de illis que nocent ad illud & faciunt esse necessarium est quod ab ossibus alijs preter ossa capitis conuertit ligamentum rediutionem: & hoc ligamentum non est possibile super caput. propter illud ergo necesse est accipere os & fracturas cui est quantitas donec egrediatur virus sicut est necessarium. Et iterum si acciderit virus inter os restauratum ligatum ligamento opprimente expellente materiam cum iam esset generatum illud virus ex ipso loco & penetraret ad medullam esset nobis necessarium vt discooperiremus & mundificaremus: ergo qualiter in huiusmodi membro: non est igitur excusatio de hac collectione & incisione & detractione loci & prohibitione incarnationis eius vsque quo securus sis. Et si non est timor cursus virus vsque ad interiora ossis quod incisimus.

In ista parte secunda vult dicere quod secunda causa propter quam vitimur tali modo curationis in vulnere quod est cum fractura cranei. puta fricatione elevatione & detractione ossis: est ne virus effundatur interius. vtputa ad duram matrem: timor enim est ne per scissuram virulentia & humiditas defluat ad interiora que ibi retenta cum non mundificetur putrefierit: putrefacta autem patrefaciet os & panniculum: & si ent accidentia pessima de quibus facta est mentio. Adiuuat autem ad istam causam non solum timor humiditatis ad interiora per fissuram: verum etiam quod timor est de humiditate virulenta que aggregatur interius supra panniculum ex disruptione venarum sub osse. nam accidit aliquando vt dictum est pus precipue quando puenit lesio vsque ad panniculum propter attritionem magnam & conuassationem. que disruptio fit in venulis que sunt sub osse ex quibus egreditur humiditas que coadunatur sub osse supra panniculum. ista autem humiditas ibi detenta putrefiet & putrefacta generabit nocumenta de quibus sermo est habitus. Ut ergo non effundatur humiditas ad interiora & retineatur hec humiditas & virus super panniculum: oportet vt si fissura fuerit completa vt extrahatur illud os quod est ibi fractum & comminatum. Aut si non fuerit ibi orificium completum detegatur & incidatur os ita vt compleatur per quod orificium humiditas illa possit ad extra profluere. neque debes occupari in restauratione illius ossis fracti. Et in estate quidem ista detectio ossis non debet retardari ad fiendum ultra septem dies: in hieme vero ultra decem: in estate enim citius oportet vt fiat: quonia citius accidit putrefactio in tali humiditate in estate quam in hieme. Et in quocumque tempore quanto hoc citius fit est melius. quia tanto fit magis elongatio ab euentu nocumetorum predictorum. ergo secunda causa propter quam fit hec detectio ossis est propter timorem effusionis humiditatis super membra que sunt sub osse. sed in ossibus aliorum membrorum. quod non est talis timor. propterea quod non sunt sub eis talia membra hinc est quod in eis non vitimur hoc modo curationis. In tertia parte vult dicere quod vna ex causis propter quam sit necesse vti tali modo curationis & non vitimur replasmatione sicut facimus in alijs ossibus fractis est: quod in fractura ossis replasmatio partium ossis fracti maxime fit per modum ligature. Et causa huius est vt dicitur de ingenio sanitatis finali capitulo. quia per modum ligature primo conseruantur partes ossis fracti in suo plasmate que si non conseruarentur: non vniuntur nec replasmarentur.

fame affe de qual
hoc est inteligen
du in procedu
rationis in firmi
quia in toto sus
uite tempore
neratur adco
tis alrosboth ut
in cadane ratis
apparet.

Secundo quia per modum ligature prohibetur humiditas superflua peruenire ad os fractum: et illa que est in partibus ossis fracti exprimitur ab eis versus alias partes. Et hoc est maxime necessarium in curatione ossis fracti. nisi enim humiditas prohibeat peruenire ad os. et nisi etiam humiditas que iam aggregata est ibi exprimat ad alias partes os illud non poterit replasari: imo accidit in ipso putrefactio. ut verbi gratia: si os brachii sit fractum usque ad medullam et non ligetur nisi quod oportet ligari: nos videmus quod humiditas aggregatur in membro illo ex cuius aggregatione accidit prius putrefactio in medulla ossis. deinde putrefiet totum os et ultimo totum membrum. Et sicut replasmatio maxime partium ossis fracti fit per conuenientem modum ligature: et prohibio eius fit quando non fit conueniens modus ligature quando non conuenienter os ligatur: tunc accidit putrefactio eius. nunc autem talis modus ligature qui fit per replasmationem partium ossis fracti non est possibile fieri in osse capitis. quia sicut apparuit in precedenti tractatu in capitulo de qualitate ligamenti fracture: et sic etiam apparet. 6. de ingenio sanitatis. Modus ligature qui conuenit ad replasmationem et restaurationem partium ossis fracti est ille qui incipit cum pluribus inuolutionibus in loco infirmo: et fit ibi bona et fortis constrictio. ita tamen ut dolorem non generet. postea vero tendit versus locum sanum mollificando ipsum paulatim. hic enim modus ligature ut dicitur. 6. de ingenio sanitatis: prohibet euentum humorum ab alijs membris et exprimit humiditates a loco infirmo ad alias partes. Nunc autem talem modum ligature non est possibile fieri super caput propter modum compositionis et situationis capitis. quare cum talis modus ligature non sit possibilis super caput si uellemus intendere cum replasmatione et restauratione accideret aggregatio humiditatis superflue in illo osse. propterea quia non potest per modum ligature exprimi illa humiditas. aggregata autem ibi et detenta putrefiet et putrefacta putrefaciet os et panniculum qui est sub osse. ut ergo non accidat hec putrefactio necesse est accipere os fractum et detegere ipsum nisi aliquam quantitate: ad hoc ut humiditates virulente non detineantur: sed egrediantur ad extra. ¶ In quarta parte in qua ponit aliam causam uult dicere Auicenna. quod in alijs ossibus aliquando est cum modo ligature conuenientis per quam exprimitur materia contenta et repellitur illa que est apta ad membrum fluere: accidit quod non possumus prohibere quod aggregetur virulencia et humiditas in membro illo quod postea penetrat ad medullam ossis: et tunc ut non accidat putrefactio vel corruptio illius membri totius necessarium est discoopire et mundificare virulentiam et humiditatem ibi aggregatam. Ergo cum hoc accidat aliquando in alijs ossibus similiter accidet etiam aliquando in craneo. Et si in craneo accidat multo fortius: tunc erit nobis necesse discoopire et virus mundificare ut non accidat putrefactio ossis et panniculi: et per consequens interitus et mors. Quasi per hoc uult dicere Auicenna. quod in alijs ossibus: aliquando illud accidat: tamen nos procedimus semper ibi quando possumus cum replasmatione. quia et si illud contingat non est suspitio de aduentu mortis. unde possumus postea procedere ad discooperiendum et mundificandum absque quod mors perueniat. Sed in osse capitis si illud contingit: tunc est suspitio de euentu mortis propter membra nobilia que sunt sub craneo que tunc nocent. Ergo quia medicus semper debet eligere viam curationis: et saluorem dato quod quasi non timeret de penetratioe virus ad interiora. tamen melius est ut procedat cum incisione: et detectione ossis et prohibitione incarnationis usquequo sit securus quod perfecte tota humiditas virulenta sit mundificata exterius: quia isto modo procedendo erit securus: ne accidat putrefactio ossis et panniculi qui est sub osse. Et hoc est quod uult dicere Auicenna. cum dicit. Non est igitur excu-

fatio de hac collectione. Sic ergo ex dictis apparet quod quatuor ponit causas Auicenna propter quas in curatione talium fracturarum non incedimus cum replasmatione sicut facimus in fracturis ossium aliorum membrorum: quarum una causa fundatur super hoc quod non est ibi multum necessaria replasmatio sicut in alijs ossibus. nec ex hoc quod non sic prouenit nocentium sicut in alijs ossibus. Secunda causa fundatur super hoc quod esset nocitua et adducens nocentia mortalia. Tertia causa fundatur super hoc: quia non esset bene possibile fieri. Quarta causa fundatur super hoc quod semper modus curationis securior et saluor eligi debet a medico. Ille autem in quo est suspitio debet euitari.

Sed modo circa dicta emergitur dubitatio non modica. et est dubitatio utrum sit possibile quod vulnus quod est cum fractura cranei possit curari alio modo conuenienter quam cum incisione et detectione alicuius particule ossis. Et videtur quod sic. primo quia communiter diffamatur quod per emplastra multi curantur absque incisione et detectione ossis. Sama autem quam multi faciunt non videtur esse omnino falsa. ¶ Secundo hoc videtur probari posse ratione: quia sicut ex dictis apparet detectio et eleuatio ossis nisi aliquam quantitate non fit nisi ut virus et humiditas bene mundificentur et non aggregentur super panniculum neque inter particulas ossis fracti etc. Unde si hic timor non esset non procederemus cum ossis eleuatione et detectione. Si igitur probabitur quod sit possibile conuenienter mundificari ab humiditate et virulentia non facta eleuatione ossis et detectione videtur quod talis modus curationis non sit necessarius: sed potius ille alter modus curationis debet precipue eligi. quia in modo curationis qui fit cum tali eleuatione et detectione ossis est timor et suspitio multo tiens de euentu apostematis in panniculo et est suspitio. Unde Auicenna. ita dicit. Multotiens accidit in siphac post curationem cum ferro apostema calidum etc. Quod autem sit possibile conuenienter mundificari humiditatem et virulentiam absque detectione et eleuatione ossis. probatur: quod quidam res sunt ex quibus possunt fieri emplastra que habent vehementem virtutem attrahendi ad exteriora non solum humiditatem et virulentiam: imo etiam habent virtutem attrahendi frustra ossium decisa que remanent in vulneribus. sicut recitat Auicenna. quinto canone de virtute cuiusdam emplastri quod fuit relatum ab Andromacho. igitur si reperiuntur talia emplastra: tunc cum talibus emplastris poterit fieri sufficiens mundificatio virus absque alia detectione et eleuatione ossis partis. ¶ Adiuuat autem ad confirmandum hanc rationem. quia nos videmus sicut apparet quinto de interioribus in isto capitulo hoc membrum sicut et alia membra parti dicimus etc. Si illo. Sed tamen pellicule costarum sicut Archistratus dixit etc. quod multotiens in fracturis ossium sanguinem qui ex percussione erat effusus interius inter partes ossis: et etiam inter partes carnis que circumdat os exterius expellitur a natura per cutem: que sic est grossa et densa: imo aliquando adeo sic expellitur ad extra: quod ligamentum tingitur ab ipso sicut ad sensum videmus. ¶ Et isti dicto concordat illud quod dicitur particula. 7. affozis morum in commento illius affozis. Quibuscumque etc. Dicit enim ibi ad litteram quod forti nature nil repugnat in expulsionem: et dato quod materia sit grossa et vie sint stricte. videmus enim ut dicit quod materia apostematis cum a quibusdam locis natura eam expellat ossa etiam transit. Si ergo ex operatione nature hoc fit multo fortius poterit virus et humiditas in vulnere quod est cum fractura cranei mundificari ad exteriora absque detectione et eleuatione partis ossis: et precipue quando in hoc fieret adiutorium cum emplastris que virtutem habent attractiuam vehementem eruginis ad extra. quare tale vulnus conuenienter cum emplastris curari poterit

sicut se afferunt facere isti emperici.

In oppositum ^{vo arguit: qz nullus auctoz fa-}
^{mosoz ponit istu modum cura-}
 tionis cum emplastris solu expsis: imo oes dicunt solu cu-
 rare cum incisione et detectione et eleuatione alicuius partis os-
 sis. Mirabile autem est quod oes antiqui hunc modum curationis
 cum emplastris ignorat. Etiam Gal. 6. de iuge. sa. ad lras dicit.
 quod si velim inungere medicamentum huiusmodi. puta quod mun-
 dificet et humiditatem excicet nullum reperimus sufficiens in
 fracturis ossium absque modo ligature conuenienti qui modus
 ligature non potest fieri in osse capitis: quare ad lram videtur
 ponere quod cum solis medicis talis modus curationis non potest
 esse sufficiens. **C** Dicendum est ad hoc quod credimus cognosce-
 re que sunt empla ex quibus etiam componuntur et cum quibus isti em-
 perici dicunt se curare talia vulnera que sunt cum fractura
 cranei absque alio modo curationis. et credimus etiam vidisse effe-
 ctus quos cum eis agere possunt. Et ideo ex ratione motus: et etiam ex
 his alijs que experientia vidi dico audacter ad istam dubitationem
 quod non credimus ipse esse quod aliqui sit posse fieri curationem
 vulneris talis quod est cum fractura cranei per hec em-
 plastra absque alio modo curationis: puta absque quod fiat de-
 tectio et eleuatio ossis. licet autem talis modus curationis
 sit possibilis: tamen dico quod in plibus non sufficit. et dico etiam
 quod tutior est modus curationis quem docent auctores que sit
 iste. **C** Quod autem sit posse istum modum curationis aliqui fieri isto
 modo declarat maxime ratio predicta. Si. n. in vulnere quod est
 cum fractura cranei tota intentio in principio est ut humiditas
 non aggreget iter partes ossis fracti: nec est sub osse super panni-
 culum et detineat et putrefiat cum sit posse tale humiditatem
 aliqui perfecte ex educi et absque alia incisione et detectione ossis
 manifestum est quod tale vulnus sanari poterit absque tali eleua-
 tione et detectione periculis ossis. Est autem hoc possibile quando
 ista precipue occurrunt sicut superius etiam aliquid de hoc deum fuit
 puta quod corpus est bonorum humorum in quanto et in quali pro-
 pter quam bona disponere non est timor de fluxu humorum ad lo-
 cum vulneris de quo fluxu multum sit curandum: et cum hoc
 officium in cute et in carne est bene amplius et fractura etiam ossis
 sit bene ampla et non valde stricta. ista. n. faciunt ad hoc ut hu-
 miditas possit respiratione hinc ad extra. et cum hoc etiam fra-
 ctura illa sit absque attritione facta in partibus ossis et absque at-
 tritione facta in ipso pannelo. attritio enim est constrictio-
 nis et conculcationis humiditatis causa inter partes ossis pa-
 nneli que postea in sanitate reuertitur. Virtus etiam expulsiva
 ossis et panneli fortis est potens humiditatem superfluum ad
 exteriora propellere: et cum hoc exterius approximantur
 medicamina educentia humiditatem ad extra. quando enim
 omnia ista occurrunt: dico quod nullum est impossibile vulnus quod
 est cum fractura cranei curari per emplastra absque alia in-
 cisione et detectione alicuius periculis ossis: tamen talis mo-
 dus curationis ut in pluribus sufficiens non est: propterea quod
 raro accidit quod omnia ista simul concurrant. Aliqui enim est quod
 corpus est imundum. unde emplastra attractiua posita precipue
 in principio sunt causa ut amplius attrahat de materia
 que educat. unde sicut apparebit sicut omnes auctores: propter
 timorem effusionis humiditatis intra vulnus: et ne accidat
 apostematum in principio docent apponere ea que virtute ha-
 bent refrigeratiua et repulsiua sicut oleum rosae. et prohibet cali-
 da apponi. aliqui etiam est quod officium vulneris quod est in carne
 et cute est strictum valde: et similiter etiam fissura facta in osse est
 stricta valde: propter quod humiditas non sufficienter tota ad
 extra potest educi: sed eius aliqua pars educat. Iterum ut in plu-
 ribus accidit quod fissura que fit in osse fit cum attritione par-
 tium ossis: et cum ista attritione aliqui deprimat aliqua parti-
 cula ossis super pannelum: propter quam est necesse: tunc oio au-
 ferre illam partem ossis. nec esset sufficiens ad curationem talis
 appositio emplastroz. Quia igitur raro omnia ista occurrunt: imo

ut in pluribus contraria eueniunt. hinc est quod ille modus cura-
 tionis absque incisione et detectione ossis ut in pluribus non
 est sufficiens: hinc est quod isti emperici qui cum talibus empla-
 stris procedunt aliqui curauerunt semper credentes posse curare
 propterea quod nesciunt distinguere dispositiones vulnerum idem
 ferenter administrantes talia emplastra in quocumque vul-
 nere multos interficiunt. Si autem scirent distinguere
 non sic interficerent. sed autem talis modus curationis absque
 detectione et eleuatione partis ossis sit possibilis: dico ta-
 men quod tutior est modus curationis qui fit per eleuationem
 et detectionem ossis: et potius medicus rationalis debet ei adbe-
 rere. Et ratio est: quod ista emplastra per que procedunt in cu-
 ratione isti emperici: aut ipsa habent virtutem attractiuam
 eruginis et humiditatis ad exteriora: aut habent virtutem in-
 carnatiuam: aut habent virtutem repulsiuam et confortatiua
 sub pluribus enim intentionibus non administrant em-
 plastra vel unguenta in principio talium vulnerum. Si quidem
 ipsa habent virtutem attractiuam: dico quod in principio vitium talium
 est suspectum. propterea quod timor est ut plures attrahant hu-
 mores ad locum et sint causa apostematis que ex loco euacuantur:
 precipue quod in principio talis vulneris fluxus est: tum pro-
 pter dolorem. tum propter debilitatem partis. tum etiam quia
 plura corpora sunt imunda: propter quam oportet plus fluxum in-
 tendere in principio ad ea que repellunt et parte confortant que
 ad ea que attrahunt: sicut dictum est. et propter illud omnes au-
 ctores precipiunt in principio et docent administrare oleum rosae.
 Si autem talia emplastra habent virtutem incarnatiua: tunc
 usus eorum est suspectus. propterea quod in principio procedere in ta-
 li vulnere cum incarnatiuis est suspectum sicut declaratum
 fuit supra illo. §. In fixis vero in quibus non est nisi fixura et precipue
 autem ista medicamina incarnatiua non sufficiunt ad desicca-
 tionem humiditatis aggregate in loco. quia dictum est plus
 auctoritate Gal. 6. de ingenio sanitatis. Nullum talium me-
 dicaminum inuenimus sufficiens ad desiccationem nisi cum
 modo ligature conuenientis et per modum enim ligature
 adiuuat ut exprimat humiditas quam exciccat tale medica-
 men. unde videmus quod si illa vulnera non conuenienter ligentur
 quod nullum medicamentum appositum sufficit ad excica-
 tionem ipsorum: imo transeunt in vlcera. Et quia talis modus
 ligature qui conuenienter in ossibus fractis fieri non potest
 in vulneribus que sunt cum fractura cranei ut dictum est prius
 hinc est quod talia medicamina in eis non sufficiunt. **C** Si
 autem talia emplastra haberent virtutem repulsiuam et con-
 fortatiuam: tunc usus talium emplastroz absque ossis dete-
 ctione esset causa retentionis humiditatis que iam in loco
 est aggregata. Nec autem humiditas detenta generabit ac-
 cidentia mortalia et molesta et suspecta de quibus facta est
 prius mentio. propter quod usus talium emplastroz absque alio
 modo curationis esset inconueniens. quia ergo talis modus
 curationis ut in pluribus non sufficit. quia etiam non est tu-
 tus: imo est suspectus. hinc est quod dato quod quasi esset possi-
 bile per talem modum curationis curare talia vulnera. tamen
 tutius esset et melius cum illo modo curationis quem po-
 nunt auctores procedere que cum isto. Et quia medicus semper
 eligit viam salutis et tutiorem. hinc est quod auctores tractan-
 tes modum curationis talium vulnerum solum posuerunt mo-
 dum curationis qui est per incisionem et detectionem os-
 sis et non illum alium. Et propterea Aui. dixit signanter in lra.
 Non est ergo excusatio de hac collectione detectionis et in-
 cisione et prohibitione incarnationis quousque securus sit.
 Et si id est quauis non est timor cursus virus vsque ad inte-
 riora ossis quod incisimus. Ecce quomodo ponit aliquando pos-
 sibile esse quod non decurrat virus ad interiora: et tamen tutius
 est adhuc cum illo modo curationis procedere. Et hoc est
 quod mihi in hac dubitatione sentiendum esse videtur. **C** Et ex
 his que dicta sunt facilius possumus soluere obiecta. quando

Infusio olei rosa.

enim dicit qd comuniter diffamat qd per talia emplastra multi curant. Dicendum qd ad fama quam dant laici z vulgares qui non cognoscunt ea que sunt artis medicine sufficit qd solum illud quadoqz accidat. Nam vulgares quando aliqd videt semel accidere: quia rone ignorat postea diffamant qd illud semp accidat. Et quia vt dcm est illud est possibile aliquado accidere pro tato postea laici sic locuti comuniter diffamat. sed istud iudiciu laicoy z diffamatio vt in pluribus est mendosa. iudicat enim de his que no cognoscunt nec bene sciut distinguere. taliu autem nullus e bonus iudex. Unusquisqz enim vt dicit primo ethicoy solum bene iudicat que cognoscit z non alia. Adiuuat autem ad deceptionem laicoy iudicy z vulgariuz. pprerea quia decipiunt ab istis empericis. nam isti emperici: qz sagaces sunt in decipiendo quodlibet vulnus capitis: quantuqz sit leue dicit z faciut credere vulgaribz qd sit cum fractura cranei z dato qd non sit. Et quia talia vulnera capitis q sunt absqz fractura cranei faciliter curantur vulgares credunt ipsoz curare faciliter oia vulnera que sunt cum fractura cranei cum talibus emplastris: z idcirco sic ipsoz diffamant. sed istud iudicium est falsum: vt est dictum. Et id dyp. in libro regimis acutoy dicebat de ipsis. Sed vulg peritum ab impito huiusmodi cognoscere z discernere ne queunt vnu laudates z alia vituperantes zc. Ad illud autem quod tu probas per ratione apparet solo per ea que dicta sunt si bene ipsa consideres. Deinde cum dicit.

Et oportet vt sit incisio ex loco conuenientiore z conuenientior quide est aggregas ad oppositionez qua existimas qd virus currat ex eo melius z ad facilitate incisionis z paucitate necessitatis ad hoc vt moueat z extendat secundo. z est cum hoc longinquo locus a neruis sicut sinciput. Nam medium eius non obuiat origineruoꝝ.

In parte ista docet quis est locus conuenientior in quo opz fieri incisione z elevatione z detectione ossis fracti. z vult dicere qd ille locus est conuenientior in quo aggregant tres conditiones aut plures ex eis. Prima conditio est qd fiat incisio in tali loco qui sit in situ i quo melius estimas qd humi diras virulenta ex ipso defluat. z iste est locus qui est magis inferior. z istud vult dicere Aui. cum dicit. Et conuenientior quidem. s. locus est aggregas ad oppositione. i. ad talem situm quem estimas zc. Secunda conditio est qd in illo loco os sit faciliore incisionis. qz quanto citius z facilius icidit tato sit comotio minor ipsi cerebri z tato etia mior necessitas vt secunda vice fiat comotio z icisio: qz qn faciliter fit incisio in vna vice pot conuenienter compleri detectio ista z eleuatio ossis. hic aut locus est in quo os est magis tenue z subtile. vnde Gal. 6. de inge. sani. dicit. qd in quoda habente fracturam cranei dimisit os incidere in parte inferiori: z incisit in parte superiori lz locus inferior esset conuenientior ad effluentia saniei: pprerea quia os in parte inferiori erat nimis durz z grossuz. z hoc est qd vult dicere Aui. cum dicit ad facilitate incisionis zc. Tertia conditio est qd locus ille sit longinquo quantum est possibile ab origine neruoꝝ. de tegere. n. in loco ppinquo origini neruoꝝ est timorosus ppter nocumetu qd posset neruis aduenire: z p rns cerebro sic est in sincipite: qz securius possumus ibi icidere z abscondere qz in ossibz laterale exntibz. pprerea: qz loc ille sz sui motu obuiat origini neruoꝝ: sed a latere mtri nerui diffundunt circa ptes illas: z sic et dr. 6. de inge. sa. Et B est qd vult dicere Aui. cu dicit. Et est cu hoc longinquo locus a neruis zc. Deinde cum dicit.

Et stude ne frigus adueniat velamini: qm est malum z timorosum: z subtilia regime z assidua effusione olei tepidi.

In pre ista Aui. qz post eleuatione ossis soler aliqui accntia molesta contingere docet illa remouere. z docet etiam post curatione illoz accntium qualia medicamina debet administrari. ista aut accntia in qbus est suspectio iter cetera maxime vident esse duo. s. apostema qd posset cotingere post tale eleuatione ex comotione z dolore i paniculo z nigrefactio ipsius paniculi. Primo ergo docet prohibere euentu pmi accntis. z qd sit faciendu qn euenit z accntis. ibi. z. (Et appet supra velamen nigredo zc). Primu ergo accidens docet pbibere ne eueniat per duo fm q duplex in genere pot esse causa apatis. vna causa pot esse extrinseca: z ideo ista causam pmo docet remouere per remotionem causaz extrinsecaz q sunt apte facere accidere apata. z qz iter istas causas maxime nocitua puocas apa maxime est frigus. pprerea qz frigus est maxime nocens z puocas apa in vulneribz omniu mebroꝝ neruosoz. Idcirco Aui. maxime fecit mentione de frigore suadedo vt caueas ne frigus adueniat velamini. qm ipsum est maxime ipsi nociuu. vnde z supra dixit. Et i omni qde dispo: imo in omni dispo: ne oz vt vehemeter caueat frigus etia in estate zc. per B et Aui. itelligit: vt tu caueas a quacuzqz causa extrinseca que aduenies velamini possz iducere apata. de istis aut talibz causis pfectius dicit iserius. Alia aut causa apatis pot ee intrinseca puta fluxus hnoꝝ ad locu: z istam docet remouere p duo. pmo qdez per ea que subtrahut mam que fluit: z hoc est regime subtiliare valde vsqz quo simus securi de prohibitione apatis: z per hoc ipse itelligit oem aliu modum subtractionis mae: sicut per solone vetris z flomia: lz non exprmat hoc. cum supius expfferit. fm aliqd tame dixit. Et flobotome si idiget. tu etia: qz iserius hoc pfectius est dicturus. z docet remouere per localia medicamina que materiam fluentem ab illo loco versus alia loca repellut quale medicame est assiduatio effusionis olei ros. tepidi. oleum enim ro. tepidu est repellens mas fluetes ad locu vulneratum: qm ifridat: z stipticat z pte zfortat. de ista aut effusione olei ros. tepidi adhuc perfectius videbit in processu. Deinde cum dicit.

Et si apparet sup velamen nigredo: z e fortasse in eo quod apparet de ipso z non est nocens: z fortasse causa eius sunt medicine: tunc cura ipsam cum melle concusso cum triplo sui olei rosa. donec remoueat nigredo z pulueriza de super medicina capitali: z si nigredo fuerit confirmata tunc fuge.

In parte ista docet remotione alterius accntis qd est nigredo appares sup paniculū: z cu B et q medicie conueniunt post remotionem taliu accntiu. Et vult dicere qd si nigredo est appensup velamen. i. sup paniculuz. si ista nigredo fuerit tantu in illo qd apparet de paniculo. i. fuerit tantuz superficialis: tunc non est nocens nocumetu de quo sit curandum: qm causa ipsius: aut est aliqd sanguis congelati z nigrefacti z dispersi circa superficie paniculi: aut fortasse i hoc causa est aliqua medicina: puta qz effusa est humiditas nigra super paniculuz quando fit per ipsam expimetur in fixura capillari: ytrum sit penetrans ad interiora nec ne. Et tuc cura talis nigredinis est cu medicamine qd fit ex oleo ros. z melle sic q oleu ros. sint ptes tres. mel vo pars vna: z accipiat panus z infundat in hoc medicamine et ponat sup paniculum. hoc enim medicamen ad hoc conuenies est qm hoc medicamen rone mellis habet extergere: quonia

ad hoc dicit gnd. in de vul. capitis nigredo durz ma... si cu melle, no mudificat.

extergit illud nigrum quod adheret superficiei panniculi. rone aut olei ros. habet repellere humores fluentes ad vulnus et prohibere ne accidat apostema et contemperat etiam caliditate et attractione mellis. Et quia in principio plus timemus de fluxu et apostematis euentu quam de alio accidente hinc est quod in isto medicamine ponit quod maior quantitas sit olei quam mellis. Et pulueriza desuper medicinam capitalē. s. cum re-tenta est nigredo neque etiam est timor amplius de euentu apostematis. Que autem sint medicine capitales: dictum est de ipsis supra. Si vero nigredo fuerit confirmata et confirmata. s. nigredo non sit solum circa superficiem panniculi. imo etiam circa totam substantiam panniculi: ita quod eius panniculi substantia denigretur: tunc fuge. s. a tali infirmo. quod non perures de curatione ipsius. hec enim egritudo tunc significat consumptionem et mortificationem caloris innati. et per consequens significat corruptionem accidentem substantie panniculi: et etiam substantie cerebri. quando autem hec accidunt significat illud esse mortale: et quod mors etiam accidet in prope. morituri autem solis pronosticis sunt relinquendi. ut testatur Gal. in omni illi afforismi parte particule quoniam in statu et. Deinde cum dicit.

Cum ergo verificatur necessitas extendendi aliquid et incidendi illud: aut extrahendi ipsius: tunc festinet et non expectet complementum generationis pus in loco. Et hoc quidem non tolerat nisi ubi non est panniculus noiatus mater coartatur aut punctus: quoniam punctura facit in dispendio apostema et spasmus: et fortasse producit apoplexiam quare oportet ut extrahatur illud os statim et redibit sensus si fuerit apoplexia statis. Si autem fuerit foramen: tunc res erit vehementioris festinationis: et quoniam frangit cranium et in frigidat velamen et apostemat et noiatur illud furrat: et tunc tibi inest in eo quod diximus cum huiusmodi festinatione: aut si fuerit necessaria expectatio tunc sit usque ad duos dies aut tres. In primo rei oportet ut curet in secundo cum incisione.

CIn parte ista cum ostendit quod in fractura oportet uti detectione et incisione ossis et elevatione docet in quanto tempore post fracturam accidentem craneo debemus hoc agere. et vult dicere quod quando verificatur tibi per signa supra dicta quod necessarius est extendere. i. fricare os: aut incidere. s. aliquam partem ossis aut extrahere: puta quod fuerit ibi aliqua frusta ossis disrupta. tunc debes festinare in faciendū hoc quam citius potes neque debes expectare ut ibi fiat completa generatio saniei. et hoc ideo quod in generatione saniei que fit sub osse accidunt accidentia predicta de quibus facta est mentio multotiens. in quibus est timor et suspensio de morte: quod igitur malus est superuentus accidentium illorum. Idcirco expectare non debes illud in faciendū illa: sed festinare quam citius potes. potest autem expectatio tolerari plus in illo vulnere in quo panniculus qui dicitur dura mater non est punctus ab aliquo frusto ossis: aut non est constrictus vel compressus ab osse depresso: sed si panniculus pungatur ab aliquo frusto ossis. tunc statim debes festinare in detectione et extractione illius particule ossis: propterea quod ex punctura accidet apostema et spasmus. et quandoque ad apoplexiam. i. ad perditionem sensus perducit et motus in corpore toto propter vehementes nocumētus quod participat cerebro: propter quod ut ista accidentia cessent debet statim illud os extrahi: quod ad extractionem illius aliquoniam quando. s. non est confirmatum apostema in panniculo cessant accētia illa

statim et redit sensus et motus. Si autem fuerit foramen. i. panniculus non solum pungatur ab aliquo frusto ossis verum etiam perforatur. tunc adhuc vehementius oportet festinare in extrahendo os illud. et tunc est causa maioris nocumēti quam quando solum pungit. Et subdit etiam Auicē. aliud nocumentum in quo oportet festinare tale modum curationis dices. Et quoniam frangitur cranium et in frigidat velamen et apostemat. i. quoniam accidet post fracturam cranei quod apostemat panniculus: propterea quod occurrit sibi frigus: eo quod vna ex causis apostematis est frigus. et per hoc intelligit occursum cuiuslibet alterius cause exterioris: sed expressit de frigore. propter causam dictam pus nominatur illud frustraten quasi vult dicere quod tunc hec dispositio est talis in qua frustra medicus tendit et laborat in cura. Et hoc ideo: quod ut in pluribus quoniam accidet panniculo apostema est mortale. s. tunc ut in pluribus sit mortale: quod tamen aliquando contingit adhuc ab ipso euadere. Idcirco ad hoc oportet insistere curationi istius. Et per tanto Auicē. subdit quod tunc in tali casu oportet festinare aut ad plus si fuerit necessaria expectatio: ut quod infirmus sit debilis vel habeat accētia aliqū quod prohibeat fieri: oportet tunc expectatio fieri usque ad duos dies vel tres ut in pluribus. tamen melius est ut curet die 2. cum incisione hoc est quod Auicē. vult dicere. Deinde cum dicit.

CEt quandoque fit cum serra subtili predicta. et quandoque fit ita ut fiant foramina parua similia foraminibus que fiunt ab acubus quibus subsellia suuntur ubi oportet ut cadat ex eis. s. in eis sit timor: quoniam fortasse penetrant subito usque ad panniculum ubi ingenietur cum instrumento quod diximus: quoniam est saluus.

CIn parte ista cum docuit quoniam debet fieri incisio et eleuatio ossis: et in quanto tempore post fracturam hoc debet fieri ostendit in generali que sunt instra puenientia per que facimus. et dicit. Et quoniam fit ista talis incisio et eleuatio ossis cum serra subtili. i. cum incisione subtili de qua facta est mentio. quare dicitur incisionem subtile: quod incidit os per hoc quod fricationem facit in osse et fricando cum ipso os remouetur aliqua particula ossis. et iste quidem modus eleuationis sufficit quoniam os est precipue leuis et facilis incisionis. sed si os est forte valde. tunc oportet prius ipsum perforare in diuersis locis ut cum trepanis. et hoc est quod dicit. Et quandoque fit ita. s. ista incisio et eleuatio ossis ut fiant foramina parua. s. in eis. i. in talibus instrumentis sit timor: quoniam fortasse. s. quoniam medicus cum instris istis sic perforat penetrat subito usque ad panniculum: et sic panniculus aut pungitur aut perforatur in quo est maximum nocumentum ut dictum fuit supra. ergo ingenietur cum illo quod diximus. i. ergo ingeniare ut tu eleuationem istam et incisiones facias cum predicto instrumento. et licet difficilius hoc fiat cum eo: quoniam est saluus quoniam in ipso modo est timor de lesione panniculi sicut in trepanis. et propterea etiam medici moderni nunquam in eleuatione ossis utuntur trepanis: sed solum rasoris. et in hoc ipsos laudamus: quia tutior et securior modo se adherent. *nota in arboria*

CQualiter vero fit curatio nos dicemus in hoc illud quod dixerunt primi. Inquirunt oportet ut radat in primis caput vulnerati et fiant in eo due fissure se secantes orthogonaliter et secet vna earum alteram secundum figuram crucis. et oportet ut sit vna duarum sectionum secatio prima que fuit ex percussione: deinde oportet ut excoicet sub angulis quatuor ut discooperiatur os totum: cuius reuocatio debet fieri. Quod si accidat inde flu-

rus sanguinis. tunc oportet vt impleat pāno infuso in aqua et in aceto et si non imple ipsuz panno sicco: deinde pone super eum puluillū infusum in vino et oleo et administret ligamētum quod cōuenit ad illud.

In precedentibus Auicēna docuit fm quem modū in generali oportet pcedere in curatione vulnerū q̄ sunt cū fractura cranei. et docuit quomodo procedendū est in sectione et detectione et eleuatione alicuius particule ossis. In parte ista in speciali secundum verba antiquoz docet modū secundū quē debz fieri ista incisio et detectio ossis. et cum hoc etiam fm verba antiquoz docet modū curationis quorundā accidentium que aliquando psequitur post detectiones et eleuationē ossis. Primo ergo p verba Pauli et Gal. docet ista que dicta sunt. 2° iuxta hec verba recitat quedam exempla fm verba Pauli et Gal. et ad confirmationē quorundā que prius dixerat. 2° ibi (Ego vidi quedā cui accidit rē.) Prima i duas. pmo dat modū fm quē oz fieri hec eleuatio et incisio ossis. 2° docet modū curationis illoz accidentium que aliquādo cōsueverunt accidere post talē detectionē et eleuationem ossis. 2° ibi (Ingt Paulus multoties accidit rē.) Prima in duas. pmo docet modū eleuationis et detectionis ossis fracti. 2° ostendit qualia medicamina conueniunt in vulnere post detectionem et eleuationē ossis. ibi 2° (Amplius opz post curationē euz ferro.) Prima in duas. pmo docet modū fm quē debet fieri detectio et eleuatio ossis. 2° ostēdit quantum est illud qd debet auferri et incidi de osse. 2° ibi (Inquit Paulus et Gal. itez rē.) Prima in duas. pmo facit quod dictum est. 2° finē dictis imponit generalizandō sermonem dcm ad omnes species fracturarum. 2° ibi (Dic est sermo in curatiōe ossis capitis.) Prima in duas. in parte pma: quia vt dictum est prius accidit frangi craneum: et tamen non detegitur de cute et carne ostendit secundum quem modū debet fieri detectio carnis et cutis et per quam incisionem. secundo modo detectiōe facta in carne et cute docet modū secundum quē debet fieri detectio et eleuatio ossis fracti. secunda ibi (Ita vt cum fuerit mane si nō accidat aliquod rē.) que dicit in pma particula satis nota sunt. Deinde cū dicit.

Ita vt cū fuerit mane si nō acciderit aliqd ex accidentib⁹ malis. tūc oportebit vt incipias pcareuare os fractū et illud est: qm̄ opz vt facias sedere infirmū aut p̄cipias ei vt resupineat fm figurā que cōuenit fracture: deinde oppila aures eius cū lana aut coto vt non ledat ex voce percussione et solue ligamētū vulneris et aufer pannuz ex eo et absterge ipm: deinde p̄cipe duob⁹ ministris vt teneāt cū pānis subtilib⁹ quatuor angulos cutis q̄ iam scissa fuit et extēdat eas ad supiora. s. cutem q̄ est super os fractuz. et si os fuerit debile ex natura sui aut ex fractura q̄ accidit ei. tūc oportebit vt auferas ipm cum incisiois ponēdo quedā cōtra alia et incipiēdo ab eo qd ex eis est lati⁹ fiat pmutatio ex eis ad incisiois subtilia: deinde peruemas ad capillaria et admistra facilitatē in percussioe parua et magna vt nō ledat caput et ingetet ipsum. Et si caput fuerit forte. tunc oportebit in primis vt p̄oret

cū tripanis que noiant nō profundātia. et sunt p̄foratorie qbus est eminētia parua iterius ex locis acutis eoz vt pbibeat ea illa eminētia p̄fundare et peruenire de siphac: donec p̄caues euz eis os scissuz et eradices ipm et nō subito: imo paulatiz. et si fuerit nobis possibile vt eradicemus ipm cū digitis. tūc illud est bonuz. et si nō tunc cū tenalijs: aut cum forpicibus: aut his similibus. et opz vt sit iter illud ex foraminibus exitus quātitate stili ita vt fiant p̄pe superficiem ossis interioris. Et opz vt remaneat tactui foramis aliquid ex siphac. et p̄pter hoc oz vt sint p̄foratoria secundum mensuram essentie ossis: et vt administrent in hoc p̄foratoria plurima: cum ergo fractura nō est nisi in loco originis ossis tm̄: tūc oz vt fiat permutatio ad illas res tm̄: ita vt cum caueris os tunc oportebit vt eques aspiratē ossis capitis que fit ex icisioe et cōcauatione: aut cū nonacula: aut cū aliquo icisioioz que simulat aciei ensis postq̄ posueris instrumētū qd coopit siphac et seruat ipm. Et si remaserit aliqd ex ossib⁹ paruis: aut frustis tūc oportebit vt accipiant cum facilitate: deinde pueniat in curatione cū opatiōe aut vnguetis. Itā iste est facilior qui fit ex modis curationis et minoris nocumēti. Ingt Gal. cum tu discoopueris partē ossis capitis: tunc pone sub eo icisioiū in fine cuius est pars que affilatē lenti eminēs si est lenis et est acuitas in lōgitudine donec sit latitudo lēti filis sustentata super siphac. Et oz vt pcutiat desup cū malleo p̄uo et icidat os capitis. Cū q̄ fecerim⁹ illd erit ex eo totū illd quo idigem⁹ et illud est: qm̄ siphac nō mouet tūc: neqz si medicās esset dormiēs: qm̄ siphac opponit lateri lato instrū filis lēti. Et si puenit hoc instrumētū ad os capitis: tūc ipsum eradicat illud absqz lesiōe. Et illud ideo quoniam postremū figure filis lēti circūdans hoc icisioiū retro icidit os capitis: et nō est pole vt inueniat spēs alia ad eradicādū hoc os facilius: neqz velocioris opationis q̄ hec spēs. Curationē ho que fit cū ferris et instrumētis que nominant modernivirupauerūt pp malitiā eius. hic est ergo sermo noster in curatiōe ossis capitis: cū accidit ei scissura. Et puenit hec eadem curatio in reliqs spēb⁹ fracture que icidit ossi capitis quāuis nos nō dixim⁹ nisi curatiōez fissure: et posuimus eam exemplū alijs. Ingt Paulus et Gal. Iterū docuit nos quātitates ossiū que oz incidi et iste est sermo eius. Itā oz vt icidat ex osse nisi illud qd est infirmū: nam illud qd ex eo est cōminutū vebemēter opz vt

auferat totū. In illo autē ex quo extendunt scissure extēsiōne plurima. naz illud qñ accidit: nō dōz tñc vt psequaris fissuras vsqz ad finē eaz. z vt scias q nō accidit ppter hāc eāz res nociua qñ i reliqs opōnib⁹ q dōz ipz facē est s⁹ q dōz.

In ista parte docet modū fm que dōz fieri detectio z eleuatio ossis. z diuidit ista ps in duas. pmo. n. oñdit modus fm que dōz detegi os z incidi. z qz post detectōez ossis remanet aspitās in osse q nocet pugēdo pāniculū. z aliqñ ē remanēt aliq frusta acuta quas aspitates dōz adēquare z que frusta opz remouere. docet modū fm que debemus adēquare aspitates z remouere hec frusta. z ibi. Ita vt cū cauaueris os totū dōz vt eāz aspitates ossis pma ps diuidit in ptes tres. In pma pte oñdit fm que modū debz fieri hoc. z narrat auctoritate Hal. qd est instrū magis nptū p qd dōz fieri sine nocumēto hec opatio. z ē oñdit q sunt instra inepta z mala in quoz vsu ē timor z suspectio z docet ipsa euitare. z ibi. Ingt Hal. cū tu discoopueris ibi z. Curatōez vō q fit cū ferris que dicit Aui. in oibus istis pculis z in pculis ē q sequunt vsqz ad locū illum. Ampli⁹ opz pleuratōem cū ferro zc. nota sunt. Quedā qdē illi sunt nota q vidit in expientia hūc modū opatōis. si qs. n. vidit agile erit sibi itelligere pla eoz q dicit. qdaz aut sunt nota ex his q dicta sunt in pcedentib⁹. z p tātō in istoz vboz expōne insistere non curamus nisi qdā lralia exponētes. Et intellige q oia ista verba q ponent ē vsqz ad finē capli sunt vba Pauli ad lram sicut appet in caplo qd fec de hac cura expisse. Et dōz vt sit iter illud ex forami bus exitus q̄titate subtili ita vt fiat ppe supficiē ossis ite rioris zc. vult dōz Aui. q inter foramia q fiunt cū istis tre panis mediū spaciū dōz esse ad quātitatē grossicie stili vel sculce. vt dicit Paulus. pfunditas aut ipsoz dōz pcedere vsqz ad supficiē ossis itrinsecā. nō dōz. n. oino perforari. ca ueat pāniculus ne pfozet a trepāo. Et ppterea dōz ista tre pana esse diuersa in tali foramine ipsoz fm diuersitatem grossicie ossiū. z q istud itelligat Aui. in hac pte appet p vba Pauli. vñ istud accepit. dicit. n. sic. mediū aut forami num locū spaciū hēat lōgitudinē p̄uans maxime milex. i. grossiciē sculce. pfundū aut vsquequo ppe supficiē ossis q introfiat cauētib⁹ nobis tangere terebella mitigāt. iōqz ad grossiciē ossis dōz terebella esse plurib⁹ in eo paratis zc. Et subdit postea Aui. Cū g fractura nō ē nisi i loco origis ossis tñ opz tñ vt pmutatio fiat ad alias res tñ zc. Vult dōz. A. in his vbis q si fractura solū penetrauerit vsqz ad locū iteriorē ossis: puta vsqz ad supficiē iteriorē: n̄ tñ pene trauerit vsqz ad durā matrē. tūc solū est auferēda illa pti cula ossis vsqz ad locū illū. z nō ampli⁹ pcedendū est. z q istud dicat apparet p vba Pauli. dicit. n. sic. Si vō vsqz ad diployā. i. duplā cranei. i. caluaria soluz fuerit katagina. i. fractura vsqz ad hāc ē solū pforandū. dicit postea ita. nō g icidat ex osse nisi illud qd est ifirmū. i. vebementer cōmi nutū. Et hoc ē qd ipse expōit cū subdit. Nā illud qd ex co est cōminutū zc. Causa aut isti⁹ dicti dicta est supra vbi ē de hoc mētiōez fecit Aui. Deinde cū dicit.

Ampli⁹ opz post curatiōem cū ferro vt accl-
pias pānū lini extēsiuz quātitate ossis vulneris
zifunde ipz in oleo ro. z coopī cū eo os vulne
ris: deide accipe pānū duplicatū aut triplicatū
zifunde ipm in vio z oleo ro. Et lini vuln⁹ ro
tū oleo rosa. deide pone sup ipz pānū quanto
leui⁹ potes vt n̄ grauet siphac: deide admistra
desup ligamētū latū z nō stringas ipm nisi cuz

nota quod oleū
rosatum solum
est infundēdū
supra pellim
at arabī ē hoc
a p̄ncip. usqz
ad quartū.

q̄titate q teneat pānos tñ: deide admistra re-
gimē qd remoueat iflāmātōem z destruat fe-
brē z humecta velamē desup cū oleo ros. in oi
hora z solue ipm in die tertio z absterge ipm.
Et cura ipz curatōe q creat carnē z sedat infla-
tionē z pulueriza sup siphac puluerē ex medici
nis siccis q noiant medicie capitis donec oria
tur caro in qbusdā horis sup os si idiguerim⁹
hoc cū ossa sunt eminetia z vt nascat caro ve-
lociter: z cura ipsum cū reliqs medicinis quas
diximus in curatōe vulnez.

In pte ista cū oñdit modū s⁹ que dōz fieri detectio z ele
uatio z icisio ossis. oñdit q̄lia medicamia debēt admistra
ri facta hac icisioe z detectōe z eleuatōe ossis. z duo facit.
p oñdit q̄lia medicamia zueniūt vsqz ad diē 3^m. z oñdit
q̄lia zueniūt post diē 3^m. z ibi. Et solue ipm in die 3^m. In
tota ista pte Aui. vult dōz q qñ tu p̄fecisti p̄dictū modū
curatōis cū ferro: puta qz eleuasti z detexisti os fm aliqz
p̄ticulā vsqz ad durā matrē debes accipe pānū lini. tante
q̄tittatis hūte extēsiōne q̄ta ē q̄tittas ozificy qd factū est
in ipso osse z ifundere ipm in oleo ro. z ponere ipm in ori
ficio itus sup pāniculū vt coopiat pāniculū fm illā prem
fm quā ē detect⁹. postea accipias aliū pānū duplicatū vt
triplicatū z ifundas ipm in oleo ro. z vio: deide supra po
nemus toti ozificio vulneris exterioris z liniem⁹ totū vul
nus oleo ro. deide postea ponat alter pānus siccus supra
ipz q̄to leui⁹ ē pole vt nō grauet siphac. postea admistre
tur desup ligamētū latū neqz dōz stringi nisi solū intantuz
vt reticat pānos desup. z admistret cuz hoc regimē qd sit
p̄riū iflāmātōi z febrī: z sit valde tenue declinās ad ifri
gidatōez z stinue plibus vicib⁹ in die dōz ifundere z hūe
ctare ligamētū oleo ro. ita vt penetret vsqz ad pāniculū:
Et hoc est qd vult dōz Aui. cū dicit. Et humecta velamē
desuper cū oleo rosa. omni hora. intelliges qdēz per vela
men aut ligamentū vt velit dicere q tu super ligamentū
in tali tēpore anteqz dissoluas debes ifundere multotiēs
oleū ro. desup. Aut itelligit per velamen pāniculū cerebz
vt velit dicere q tu debes ipsum humectare sepe cū oleo
ro. Et vtraqz expō est vera. qz dōz pāniculus humectari cū
oleo ro. s⁹ ista hūectatio dōz fieri n̄ dissoluēdo ligaturā: qm
ligatura nō dōz dissolui vsqz ad diē tertiu. s⁹ dōz fieri sup liga
turā. ita q penetret vsqz ad durā matrē postea dissolue li
gaturā in die 3^m. z absterge ipm. z cura postea cū curatiōe
qua curat caro: cū hoc tñ q semp sedet iflāmatio z calitas
vt qz. i. i circuitu dōz ē fieri iunctio cū oleo ro. supra siphac
aut ibi sup pāniculū debes puluerizare aliqz medicias d̄
siccatinas que faciūt nasci carnē que noiant medicie capi
tales. Et qñqz ē refricabim⁹ os si idiguerimus. vel qz sint
aliq eminetie: qz dōz auferri vel vt velocius z forti⁹ nascat
caro sup os. Et subdit q vlr opz tale vulnus curare. p mō
curatōis que diximus in curatiōe vulnez itelligēdo per
vulnera: vulnera pprie dicta. z ē oia vlcera. hoc est quod
Aui. vult dicere in tota ista pte. Restat aut videre eāz
istius toti⁹ p̄cessus curatōis que ponit. Causa qdē qre p̄ci
pit admistrari oleū ro. est ppter timorē de aduetu apatis:
z ppter dolorē z ppter cōmotionē z ebullitiōne factā in hu
morib⁹ ex modo curatōis cū ferro qui p̄cessit. Oleū at ros.
est doloris mitigatiuū. est et sedatiuū ebullitiōis z inflama
tionis humorū. est et rep̄cussiuū humorū a loco vlnoris ad
alia loca. Est et zfortatiuū p̄tis ppter st̄p̄citatē qua p̄ci
pat. p̄ticula aut zfortata repellit a se huores fluētes. z per
p̄tis oleū ro. ē p̄hibitiuū euēt⁹ apatis. Et iō vt apa p̄hibea
tur docet p̄ admistrare oleū ro. z qz maxie timor ē i euētū

circa oleū rosatū ē tempus eius apposi.

apatis i pāniculo: qm̄ apa eueniēs in pāniculo ē mortale. Idcirco docet administrare oleū ro. puz sup pāniculū 2 21. nue vsq; ad tres dies ipz oleo ro. ifundere. Sup ozificiuz aut ipsi vulneris totū docet apponere pānū lini ifusus in vio mixto cū oleo ro. ifundat qdē in oleo ro. pp cām iā dī ctā: s; admisceat ibi vinū grā exiccatois q̄ cōpetit vulneri. vñ vuln' ē. 2 p̄cipue d; esse b̄ vinū stipticitate p̄cipās vt ex stipticitate adiunet ad p̄hibitōem flux' hūoz. Supra istū aut pāniculū d; poni ali' pānus siccus. tū vt p̄seruet meli' hūiditas vini 2 olei ros. 2 tpe lōgiori in pāno q̄ ē sub eo. tū ē q; isti vulneri maxie nocet frig' iuuat iquātū p̄hibet penetrare frigus: 2 t; locū calidiores. Et p̄pea cirugici cōiter apponūt ibi plumaceolos d̄ stupa: s; isti pāni debēt poni q̄to leui' ē pole vt nō grauef̄ s̄phac: qm̄ ex grauatio ne gnāt apa. Nā vt iferi' dicit̄ hec est vna ex cāis apatis pāniculū. 2 pp eādē cāz ligatura nō d; eē cū aliq̄ strictura. 2 d; esse lata vt meli' fuenf̄ ibi illi pāni 2 cū minozī p̄pres siōe. 2 ē q; meli' tūef̄ ab aere frido ne pueniat ad pāniculū. Regimē aut qd̄ administrat̄ d; eē destruēs iflāmatioēz 2 febrē in p̄n: p̄pea q; in p̄n: vt dcm̄ ē timor ē d̄ euētū apa tis. 2 p̄ p̄ns feb. q̄ p̄seqt̄ apa pp ebulitōez 2 cōmotōez scāz in hūozibus. Ut ḡ b̄ nō accidat p̄ tāto d; administrari tale regimē in p̄n: s; post p̄n' qm̄ timor nō eēt ampli' de euētū apatis 2 itēderemus ad regnātōem p̄ori loco ossis depdi ti. tūc nō d; vti regimē subtili: s; poti' regimē declināte ad grossiciē 2 viscositate: qm̄ ex tali nutrimto gnāt mā q̄ est p̄portōalis regnātōi ipsi' p̄ori sic b̄ dī. 2 a Hal. 6. d̄ ige. sani. Usq; aut in 3^m diē solui nō idiget ligamētū pp cōmo tionē q̄ ē in hūozib' 2 ebulitōez. vñ vt getet̄ ebulitio 2 cō motio q̄ ē in hūozib' d; p̄mitti ligatura vsq; in 3^m diē. 2 in isto tpe medio d̄bem' p̄tinue ifundere cū oleo ro. ligamē tis vt sedet̄ ebulitio facta in hūozib'. 2 p̄hibeat̄ cuet' apa tis calidi. 2 ē pāni q̄ positi sūt in vulnere 2 s̄ēt vulnus nō exiccant̄ 2 idurent̄: qm̄ eēt cā doloris 2 ingetatōis ifirmi. Die at; d; solui vt abstergat̄ hūiditas q̄ ē ibi p̄teta 2 vt nō accidat q; ibi remanēs putrefiat. 2 sup pāniculū debēt puluerizari medicie sicce: qm̄ cū pāniculus 2 os sint p̄plo nis sicce medicie regnātes carnē i tali vulnere debēt eē sicce sic declaratū ē s̄ in tractatu de vulnerib' 2 vlcerib'. 2 q; ad huc post 3^m vsq; ad 7^m ē aliq̄ mō timor d̄ fluxu hū moz 2 ebulitōe ipoz: iste modus curatōis d; eē cōmixt' cū his q̄ iflāmatioes sedāt 2 feb. destruūt 2 ebulitōez hūo rū. Et p̄pea ad huc bonū ē saltē i circuitu vulneris facere linimtu cū oleo ro. deide qm̄ sum' securi ne apli' sit aptuz accidere apa d̄bem' intēdere solū ad illa q̄ carnē gnāt. 2 curare b̄ vuln' f; modū curatōis q̄ ē dicit' i tractatu cura tōis vulnez 2 vlcey. Et qm̄ q; i b̄ mō curatōis debem' os refricare aut cā remouēdi aliq̄s eminētias 2 barbūlas si sūt ibi: qm̄ sup b̄ nō nascit̄ caro: aut ē vt citi' 2 veloci' na scaf̄ caro. fricatio. n. ossis ē cā vt caro veloci' nascat̄ sup os pp duplicē cām. vna ē: q; fricatio ē cā attractōis nutrimē ti ad locū ex q̄ caro regnātur. 2 causa est: q; fricatio fit vt aliq̄ aspitas fiat i osse pp quā meli' sup ipz adberat nutri mētū ex q̄ regnāt̄ caro. 2 iō fricatio ē cā vt citi' 2 velocius (regeneret̄ caro sup ossa.

Sed modo

Docē ē dubita'. vtrū. s; sit pueniēs toties administrare illud qd̄ toties. A. reiterat: puta vt p' de tectōez 2 eleuatōez ossis sit pueniēs appōere oleū ro. sup pāniculū int' i vulnere 2 toties vuln' ifundere cū oleo ro. Et vt q; pueniēs sit pcedere ad medicamīa alia que sint exiccata 2 absterfua. p. n. illud vt asserere Hal. 6. d̄ ige. sa. Dicit. n. sic in lra finali ca: q; de his erat dōz restat 2 c. q; rit. n. in illo. s; vt meli' sit in osse capitis inciso 2 detecto medicinā doloris mitigatiuā iponere sic faciunt ples me dici: aut medicinā vehemēter exiccatiuā sic faciebat qdā medic' q; vt dicit̄ supra pāniculū q̄ ē sub crāeo qm̄ erat denu dat' ab osse maxie apponebat vnguētū qd̄ appellat̄ etbi,

fios. 2 supra b̄ vnguētū ponebat postea mel mixtū cū ace to. 2 subdit postea dices. de b̄ tū su' an̄ deū ero testis: qm̄ ples ab eo cū hac medicia curati sūt i asia q; ab illis q; me diciaz dolori mitigatiuā iponebāt. ista vba s̄t sua ad lraz. qre si f; ipz ples curabāt ab illo meli' est cū tali medicia icidere in p̄n: q; cū medicia mitigatiua doloris: qle ē oleuz ro. Idē ē ad lraz dīc. A. 3. cañ. Sen p'. tractatu 3. ca: d̄ pla ga 2 icisiōe capitis. illo. s; Et medici i fractura cranei de q̄ ex hēda sūt 2 c. p. ar. rōne: q; in vulnere mēbri qd̄ ē sic cissimū cōpetit medicia valde exiccata sicut declaratū ē mltoties in p̄ozib'. Nūc at̄ pāniculus q; dī dura mī ē mē b̄zū siccissimū sic dī. 6. de ige. sa. qre in vulnere qd̄ ptingit vsq; ad durā matrē 2 p̄cipue supra durā matrē d; apponi medicia q̄ valde sit sicca. medicia at̄ q̄ modice erit exicca tōis ipz putrefaciet Et p̄firmat̄ h' rō ex alio. nā pānicu lus q; dī dura mī assimilaf̄ in sui suba ipsis mēbriis neruo sis. tū q; neruosa ē. tū ē q; ipa h; duriciē sicut alia mēbriā neruosa. Nūc at̄ i vulnere mēbri neruosi qd̄ ē cū d̄rectiōe nerui 2 dato q; attēdam' ad p̄hibitōez apatis nūc iponi mus oleū aliq̄ int' i vulnere: qm̄ in apto vulnere ipz pu trefaceret 2 macularet sic dī. 6. de ige. sa. S; si apponim': apponim' eē in circuitu. ḡ silī mō i isto vulnere saltē n̄ de bēmus ipz itro ponere sic p̄cipit. A. 2 Paulus. C. p. s. est positū q; vehemēter cauēdū est ne frig' supueniat ad vela mē: q; qm̄ ifridat̄ ē cā apat lei': s; oleū ro. ē fridū qre posi tū supra velamē erit cā vehemēti nocuētū i ipo. Et si di cat' q; oleū ro. s; sit fridū i vtute tū nō appōit̄ fridū i actu: s; calz. de tali at̄ frido. s; qd̄ ē fridū actu s̄. itellectū ē qd̄ di ctū ē nocet vehemēter pāniclo. Ista r̄nsio nō valet. Nā s; oleū ro. appōat̄ calz in actu cū ipz sit fridū i vtute. 2 illō qd̄ ē tale in vtute. 2 pōit̄ in corpe hūano reducīt ad actū a calore nāli oleū ro. vltio s; appōat̄ calz actu cū sit fridū i vtute reducīt ad actū friditatis: qre i vltimo pueniet fridi tas actual' ex oleo ad pāniculū: s; friditas actual' ē nociua valde. ista ḡ administratio olei ros. s; pāniculū erit nociua valde. In o' est. A. 2 Paulus 2 breuiter oēs aly aucto res loqntes de curatōe h' vulneri. dicētes q; meli' ē icipe obseruare vt i plib' illud qd̄ docet. A. 2 Paul. puta q; me li' ē p' icisionē 2 detectōez ossis icipe ab administratōe me dicie mitigatiue doloris 2 p̄hibitie apatis qle medicamē ē oleū ro. q; icipe ab administratōez mediciaz valde exiccā tiū qles sūt medicie capitales. Et rō ē: q; sic appz. 3. d̄ ige. sa. illo ca'. At cū b̄ bñ. Et rō vt video bñ diffinita sit a me illo. s; iōq; si quelz morbū cū aly morbis p̄positū. Idē ē repetit. 6. d̄ ige. sa. Et. A. et idē pōit 4. Sen. pmi cañ. vltio cap' qm̄ adiuicē duo p̄iugunt̄ morbi aut ē suspitio ne p̄iugant̄ adiuicē icipiēdū ē a curatōe illius v' a p̄hibitōe illi' qd̄ ē suspectior 2 timorosior. 2 ē sine cui' curatōe ali' cura ri nō pōt̄ sic dcm̄ fuit i tractatu de vulnerib' neruoz qd̄ ē q; ad vulnera neruoz ē suspectio d̄ euētū apatis 2 spalmi. Idcirco i talib' vulnerib' nō itēdim' a p̄n' ad curatōez q̄ debēt vulnere vt vuln' ē sic facim' in vulnerib' mēbroz carnosoz: s; itēdim' ad modū curatōis p̄ que p̄hibet̄ cuē tus apatis 2 spalmi q̄ sūt piculosiora q̄ vuln'. 2 sine q̄ruz curatōe si acciderit vuln' ē curari n̄ poss; Nūc at̄ ad vul nera q̄ fiūt cū fractura cranei p̄tigētia vsq; ad durā m̄ez p̄cipue p' detectōez 2 icisionē ossis aptitudo ē vt eueniat apa in pāniclo coopīete cerebz ad qd̄ p̄seqt̄ spasm' 2 alia accidētia molestā d̄ qbus scā ē mētio s̄. q̄ s̄ molestiora q̄ vuln': qm̄ sunt accitūa mōtalia. ē qdē aptitudo pueniēdi apa ad tale vuln' qd̄ p̄tigit vsq; ad durā matrē: qm̄ tal' pā niclus p̄ qdē ē neruosus. Vñ sic ad vulnera scā in neruis pp doloris vehemētiā est aptitudo vt accidat apa. ita ē ad vulnera q̄ p̄sigūt vsq; ad pāniculū istuz ē q̄ ē neruosus 2 sensibilitatis mltē. Et tal' pāniclus h; mltā p̄pingtatē ad cerebz cū iter ipz 2 cerebz n̄ sit nisi qdā aliter pānicu lus subtilis valde q; dī pia mī: pp qd̄ pp p̄tinuitatē ipi' 2

pplgatē. nocuīta ēt modica: qz cōicant cerebro sūt pue
niētia ī toto. r p cōis molestissima r piculosissima. p̄cipue
āt h̄ nocuīta r maxie āpa sūt apta accidere p̄ talē cura
tiōez q̄ fit cū ferro ī q̄ fit icisio r detectio ossis. r b̄ iō qm̄ ī
tali mō curōnis fit magl̄ motio circa ptes cerebri. ex cō/
motōe āt accit ebullitio r iflāma: in hūozib̄. ad b̄ āt seq̄
flux̄ ip̄oz ad locū vlneratū ad quoz fluxū ē aptitudo vt
in p̄niclō puēiat āpa: r qz hūozes q̄ maxie fluūt ex cōmo
tōe r ex dolore maxie sūt hūozes calī. idcirco maxie apti/
tudo ē vt ī p̄niclō puēiat āpa calm. r p̄pea diē ī seq̄nti. s̄.
ml̄totiēs accit p̄ curatōez cū ferro ī siphac āpa calz rē. Et
qz ḡ ad tale vuln̄ r p̄cipue p̄ curatōez ferro ē aptitudo vt
accidat āpa qd̄ ē accis mortale. h̄c ē q̄ in tali vulnere p̄
d̄tectōez r eleuatōez ossis ē meli⁹ administrare ea q̄ p̄hibēt
euētū ap̄atis tal̄ vsq̄ sim⁹ securi de b̄ tiore r p̄ modū itē
dere ad administratōez eoz q̄ valde exiccāt vt regnēt caro
r vlc̄ r solidēf. Et qz ī p̄dicto vulnere p̄ talē curatōez est
aptitudo vt puēiat āpa p̄cipue pp̄ duo. p̄ qd̄ pp̄ dolore.
z̄ āt pp̄ fluxū hūoz ex cōmotōe r ebullitōe scā in eis. idcir
co medicā q̄ administrat ī p̄n̄ o3 eē adhuc ēt doloris miti
gata r p̄hibitia flux̄ hūoz r sedatia cōmotōis r ebullitio
nis eoz. oēs āt itētōes pficit oleū ro. ip̄z qd̄ ē mitigatiū
doloris: qz ip̄z īquātuz ē oleū ē mollificatiū quodāmō r
p̄cipue l3 sit fridū: nō tñ ē ml̄te friditat: s3 q̄si ad calitatē
d̄cliat sic appz p. A. z̄ cañ. in ca. d̄ oleo. Talia āt sūt q̄ sūt
mitigatia doloris. Itēz ē r p̄hibitū flux̄ hūoz īquātū
īfridatōe r stipticitate p̄cipat. Nā talia s̄ q̄ fluxū hūoz
refrenāt. ēt ip̄z ē sedatiū cōmotōis r ebullitōis scē ī hūo
rib̄ pp̄ īfridatōez quā fac. Et b̄ ē cā q̄re auctozes p̄cipiūt
oleū ro. administrari plus q̄ aliud medicamē. p̄petit. n. pls
q̄ aliud medicamē vel emplz qd̄ ē rep̄cūsiū. vt vbi grā.
pls q̄ aq̄ rosacea r silia: qz ip̄z magl̄ mitigatiū existit do
loris. r qz ip̄z magis ad r̄p̄m̄tū accedit. ea. n. q̄ sūt ī excessu
fritatis nō sic sūt puēniētia mēbris nervosis r cerebro.
Ip̄z ē magl̄ p̄petit q̄ oleū aliud fridū: puta vt oleū viol.
r silia: qm̄ ip̄m̄ aliq̄ exiccātōe p̄cipat pp̄ quā plus p̄petit
p̄ploni p̄niclū q̄ est sicca. r cū b̄ ē stipticitate p̄cipat pp̄
quā plus r meli⁹ mēbrū p̄fortat ad repl̄sionē flux̄ hūoz.
Insup̄ ēt p̄ter oia h̄ vt magis puēire administratio olei ro.
qz ip̄z vt ex p̄petate qd̄āmō mēbra cap̄it p̄cipue cerebry
p̄fortare. Dicit. n. A. z̄ cañ. ca. d̄ oleo de ipo q̄ oleū ro. eib
valde bonū iflāmatōi cerebri in p̄n̄ app̄itōis ap̄atis cere
bri. r subdit q̄ augm̄tū fac ī vtutib̄ cerebri r ī intellectu: qz
ḡ h̄ oia ī se h3 oleū ro. iō hec ē cā q̄re auctozes plus docēt
eligere tale medicamē q̄le ē oleū ros. q̄ aliud medicamē.
Aduertēdū ē tñ circa b̄ q̄ l3 tuti⁹ r meli⁹ sit icipe in cu
ratōe tal̄ vulneris p̄ detectōez r eleuatōez ossis ab admi
stratōe olei ro. pp̄ cās p̄dictas: tñ ī administratōe illi⁹ ē arte
dēdū vt q̄to pole pls ē mior fiat vsus ip̄si r pauciori tpe
q̄ ē pole. l3. n. oleū ro. sit puēniens pp̄ itētōes p̄dictas: tñ
ip̄z vulnere vt vuln̄ ē nō puēit: ēt ip̄z p̄ploni p̄niclū nō ē
puēniēs: p̄pea qz p̄niculus ē siccitatis vebem̄tis rōne cu
ius ē idigēs medicā q̄ p̄cipat exiccātōe vebem̄ti. Et h̄c
est q̄ ifusio ml̄ta ip̄si r ml̄ta p̄tinuatio ī administratōe in
tus ī vulnere p̄ducit aliq̄n ad putrefactōez ip̄si sic faciūt
ml̄ti cirugici q̄ dicta auctoz sup̄ficial̄ solū intelligit. Et
p̄pea. A. r alij auctozes solū ad 3^m diē docēt ip̄z itus admi
strare p̄ 3^m diē icipe ab administratōe medicāz exiccātū.
Et ad h̄c itētōez volūt ire Hal. 6. de ige. sa. r. A. 3° cañ. nō
.n. voluit d̄re q̄ nō eēt b̄oa administratio olei ro. ī p̄n̄ cura
tiōis tal̄ vulneris p̄ detectōez r eleuatōez ossis: s3 voluit
p̄ illud oñdere q̄ cauēri d3 ml̄tiplicatio vsus eius q̄stuz ē
pole. Et p̄pea qz forte illi medici suis t̄p̄ib̄ ml̄tiplicabāt
vsū ei⁹ valde r p̄cipue int̄ ī vulnere. Idcirco diē q̄ p̄lesvi
dit sanatos ab illo medico sene cum sua medicā exicca
tia q̄ a medicis alyz q̄ solū itēdebāt admirastōez medi
cie mitigatē doloris: n̄ tñ p̄ b̄ vult d̄re q̄ nillo p̄petat ad

*Supraflua admi
nistratio olei ro.
multa parit in
comoda. r rasio
nē q̄ terminā
oīus applicatio
nota.*

mistratio ei⁹: qz qm̄ ē suspitio d̄ euētū ap̄at. tē administra
re ip̄z o3. r p̄pea dixit ī fine illi⁹ capli. s. nō ē mix. ḡ si dura
pellicla ablati ossib̄ forte nō fugiat medicamē si magnū
nō hēat āpa. i. si n̄ sit suspitio de euētū ap̄atis magni. r qz
in p̄n̄ vt ī pl̄ib̄ suspitio ē de b̄ p̄ tāto ē meli⁹ vt ī pl̄ib̄ b̄
administrare f3 modū q̄ dicit est cauēdo. s. sup̄fluitatē vsus
ei⁹. r ex his facile p̄nt solui oba. Ad illud. n. qd̄ tu dicis
aucte Ha. 6. de ige. sa. appz solo ad ea q̄ dca s̄ q̄r illud di
ctuz d3 itelligi. Ad rōnē āt q̄ p̄ ar. illud n̄ debere admi
strari appz ēt solo. vey. n. ē q̄ rōne vulneris. vñ vuln̄ ē in
tali mēbro illud n̄ p̄petit: s3 rōne acc̄tis: c̄ timef̄ euētus
ap̄at d̄ q̄ ē suspitio maior r timor q̄ sit d̄ vlnere sic dcm̄
est p̄. Ad illud āt qd̄ tu arguis r dicis q̄ b̄ nō facim⁹ ī
vulnerib̄ neruoz r dato q̄ ī ips̄is sit suspi⁹ d̄ euētū ap̄at.
Dd3 q̄ n̄ ē silē oīno de vulnere nerui r d̄ vulnere qd̄ ē
cū fractura cranei ī q̄ detegit os. p̄ qz ī vulnere nerui ē ti
mor de euētū ap̄at nō solū pp̄ dolore r fluxū hūoz: imo
ē pp̄ retentōez hūiditatī ī neruo. oleū āt l3 inuarēt rōne
doloris noceret rōne hūiditatī retēte ī neruo. ī tali āt vul
nere plus ē timor de euētū ap̄at pp̄ cōmotōez r ebullitōez
q̄ accit ī hūozib̄ q̄ ex alio. Itēz ēt nerui nō sūt positi sub
osse: s3 sub carne q̄ qz rara ē porosa pōt sufficienter vt̄ olei
penetrare ad neruos si fiat inūctio ī circuitu vulneri. r va
to q̄ suba olei n̄ ponat sup̄ neruū. p̄niculus āt q̄ d̄ dura
m̄: qz positi⁹ ē sub osse si fieret inūctio ex oleo ro. solū ī cir
cuitu nō sic possz vt̄ ei⁹ penetrare ad p̄niculū pp̄ sp̄ssitu
dinē r duriciē ossis. r iō qz ī administratōe olei ro. ī circuitu
fieret modica vtilitas. h̄c est q̄ auctozes docēt nō solū in
circuitu vey ēt sup̄ p̄nicluz administrari. q̄stū tñ ad b̄ simi
lant̄ h̄ vulnera: qz sic neru⁹ p̄plonis ē sicce: ita ēt p̄nicls
ḡ ēt neruostis. r p̄ tāto debem⁹ cauere ī ipo ml̄tiplicatio
nē ei⁹ vsus q̄stū possum⁹: r q̄ citi⁹ possum⁹ accedere debe
mus ad medicamē exiccās. Ad aliud āt. tu dicis oleū
ro. ē fridū r frida p̄hibēt. Dd3 ē q̄ ea q̄ s̄ frida ī actu
p̄hibēt īponi. oleū āt ro. nō appōit fr̄m ī actu: imo appo
nit calm ī actu. l3 sit fridū ī vtute. Et tu dicis postea illud
n̄ valz: qz reducit ad friditatē ī actu. Dd3 ē q̄ me⁹ fr̄
da q̄ reducit ad actū n̄ itelligit q̄ reducat ad actū fridita
tis q̄lis ē friditas ī re q̄ ē actu frida: s3 reducit ad actū fr̄
ditatī p̄ quez actū ē potens agere ī corp⁹ n̄m. q̄ āt sit iste
act⁹: r f3 que modū ad hūc actū reducat n̄ spectat p̄nti p̄
posito igrere: cū b̄ subtilissima p̄scrutatōe idigeat. r b̄ est
qd̄ mibi vt̄ in hac qōne tenendū. Deide cū dicit.
Et inqt Pau. Adulteriēs accit ī siphac capi
tis p̄ curatōz cū ferro āpa calz ita q̄ sup̄uēit
sp̄ssitudi ossis capitis r sp̄ssitudi cutis itēz: r
ē cū b̄ grauitas r p̄hibitio mor̄ ei⁹ nāl. Et ml̄
totiēs accit istis extēsiō r acc̄tia alia mala: r
seq̄t has res mors. Et nō accit āpa calz siphac
nisi aut pp̄ os eminēs sub eo: aut pp̄ grauitatē
tentaz: aut pp̄ frigus: aut multitudine cibi aut
multitudine vini: aut pp̄ cam̄ aliā oculrā.

Supra. A. oñdit modū f3 que fit icisio ossis r q̄lia medi
camia puēiat p̄ icisioez r d̄tectōez ossis. In pte ista do
cet modū curōnis q̄rudā acc̄tiū q̄ p̄sueuerūt p̄seq̄ r ap̄
p̄ere p̄ icisioez r d̄tectōez ossis. hec āt acc̄tia q̄ plm̄ p̄sue
uerūt p̄seq̄ sūt duo. Unū ē sup̄uētus ap̄atis calī ī p̄niclō.
z^m est nigredo appens ī p̄niclō. p̄ ḡ docet modū curōnis
ap̄atis calī qd̄ accit in p̄niclō. z^o oñdit modū curōnis ni
gredis fiētis ī ip̄so. r oia hec docet p̄ vba Pauli ad l̄raz. z^o
ibi. Inqt Pau. si denigrat siphac p̄^m in tres. p̄ oñdit q̄ ē
maxia significatio ap̄at calī euēniētis ī p̄niclō. z^o oñdit
q̄ ē māifesta cā euēnt̄ ei⁹: 3° docz modū curōnis ei⁹. ibi z^o
(Et nō accit āpa) 3° ibi (Et si ap̄atis calī cā rē.) Dicit ḡ p̄.
ml̄totiēs accit ī siphac: itelligit p̄niculū cooplentē cere

bū. et pot p h itelligi vterq; pāniclus. s. dura mē et pia mē. nā i vtroq; pot accidere āpa: imo p pignate ipoz aduicez est raro q; p rīgat i vno qn et accidat alteri. Post curōnez cū ferro. itlle q; lz dicat p curōnē cū ferro. nullū tñ ē im/ pole ipz accidere an curōnē cū ferro. maxie tñ accit p cu ratōez cū ferro pp motōez q fit i būozib? i tali curōne q est cā flux? būoz ad locū. et p oīs āpatis. āpa calz. nota dī cit āpa calz q cū illud rīgat ex fluxu būoz pp motōez et ebullitōez factā i būozib? pp dolorē. būozes at q sūt pati defluere pp h sūt maxie būozes cali. idcirco āpa qd gnāt pp h vt i plib? ē calz āpa ita q supemiet spissitudini cutl. itez zc. in his vbis. A. docet q sūt maxie signa p q cogscit āpa cē ortū i pāniclo: et ista signa sūt duo. Unū ē qz pānicls pp āpa tumescit et inflat adeo q supeminet ex os: imo et s cutē. Et aliud signū ē: qz phibent ei? mot? nāles. vñ aut n mouet aut cū difficultate. et h rīgit pp grauatoez q fit in pāniclo ex mā āpatl āpante. et pp rstrictōem q fit in arta rus et ex mā āpatl. vñ ex rstrictōe et pculcatōe scā i eis p/ bibet mot? eoz. et p oīs phibet et mot? pānicli: cū mot? n est nisi p motōez artariay q sūt i ipso et sub ipo. Et multo/ tiēs accit istis extrēso zc. i. spasm? ita et hz lfa et text? Pau li et alia accntia mala: sic. s. p mīxtio rōnis et febris aut āpa et silia. et qz ista accntia cū adueniūt significāt maximū no curū iā ad cerebrū puenisse. idcirco cū accntia pueniūt vt i plib? mors pseqt. Et nō accit zc. pōit h cās āpatis q i gne reducunt ad hec: qz cāe ei? āpatis aut sūt extrisece sic aliq eminētia ossis q remāet pūgens siphac. hec. n. ē cā do loris ad quē pseqt āpa: aut ē aggrauatio sup pāniclz ex cō pūsiōe tētax aut licinioz aut est frig? qd inimicuz ē oib? mēbris neruosis vt s hitū ē: aut mltitudo pot? vini. he. n. sūt cāe qre facillr cerebry replet. q repletio ē cā āpatis pā nicli aut cāe ei? āpatis sūt occlre. et p cās qdē occlras itel ligit cās iteriores q sūt cāe būozales: vtputa repletio aut cachochimia būoz. et sub cā qdē occlra pphēdit qcūq; cā būozal siue corpālis vtputa malicia pplonis exntis in lo co: vel dolor q sunt cause attractōis būoz ad locū ex qb? āpa causat. C Deinde cum dicit.

Qz si āpatis cali cā est māifesta. tūc oz vt ab/ scidas illā cāz velociter. Qz si est ex cā occulta. tūc stude i sepatiōe ei? et admistra flōmiā vene si nō fuerit phibēs ad hoc et minoratōez cibi et regimē qd puenit āpatib? calis sic embrocatio cū oleo ro. calo aut cū aq in q bullita sunt altea et fenugrecū et semē lini et camemilla et eis filia: et admistra emplz ex faria ordei scm cū aq ca. et oleo et semie lini et admistra adipē gallie i la na et būecta cū ea caput et ceruicē et spōdiles et distilla in aures aliq d ex oleis q sedāt calidita tes et fac sedere ifirmū in aq cala i domo et inū ge ipm. Qz si āpa calm pseuerat et nō est aliqd qd phibeat sumere medicamē solutiū solūēs semel fiat illud. nā Hypo. pcpit illud. *nota*

In pre ista docet modū curōnis ipsius āpatis. et p ondit modū curōnis āpatis q debet cāe āpatis. 2. pōit modū cu ratōis āpatis q debet ipsi āpati. 2. ibi (Et regimē qd pue nit ipsi āpatib? calis) p in duas. p ondit moduz curōnis āpatis q debet qñ accit a cā pmitia et māifesta. 2. pōit mo dū curōnis q debet qñ rīgit ex cāis iteriorib? et occlrl. ibi z? (Et si est cā occlra) Et itellige circa h q diuersitas mo di curōnis i vtrāq; nō ē nisi qñtū ad remotōem cāe q facit āpa: s; curō q debet āpati qd icipit eē in mēbro aut qd iaz scā ē qñtuz ad localia eadē ē. Dicit g. Qz si āpatis cali cā ē

manifesta. i. extriseca et pmitia. tūc oz vt abscidas illā cāz velociter. vt vbi grā. si cā sit aliq eminētia ossis pūges au/ ferat. si granitas tētax aut licinioz fuerit auferat et. Si frig? calefac cū pānis calis euaporādo et cū calefactiōis. si mltitudo cibi vel pot? dimiue vtrūq;. Et si ē ex cā occul ta. i. ex cā itriseca et corpāli qlis est maxie cā būozal. tūc et stude in sepatiōe ei?: qz vtrāq; cāz pūz oz abscidere: deide vēire ad egritudinē q scā ē ab illa cā. vt Hal. dicit tegni. Et admistra flōmiā vene si nō fuit aliqd phibēs. vtputa etas vel debilitas mltā vtutl aut alia ex cāis q phibēt ipaz fie/ ri oio. pcpit at maxie ad remouēdū cām occlrā flōmiā. lz n. aliq; faciat mētoez iferi? de farmacia: qz vt plus est q āpa accit ex fluxu sang. ad locū qd ex fluxu alteri? būozis. ppea qz sanguis ē maxie aptus fluere. tū ē pp abundātiā ipsi? maiorē: tū et pp mobilitatē ipsius. Itēz et flōmia est eūo maxie distrabēs. h at a pñ: qz āpa gnāt maxie ex flu xu būozis. iō ppetit maxie distractiōez fieri ad ptē opposi tā: et qz h maxie facit flōmia: et cito et fac: p tāto plus men tōez facit de flōmia qd de alio? eūonis. Et minoratōe cibi. Et mioratio qdē cibi ē vt fiat dieta subtil: aut si vtus tole rat in vltio tenuitatis. tal. n. modus diete ppetit āpati ca/ lido pāniculi cū sit egritudo acuta. Et regimen qd cōpetit āpatib? calis sup. oz admistrari in tali āpate. h aut intelli git. A. eē regimē qñtū ad modū curōnis p localia q ppetit āpati calo. Et iste qdē modus curōnis ē vt in pñ? admini/ strent ea q vtutē hnt in fridatiuā et repcussiuā: et cū h beāt vtutē aliqlē mitigatiuā: qle ē oleū ro. vt pūz dcm ē. in pro cessu aut qñ icipit būoz iaz figi in āpate debet admistrari ea q vtutē hnt aliqlē resolutiuā et sunt mollitiua et mitiga tiua doloris qlia sunt illa q. A. tāgit in lfa sic ē embrocatio facta cū aq in q decocta sūt. altea fenugrecū et semē lini et camomilla et istis filia. et sic sunt empla ex faria ordei et aq et oleo. et semē lini. et sit et admistratio adipis gallie ita vt cū ea yngat caput et collū et spōdiles dozsi. et nō solū hec iu uat admistrata circa ptes capitis vey et circa totū: sic est balneare ifirmū totū cū aq cala aut cū olo aliq vtutē mol lificatiuā et resolutiuā hntē. In attrib? aut distillādū ē ali/ qd ex oleis q calitatē et ebullitōez sedāt in būozib? sic oleū ro. vel viol. vel onfancinū et filia. ista. n. posita in aurib? se dāt inflamatōez būoz cōtētoz sup cerebry. Et subdit. A. qz si āpa calm pseuerat et nō ē aliqd phibēs sumere medi camē solutiū zc. In qb? vbis. A. tria isinuat vnū ē de tpe admistratōis medicamē solutiui. et illud tāgit cū dicit p. qz si āpa calz pseuerat. ex h. n. inuit q medicamē solutiū est pueniēs maxie pseuerate āpate. et iō est pueniēs i pces/ su. Rō aut qre ei? ppetētia plus ē in pcessu sicut ppetētia flōmie plus ē in pñ? est: qz in pcessu eūo q cōpetit ē eūo q ex loco būozē iam fluxū eradica. Illa aut eūo q ppetit in pñ? est eūo q ex loco magis būozē deriuat ad partem triā vt nō moueat et figat in loco. nūc aut eūo cū farmacia: qz farmaciū eūat eligēdo ē eūo q maxie eradica būozē. S; eūo cū flōmia: qz eligēdo nō eūat est eūo in q maxie fit di stractio oīuz būoz q sunt in motu ad ptē aliq; pp qd ppe/ tētia flōmie maxie est in pñ? in q qñtū p eūonē plus distra ctio et būoz diuersio qd aliud. Competentia aut farmacie plus ē āpate pseuerate: qz tūc p eūonē qñtū eradicaio bu/ moris q in mēbro āpato est pēt? 2. aut isinuat timorem vsus eūonis cūz farmaco. et hoc isinuat cū dicit 2. Et nō ē aliqd phibēs sumere medicamē solutiū zc. Et in hoc q sic dixit isinuat q pla pnt esse phibētia vsus ei? q vsus flōmie. Et hoc iō: qz sic appz p Ha. in pmento scōi regimē acutoz. Vltuti? possumus flōmiā facere qd farmaciā in passioib? acutis exhibere. in vsu. n. farmacie est timor: ppea qz nos nō possumus dū volum? rstrigere eūonē sic in flōmia possumus. vñ nō sic in ptate est mēsuratio eūo/ nis eius sicut est mēsurā flōmie: pp qd timor magis est in

oleū rosarum et eius operationes.

nota embrocatio nē usuale apud petri.

vsu ei? & p̄cipue in acutis egritudib⁹ in qbus nocumētū est cauendū q̄ sit in viu flōmie. Est etiā timor in exhibitiōe farmacie plus p̄p̄ cōmōtiōez quā facit in humorib⁹ & inflāmatiōem quā facit in eis q̄ nō sic h̄z facere flōmia. Et qz illa maxie canemus in passionib⁹ acutis & p̄cipue in illis q̄ sunt cū ap̄ate illi? mem̄bi. hic est q̄ plus timemus vsū farmacie in eis q̄ vsū flōmie. Tertio Aui. insinuat q̄le est hoc farmacū qd̄ d̄z exhiberi & hoc insinuat cū dicit. soluens semel. in hoc. n. v̄bo voluit insinuare q̄ farmacū illud qd̄ exhibet d̄z esse farmacū soluens cū facilitate vt ex sui facilitate nō angeat in flāmatiōez & furia in humorib⁹ quale farmacū est cassia fistula & māna & tamaridi & similia. v̄bū aut̄ Pauli loco ei? qd̄ hic dicit Aui. soluens semel h̄z. & colagogo. i. colere eductio farmaco. i. purgare eos iurber. & v̄ez etiā est illud v̄bū cū hoc ap̄a sit calim qd̄ sit ex sanguie declināte ad nāz colē. ex tali. n. sanguie est aptus ap̄ari p̄niculus: qm̄ talis sanguis p̄p̄ sui subtilitate ē apt⁹ imbibī in subaz p̄niculi q̄ est dep̄sa & solida. v̄n̄ videm⁹ q̄ pleuresis qd̄ est ap̄a p̄niculi v̄t̄p̄m fit ex tali sanguie. talis etiā hūoz est maxime mobilis. v̄n̄ maxime est aptus fluere ad locū qui ap̄atur. hinc est q̄ farmacū qd̄ huic cōuenit maxime d̄z esse colere eductiuū cū facilitate vt in flāmatiōem in humoribus nō angeat & furia q̄lia sunt farmaca p̄dicta colere solutiua. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ingt Paulus. Benigrat̄ siphac & nigredo ē in sup̄ficie ei⁹. & illud est i medicamie itez quo curat̄. naz medicamē nigrū fortasse factū illud: tunc opz vt sumas ex melle & oleo ro. iij. p̄tes: & p̄miscas & linias cū eo p̄nū & ponas sup̄ siphac. q̄ si accidit in siphac nigredo ex seipso & peruenit vsqz ad oculū p̄cipue cum signis alijs malis. t̄nc opz vt desp̄es de salute hui⁹ infirmi quoniam est significatio consumptiōis caliditatis inate & destructiōis eius.

¶ In p̄te ista ostendit modū curatiōis denigratiōis q̄ aliqui appet in p̄niculo post incisionē & detectiōez & eleuationē ossis. & qz istud qd̄ hic d̄r totū d̄c̄m est supra. idcirco in expositiōe hui⁹. §. insistere nō curamus. Intellige hic vnum circa illud v̄bum qd̄ dicit. ¶ Si accidat siphac nigredo ex seipso & peruenit vsqz ad oculum. s. nigredo p̄cipue cum signis alijs malis. tunc opz vt desp̄es r̄c̄. Dixit aut̄ Aui. signanter & p̄cipue cū signis alijs malis. Ista. n. nigredo q̄ puenit vsqz ad oculū p̄t̄tingere duplici de causa: aut. n. p̄mo cōringit in p̄niculo & puenit vsqz ad oculum p̄pter mortificatiōem & destructiōem caloris naturalis. tūc est signum mortis. Et cū ipsa coniungunt̄ alia accidentia pessima & mortalia. Aut p̄tingit aliquādo nō p̄pter hoc: sed p̄pter expulsione sanguinis attracti ex percussione & casu versus partē exteriorez sicut videmus etiā in alijs fracturis ossiū q̄ in p̄ncipio circa cutē nō apparente aliq̄ nigredine & limiditate post modū ipsa appet: p̄pterea qz sanguis attractus expellit̄ a natura ad sup̄ficiē cutis & resoluit̄. cōsimili mō aliquādo nigredo in hoc vulnere contingere p̄t̄ q̄ p̄tingit vsqz ad oculū. & quādo quidē ipsa sic euenit possibile est euasio illi⁹ infirmi sicut manifeste nos in quodā hūte vulnus cū fractura & detectiōe cranei vidimus istaz nigredinē apparētem & p̄tingētē vsqz ad oculū t̄n̄ euasit infirmus: sed tamē cū ista nigredine nō erant alia mala signa cōiuncta. Et p̄ tanto Aui. dixit. Et p̄cipue cum signis alijs malis. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et ego iā vidī quēdaz cui accidit fractura in capite suo & concauatū est os capitis eius post

annum & sanatus est: & illud ideo: quoniam fractura fuit in sincipite: & fuit ex percussione sagitte: & erat ei cursus: & propter hoc non aduenit siphac aliquid: imo saluatus est a corruptiōe. Inquit Salie. Accidit homini vt frangeretur sinciput ei⁹: & itez os t̄pis fractura extēsa: & cōposita est fractura cū dispōe rez ossis sincipitis & icidimus ip̄m ad intentionez notas: & sufficit illud & sanatus est vir.

¶ In parte ista que fuit etiā p̄us diuisa Aui. p̄ qdā exempla ex experientia sumpta approbat qdā p̄us dicta. Et duo facit s̄m q̄ duo recitat exēpla. quoz vnū est Pauli aliud v̄o Hal. sc̄m exemplū. ponit ibi Ingt Hal. accidit homini r̄c̄. ¶ Primū qdē exēplū p̄bat quō incisiō & detectiō ossis in loco inferiori ex quo sanies melius possit habere fluxum: qz tūc custodiē magis impassibilis sicut dicit s̄z verba Pauli q̄ vidit quēdā cui accidit fractura i capite suo: & concauatū est os capitis eius post annum & sanatus est. & h̄ id qz fractura erat in sincipite. vt dicit Aui. in l̄ra. Sed l̄tera textus Pauli d̄c̄ q̄ fractura erat in occipitio r̄v̄trū q̄ p̄t̄ esse verū. & ista fractura fuit ex percussione sagitte & fuit facta in loco inferiori ex quo sanies poterat h̄ere continue effusione. v̄n̄ nō remanebat sup̄ p̄niculū. & p̄pter hoc p̄niculus saluat̄ est a corruptiōe & sanatus est. postea qm̄ fuit facta cōcauatio & detectiō ossis. hoc est qd̄ vult dicere Aui. Unde istud verbū qd̄ dicit in p̄ncipio hui⁹. §. Et ego iam vidī quēdā r̄c̄. non referē ad illud qd̄ imediate dixerat in p̄cedenti. §. sicut videt̄ sonare series verborum littere Aui. sed est quidā. §. p̄ se h̄ns illā sniam que dicta est. & est totū verbū Pauli. V̄n̄ d̄z exponi. ego. s. paulus. ita. n. est scriptum in illo caplo qd̄ fecit Paulus. Dicit enī. noui. n. aliq̄e & post annū passiois r̄c̄. Secundum aut̄ exemplū qd̄ ponit est exēplū Ha. & p̄t̄ legi ad duplicē intentionē. Una int̄tio s̄m quā p̄t̄ legi est vt velit ostēdere illud qd̄ d̄c̄m fuit supra. s. q̄ qm̄ est aliqua fractura h̄ns longitudinē multā nō opz in eleuatiōe ossis cōsequi totaz fracturā: sed sufficit eleuare & auferre aliquā partē ossis que magis est cōminuta & cōfracta. sicut dicit Hal. q̄ accidit cuidaz homini vt frangeret̄ os in sincipite fractura extēsa & lōga & incisimus ad intentionē notā: puta qz solum incisimus aliquā partē que erat debilior & magis cōminuta & nō secuti fuimus in incisione totā fracturam. Et sufficit illud & sanatus est vir. & s̄m istā intentionē nō inueniē illud exemplū positū a Halie. 6. de inge. sanita. sed forte deficit p̄pter defectū illius translatiōis. Alia int̄tio secundum quā p̄t̄ legi est vt cōcordat in idē cūz p̄dicto exemplū qd̄ posuit Paul. vt p̄ hoc velit ostēdere q̄liter dato q̄ fractura pertingat vsqz ad locū sup̄iorem. sufficit t̄n̄ incisionē & detectiōem ossis facere in loco inferiori cūz ex illo loco cōuenienter sanies effluat & remaneat p̄niculus cū stoditus a putrefactiōe. Sicut ingt Halie. accidit cuidam homini r̄c̄. & incisimus ad intentionem notam. s. ad istam intentionem vt sanies possit ad extra p̄fluere. vnde incisimus in loco per quem liberius poterit effluere: puta in loco inferiori & sufficit illud & sanatus est vir: supple absqz incisione maiori. & secunduz istam intentionem bene inuenitur illud exemplū positum a Halie. sexto de ingenio sanitatis. capitulo vltimo. §. illo. scio nanqz: quoniam cuidam caput vidimus r̄c̄. Et in hoc terminatur expositio istius capituli.

¶ Explicit expositio clarissimi artium & medicine doctoris magistri Dyni de Glorētia super tertia & quarta Sen Aui. & super parte quinte.

idem est quod
nigredo dicitur
nigredo dicitur
nigredo dicitur

figura equationis. Et meli⁹ e⁹ qd^e vt sit ex lino
Et cautela e⁹ vt itromittat in vtrasq³ nares fil:
sz non sit nocumētū nisi in latere vno. Et qñq³
ponit liciniū in latus vnu vsq³quo eius vltima
tio puenit ad cōfirmatiōem z restauratiōem.

Et nō componat sup nasum ligamentū: quo-
niam facit ipm latum nisi sit illic eminentia ma-
gna z timeat fm eam descētio.

C Ponit curā. z pmo ponit curā qñ nasus frangi⁹ in ptib⁹
supioribus. z^o ponit curā qñ frangi⁹ in partibus iferiorib⁹.
ibi scda (Cū aut accidit in partib⁹) Dicit sic de pma parte
q³ oz vt festinet restauratio nasi in die pmo z nō ptranse-
at decimū. Et scias q³ qñ fractura nasi sit in partib⁹ supe-
rioribus magis pueniēs z rectius regimē in ea e⁹ vt suma-
tur filus decēter factus: z itromittat cum facilitate in na-
sum vsq³ ad alchaisem. i. ad pres vbi fit odorat⁹ z teneat
hūc filū cū manu sua z cū manu altera equet nasuz quo-
usq³ equet. Deinde subtiliet medicus in itromittēdo lici-
nium cōseruās nasum in figura sua. Et melius qd^e est vt
istud liciniū fiat ex lino. z maior cautela e⁹ vt liciniū intro-
mittat in ambas nares. dato q³ lesio sit tm̄ in vna nare. z
ponit qñq³ licinium in latere vno quousq³ puenit pfirmā-
tio z restauratio ppleta. Et subdit q³ nō dz poni ligamētū
qm̄ facit nasuz latū nisi esset multū magna eminentia: z re-
tineat nasus fm eūdem sensum. Deinde cū dicit.

C Cum aut accidit in partib⁹ iferioribus: tunc
pole est vt equet cū duobus digitis duaz ma-
nū sicut duob⁹ indicibus aut duobus auricula-
ribus. Et qñ accidit in hac dispōne apā: tūc vn-
guentū diaglon e⁹ bonuz valde: qm̄ sedat apā z
cōseruat iterū figuram equatiōis z pfortat. sicut
medicamē factum cuz aceto z oleo z similia z
minuto turis sup qd³ puluerizet cinis: z empla-
stret cum eo. Et qñ fractura est attritio aperta
tūc nō est pole vt redeat cum ea ad rectificatio-
nē nisi postq³ scindit z extrahit cōminutio ossiū
z cum futura eius: z puluerizent desup pulue-
res. Et qñ accidunt iclinatio z sepatio cartila-
ginis tunc equa eaz violēter: deinde liga eaz li-
gatura cōseruāte eam super illud et e⁹ vt ponas
ligamētū extensuz ex latitudine cervicis super
quaz est iclinatio ex eis quib⁹ sit facile hoc liga-
mentuz. z bonuz e⁹ vt sumas marginē pāni for-
tis: aut corrigiā cui sit latitudo digiti vni⁹ z le-
ni vnam extremitatū eius cū glutino pisciū: z
glutino corū vaccini: aut cū gūma aut cum reli-
quis glutinationē faciētibus: z iuisca ipsam su-
per extremitatē nasi ex latere sup qd³ est iclina-
tio donec exicce⁹ sup ipm z reducat nasus ad
situm suū cum violētia. deinde extēde illā corri-
giam: aut pannū donec equet cū eo z iclma ipz
ad lat⁹ diuersum iclinationi prime z restaura
ipsum super collum z liga ipsum ligamēto te-
nente ipm secundum illam formā z emplastra
cū emplastris que sunt necessaria.

C Ponit curā qñ nasus frangi⁹ in partibus iferioribus. z

dicit sic: q³ cū fractura accidit in partibus iferiorib⁹ nasi.
tūc pole est vt equet fractura ista cuz duob⁹ digitis sic cū
duobus indicib⁹ aut cū duobus auricularibus. Et subdit
q³ qñ in hac dispōne accidit apā: tunc vnguentum diaglon
e⁹ bonuz: qm̄ sedat apā z pseruat figurā equationis z pfor-
tat z ponit alia medicamina que et sunt bona z sunt nota
Et subdit q³ qñ in fractura accidit attritio manifesta: tūc
nō e⁹ pole vt redoleat cuz ista fractura nasus ad restaura-
tiōem nasi postq³ scindit z extrahit cōminutio ossium. z cū
futura eius. Et puluerizet desup pulueres conueniētes. z
qñ accidit in naso iclinatio z separatio cartilaginis. tunc
equa istā separationē violēter. Deinde liga cū ligatura cō-
seruāte eam restauratiōem fm q³ e⁹ conueniēs z est talis
ligatura vt ponas ligamentum z sumas marginē pāni for-
tis aut corrigiā cui sit latitudo vnius digiti. Et line vnam
extremitatē eius cū glutino pisciū aut cuz alijs glutinan-
tibus: z iuisca istū pannū sup extremitatē nasi ex latere su-
per qd³ e⁹ iclinatio donec exicce⁹ z reducat nasus ad scitū
suum cum violētia: z extēde corrigiāz illā aut pānū do-
nec equet cū eo z emplastra cū emplis necessarijs.

C De fractura furcule. CAP. III.

Furcula frangitur: aut ppter pondus
delatū: aut ppter casuz magnum: aut
ppter pcussionē vehementem.

C Posito cap: de fractura nasi. ponit cap. de fractura fur-
cule. z duo facit. qz pmo pmittit. z^o ponit curā. ibi z^o (Am-
plius furcule restauratio) Dicit sic de pma pte q³ furcula
frangitur aut ppter pōdus dilatatum aut ppter cursum ma-
gnū aut ppter percussioem vehementē. Deinde cū dicit.

C Ampli⁹ furcule restauratio fit difficilis z idi-
get subtiliatiōe. Dixerūt in restauratiōe eius: si
ptrahit ppe cassum erit descensio capitis adiu-
torij iferius minus. Inqt. Et qñ pbitur furcu-
la in duas medietates: tūc fac sedere ifirmū su-
per sedē z teneat minister adiutorij in quo est
furcula fracta z extēdat ipm ad exteriora z ad
supiora iterū z extēdat mīster itex cervicē z hu-
mez iclinatū cū q̄titate q³ e⁹ necia. Et equet me-
dic⁹ cū digitis suis illud qd³ e⁹ eminēs impellēs
ipm z qd³ e⁹ pcauū cōmoueat añ z retro z extra-
hat ipm. Et si idiget in illo extensioe plima po-
nat sub titillico pilā magnā de pilis z eleuet cu-
bitū donec appropinet ipz costis: qm̄ extēdet
fm q³ vult. z si icidit extremitas furcule ad ire-
riora frāgēdo: aut nō obedit cū attractōe medi-
ci z nō suspēdit: qm̄ e⁹ ad pfundū plurimū: tūc
psterne ifirmū sup collū suū z pone sub hūero
puluinar gibbosum z demerge humez ei⁹ ife-
rius donec eleuet ad os furcule: deinde eq³ ipm
z rectifica cū digito tuo z stringe.

C Ponit curā. z duo fac. qz p facit B. z^o ondit quō extreni-
tates furcule nō frāgun⁹. ibi z^o (Et extremitas vo eius)
pria in duas. qz p hui. facit qd³ deim e⁹. z^o docet curare qñ
frustū aliqd³ lederet. ibi z^o (Oz si ifirm⁹ iuenerit) Dicit sic
d⁹ pma pte. q³ restauratio furcule fit difficilis z idiget sub-
tiliatiōe. Dixerūt. s. antig in restauratiōe furcule si cōtra-
bitur ppe cassum. s. pectoris erit descensio capitis adiu-
torij minus. Et quādo ptrahit furcula in duas extremita-
tes: tūc fac sedere ifirmum super sedem z minister teneat

adiutorium in quo est furcula fracta. Et extendat adiutorium ad superiora et inferiora. iterum extendat cervicem et humerum. Et medicus equet eum digitis suis illud quod est eminentes pellendo illud quod est eminentes. et commouendo ante et retro quod est concavum. Et si indiget in illo extensione ponat medicus sub titillico pilam magnam de pilis: ut eleuet cubitum donec appropinet ipsum costis: quoniam extendet se quod vult. Et subdit quod si furcula inciditur ad interiora: et non obedit cum attractione medici: tunc prosterne infirmum super collum suum: et pone sub humero pulvinar gibbosum. et demerge humerum eius inferius donec eleuet ad os furcule. deinde equa ipsum et stringe. Deinde cum dicit.

Quod si infirmus inuenerit puncturam ex deambulatione manus super ipsum tunc frustum pungit ipsum: seipsum scilicet ergo scinde et aufer frustum et fiat illud a te cum facilitate. et proprie si fuerit frustum subtus. et ut non disrumpas siphac pectoris itromitte instrumentum conseruans siphac pectoris sub osse. deinde frange os. Quod si non acciderit apostema calidum: tunc sue scissuram et icarna eam. Et si accidit apostema calidum tunc infunde puluillos cum oleo aliquo. et si dimittit caput adiutorij apud fracturam cum frusto furcule ad inferiora: tunc os ut suspēdat adiutorij cum ligamento lato et eleuet ad partem cervicis: et si frustum furcule fuerit inclinatum ad superiora. et illud quidem parum fit: tunc non suspendatur adiutorium: sed resupina illum cuius est furcula fracta super dorsum suum: et subtilia regimē eius et stringet furcula in mense et minus. De furcula aut dixerunt quod furcula non seiungit ex latere intrinseco: quoniam annexa est pectori non seiungit ex eo. et propter hoc non mouetur ex hoc latere. et si percutiatur exterius vehementer et separetur. tunc ipsa equetur et curatur curatione qua curatur cum fragitur.

Ponit curam quando frustum aliquod lederet. et dicit sic. quod si infirmus inuenerit puncturam ex deambulatione manus super pectus. tunc frustum pungit. ergo stringe et aufer illud frustum. et talis ablatio fiat cum facilitate: et pone instrumentum quod custodit siphac pectoris. deinde incide os et extrahe: si non accidit apostema calidum: tunc sue scissuram et icarna eam. Et si accidat apostema calidum: tunc infunde puluillos in oleo ro. Et subdit quod si caput adiutorij dimittit. id est deprimatur apud fracturam: tunc os ut suspēdatur cum ligamento lato. et eleuet ad partem cervicis. Et si frustum furcule fuerit inclinatum ad superiora: tunc os ut non suspēdat adiutorium: sed resupina ipsum cuius furcula est fracta super dorsum suum. Et subtilia regimē. et restaurabit furcula in mense et minus. Et subdit quod quidam antiqui dixerunt quod furcula non stringit a latere intrinseco: quoniam est annexa pectori: non seiuncta a pectore: et propter hoc non mouetur furcula. id est non dislocatur ex hoc latere. et si separet et percutiatur exterius. tunc apostema equatur. Deinde cum dicit.

Extremis vero eius que sequitur humerum et separet ab eo non dislocatur plurimum: quoniam lacertus qui habet duo capita prohibet eam ab hoc et prohibet eam iterum caput spatule. et non moue-

tur furcula motu vehementi. quoniam ipsa non est posita nisi ut separet pectus tantum et dilatat ipsum: et propter hoc facta est furcula homini soli inter reliqua animalia. Quod si accidat ei dislocatio ex luctamine: aut re alia simili huic: tunc ipsa equetur et itromittat ad locum suum cum manu et puluillis plurimis qui ponunt super eam cum ligamento quod os. Et conuenit hec curatio extremitati humeri iterum cum separet: et reducit eam ad locum suum. Et illud quo ligat furcula humero est humerus et os cartilagosum: et ipsum igrossat in macilentis. et cum remouet existimat ille cui non est experientia quod caput adiutorij iam separet: et exiit de loco suo. caput enim spatule videtur tunc unum et videtur locus a quo permutatus est concavum. verum os ut distinguatur significationibus quas experiemur post.

Quod dicit quomodo extremitas furcule non dislocatur. et dicit sic. quod extremitas furcule que sequitur humerum et separet ab humero non dislocatur plurimum: quoniam lacertus habet duo capita prohibet eam dislocari. Et caput spatule prohibet eam et furcula mouetur motu vehementi quoniam furcula non est posita nisi ut separet pectus et dilatat ipsum. et ideo facta est furcula homini soli inter reliqua animalia. Et subdit quod si furcule accidat dislocatio aut ex luctamine aut ex re aliqua. tunc ipsa furcula equatur et itromittit ad locum suum cum manu et puluillis plurimis qui ponunt super eam cum ligamento quod os. et hec curatio conuenit extremitati humeri cum separet. Et subdit quod illud quo ligat furcula humero est os cartilagosum. et tale os igrossat in macilentis: et cum istud os remoueat a loco suo existimat ille cui non est experientia quod caput spatule sit dislocatum et exiit de loco suo: verum tamen opus ut distinguatur significationibus.

De fractura spatule. CAP. V.

Spatule quod est locus latius parum fragitur. Plurimum. n. quod accidit de fractura eius accidit marginibus et lateribus et frustis. et quando accidit cognoscitur tactu: et per illud quod sequitur ea de punctura. Verum plurimum accidit ei scissura quam significat asperitas que cognoscitur tactu et dolore locali: et punctura si fuerit: sed non sunt reliqua signa. et fortasse accidit fractura ad interiora et significat ipsam scissio accidens et crepitatio lenis quam percipit auditus cum crepitat miser cum ea. et inuenit per attractionem manus qua consequitur eam et dolorem.

Posito capitulo de fractura furcule. ponit capitulum de fractura spatule. et duo facit. quod primo permittit. secundo ponit curam. ibi scilicet cura eius est. Dicit sic de prima parte. quod locus latius spatule parum fragitur. plurimum. n. quod accidit de fractura spatule accidit in marginibus et lateribus spatule et frustis eius. Et quoniam fractura spatule accidit cognoscitur tactu per illud quod sequitur eam de punctura. Verum plurimum accidit ei scissura quam significat asperitas que asperitas cognoscitur tactu et dolore locali et punctura. dato quod non sint relique fissure. et subdit quod fortasse accidit spatule fractura in interiora: et significat ipsam crepitatio quam percipit auditus: et inuenit dolor in loco. Deinde cum dicit.

nota de furcula superiora.

Et cura eius iterum est subtiliatio manus et bonitas conuenientie impulsione ab inferioribus et equationis. et fortasse indiget ventosis secundum quod existimo donec attrahatur ad superiora et equetur cum cautela a nocumero in aggregatione materie. Frustula autem spatule cum fragunt si sunt inquietantia pungentia et ledentia: tunc necessarium est extrahere ea. et si sunt geta equentia et ligentur ligamentis similibus ligamentis furcule. Et oportet ut dormiat huius fracturas spatule super latus sanum non super aliud.

Ponit curam et dicit sic quod cura fracture spatule est subtiliatio manus et conuenienter equare et fortasse indiget ventosis secundum quod existimo donec spatula attrahatur ad superiora: et equetur cum cautela ne accidat nocumens de aggregatione materie: frustula autem spatule cum franguntur si sunt inquietantia pungentia et ledentia. tunc est necessarium extrahere ea. Et si ista frustra sunt geta. tunc ligentur ligamentis similibus ligamentis furcule. Et huius fracturas spatule: oportet ut dormiat super latus sanum.

De fractura casti thoracis. CAP. VI.

Accidit casto scissio sicut ligno et accidit fractura ad interiora. Et primum quidem cognoscitur sonitu sensato per tactum et auditum: et quandoque iuenis ipsam

manifestam cuius due partes sunt manifeste: et cum extensione doloris. Secundum vero sequuntur accidentia mala ex constrictione anhelitus et tussis sicca et fortasse patiens illud sputum sanguineum. et quandoque generatur ex eo putrefactio velaminis. **P**onit capitulum de fractura casti pectoris. et duo facit. quod primo permittit. secundo ponit curam. ibi secunda. (Et cura istorum est cura) dicit sic de prima parte. quod casto pectoris accidit scissio sicut ligno. id est sicut scinditur lignum. ita potest scindi castum pectoris. Et accidit quod frangitur ad interiora. Et scissio cognoscitur sonitu sensato per tactum et auditum. Et quandoque iuenis scissuram manifestam. cuius sunt due partes manifeste. et cum dolore extensiuo. Secundum vero. id est fracturam ad interiora sequuntur accidentia mala ex constrictione anhelitus et tussis. Et quandoque patiens istam fracturam sputum sanguinem: et quandoque generatur super istam fracturam putrefactio velaminis. Deinde cum dicit.

Et cura istorum est cura illius qui habet illud in humero: et si inclinatur inferius: tunc cura est illa que descripta est in compressione furcule. depreste per fracturam. et si ingrediuntur costae administrantur super eas ligamentum factum ex lana cum reuolutione post ligamenta posita super eas de subris cum rectitudine: deinde aggrega extremitates duorum ligamentorum et ligantur eas ad inuicem: quoniam ipse prohibent ligamenta reuoluta a solutione.

Ponit curam et dicit sic: quod cura istorum. id est patientium fracturam in pectore est cura illorum qui habent fracturam in humero. Et si castus pectoris inclinatur inferius. tunc cura est illa que dicta est in compressione furcule depreste propter fracturam. Et si costae ingrediuntur ad interiora: tunc administrantur ligamenta conuenientia. deinde administrantur ligamentum fa-

ctum cum lana ex reuolutione. deinde aggrega extremitates duorum ligamentorum simul: quoniam prohibent ligamenta reuoluta a solutione.

De fractura costarum. CAP. VII.

Qstis veris septem accidit fractura duobus lateribus. Falsis vero accidit fractura a latere dorsii. Et quoniam extremitas alia est cartilago hypochondriorum secundum quod sciuit non accidit ei attritio. Cognitio autem fracture costarum est facilis que non occultatur tactui propter illud quod sentitur de asperitate et motu in non suo loco et fortasse auditur si auscultatur crepitatio occulta.

Ponit capitulum de fractura costarum. et duo facit. quod primo permittit. et secundo ponit curam. ibi secunda. (Quod si fuerit inclinatio) dicit sic de prima parte: quod costis veris que sunt septem accidit fractura a duobus lateribus: sed costis falsis accidit fractura a latere dorsii. et quod extremitas alia istarum costarum est cartilago. sicut sciuit. id est non accidit ei nisi attritio. Sed cognitio fracture costarum est facilis que non occultatur tactui: et fortasse si auscultatur sentitur crepitatio occulta. Deinde cum dicit.

Quod si fuerit inclinatio costae ad interiora: et significat eam accidentia pleuresis et est fortasse cum ea sputum sanguinis tunc non audet restauratores curare ipsam cum extensione ad exteriora propter defectum ingenij: quoniam illud est difficile absque ventosis. et quoniam ex ventosis timetur quod aggregetur materia plurima ad interiora locum et est in ea illud quod est de corruptione. Quod si expellis eas et non plongas retentionem earum non est malum. Verum quandoque cibant infirmum cibis inflatis valde: ut inflatur venter eius et comprimat inflatio fracturam et impellat eam ad exteriora. Et hoc quandoque sit de illis a quibus in quibusdam horis non est excusatio: est tamen causa magna ad faciendum ut accidat apostema. Inquit quidam sapientium. Oportet ut cooperiat locus cum lana infusa in oleo calido: et ponantur puluilli in eo quod est iter costas donec repleatur ut sit ligamentum equale quando inuoluitur secundum rotunditatem: sicut narrauimus in pectore: deinde ponatur sicut ponitur in habentibus pleuresim secundum quantitatem conuenientem ossi. Et si oppresserit nos res vehemens et os pungit velamen pictura ledente. tunc oportet ut findatur cutis et discooperiat illud quod discooperitum est de costa: deinde ponatur sub eo instrumentum quod preseruat siphac ut non egrediatur siphac et icidantur cum facilitate ossa que pungunt et exire facias. Deinde si non accidit apostema calidum aggregentur fissure et medicentur cum unguento. Et si accidit ei apostema calidum cooperiat cum puluillis infusis in oleo: et cibetur infirmus et curet cum eo quod sedat apostema calidum et resupinetur super latus quod leue est super ipsum.

¶ Ponit curā: et dicit sic: q̄ si inclinatio costę fuerit ad ite-
riora: et significat talē inclinationē accidētia pleuresis: tūc
restauratores nō audēt curare ipsas p̄pter defectū inge-
ni: qm̄ talis curatio est difficilis absq̄ v̄tosis: et ex vento
sis timet q̄ aggreget m̄a plurima: et est timor ne aposte-
met. Et si expellas istas v̄tosis siue curas: et nō retineas
eas nō est malū. S̄z quidā medici q̄q̄ cibāt infirmū ci-
bis inflatiuis vt inflēt v̄ter infirmi: et inflatio cōprimat
fracturā ad exteriora: et talis cura q̄uis sit de illis a q̄bus
nō sit excusatio est tñ magna causa vt accidat apostema.
Et subdit q̄ qdā sapiētū dixit q̄ oz vt loc⁹ fracture coo-
periat cū lana isusa i oleo calido: et ponant puluilli in eo va-
cuo qd̄ ē iter costas vt ligatura fiat eqlis sicut narrauim⁹
in pectore: deinde ponat ligamētū sicut ponit in patiēte
pleuresim fm̄ q̄titate ueniētē. Et si res vehemēs. i. fra-
ctura vehemēs opp̄ssit vocē et os pungit velamē punctu-
ra ledēt: tūc oz vt scindat cutis et discipiat illud qd̄ di-
scopū est de costa: deinde ponat sub costa istrumētū qd̄
p̄seruat siphac. Et incidant cū facilitate ossa que p̄gunt
et exire faciēs. Deinde si nō accidit ap̄a calidū aggregen-
tur scissure: et medicent cū ynguēto. Et si accidit ap̄a cali-
dum coopiat cū puluillis infusis in oleo: et cibet infirm⁹:
et curet cū eo qd̄ sedat apostema calidū: et resupinet sup
illud lat⁹ qd̄ est leue infirmo.

¶ De eo qd̄ accidit sp̄dilib⁹ de fractura. CAP. VIII.

Aquit paulus. Rotunditatib⁹ sp̄dili-
um accidit q̄q̄ attritio: sed fractura
parū accidit: et tunc minuit siphac: et
nuche: et nucha ipsa: et cōicat eis am-
babus nerui in nocumento: et sequit ea vtracq̄
mors si accidat illud sp̄dili colli. et p̄pter hoc
oz vt p̄mittam⁹ sermonē et enūciem⁹ p̄ditionē
factā. Et si est pole vt p̄sumam⁹ et auferam⁹
os ledēs cū scissioe: tūc illud est. et si nō: oz vt vi-
sitemus eos cuz regimine qd̄ sedat ap̄ata cali-
da. Et si remanet aliqd̄ ex p̄tib⁹ eminentib⁹ sp̄-
dilis ex qua sūt que noiant spine. Nā illud qd̄
cadit velociter sub dies cū volum⁹ ei⁹ cōminu-
tionē: quoniā illud qd̄ coninuctū est mouet et
separatur a loco suo: tunc oportet vt auferat
illud scindendo cutem exterius: deinde aggre-
getur cum sutura et administret in eo curatio
incarnatiua.

¶ Posito capitulo de fractura costarum: ponit capitulus
de fractura spondilium: et duo facit: quia p̄mo ponit curā
fracture spondilium. secundo ponit curā quando fragit
os ab albutil. secunda ibi. (Et frangitur os albutil.)
Dicit sic de prima parte. q̄ Paulus dixit q̄ rotunditati-
bus spondilium quādoq̄ accidit attritio: sed fractura pa-
rum accidit spondilibus: tunc minuit siphac et nucha:
et leduntur nerui: et aduenit mors. Et si accidit fractura
spondilibus colli: tunc oportet vt p̄sumamus: et p̄mit-
tamus productiones infirmi. Et si est possibile vt auferā-
mus os ledens cum scissione: tunc illa est cura: et si nō tūc
visitemus infirmū cum eo qd̄ sedat apostema calidum.
Et subdit q̄ si remanet aliquid de p̄tib⁹ eminentibus sp̄-
diliū: tunc equa: et si est aliquid cōminutū: tunc oportet vt
scindatur: et extrahatur os cōminutum: deinde aggre-
getur scissura: et administretur curatio incarnatiua. Deinde
cum dicit.

¶ Et si frangit os alkacil in inferiorē p̄te alba

tim: et alobosos: tūc itromittat digitus idex si-
nistre manus in anū: et equet os fractū cū eo et
cū manu altera fm̄ q̄ pole est. et si senserimus
os fractū iā separātū esse: tūc oportebit iterū vt
auferat cū scissione sicut dixim⁹: deinde admini-
stretur ligamentum qd̄ cōuenit ano et curatio
conueniens ei.

¶ Ponit curas qm̄ frangit os ani: et dicit sic: q̄ qm̄ frangit
os alkacil. i. os existēs in partib⁹ inferiorib⁹ ani: tūc itro-
mittat digitus idex sinistre man⁹ in anū: et equet os fra-
ctū fm̄ qd̄ est pole. et si senserim⁹ os fractū iā separātū eē
tūc oz iterū vt auferat cū scissione: deinde administret li-
gamentū qd̄ uenit et curatio ueniens.

¶ De fractura adiutorij.

CAP. IX.

S adiutorij cū spargit fm̄ plurimuz
nō declinat nisi ad exteriora: q̄re opz
vt tu facias illud qd̄ oz fieri in rediri-
one fracture eius sicut est fm̄ qd̄ sci-
uisti: et t̄ge ipsas manu tua: et equa equatione
ultima: et liga eā cū ligamēto ascēdente etiam
vsq̄ ad humerū: et stringe cū eo si est p̄ria illi:
deinde ligamēto cōi s̄z qd̄ sciuisti etiā vsq̄ sub
cubito si fuerit fractura p̄pinq̄ cubito: postea
liga ipsas ligamēto tertio ascēdēte ab inferio-
ri vsq̄ superius: et suspēde manū angulariter ne
multiplicet eius suspēso extendēdo: qm̄ ē ma-
lū: et meli⁹ qdem ē vt stringat adiutorij ad pe-
ctus fm̄ angularitatē in cubito vt nō moueat:
et p̄prie qm̄ fractura est p̄pe cubitus.

¶ Ponit caplm̄ de fractura adiutorij. et diuidit in partes
tot quot ponit regulas de fractura adiutorij. partes erūt
nōre legendo litterā. Dicit sic: de p̄ma parte. q̄ os adiuto-
rij cū frangit fm̄ plurimū nō declinat nisi ad exteriora:
q̄re oz vt tu medice facias redire fracturas. Et tange fra-
cturā: et equa eā manu tua equatiōe bona et ultima: et liga
eā cū ligamēto ascēdente vsq̄ ad humerū: et stringe cū eo:
deinde liga alio ligamēto cōi vsq̄ ad cubitus: postea liga
ligamēto tertio ascēdēte ab inferiori ad superius: et suspē-
de manū anglr̄ ad collū: et ne multū suspēdat extēden-
do: qm̄ est malū. Et melius qd̄ est vt adiutorij stringa-
tur ad pectus fm̄ angularitatē in cubito vt nō moueat: et
p̄prie qm̄ fractura est p̄pe cubitus. Deinde cum dicit.

¶ Ergo pone sup ligamēta: aut aquā et acetū:
aut aquā solā si fractura adhuc nō apostemat
et fac ipsas ex lino cui⁹ latitudo sit q̄ttu oz digi-
toruz non plus. Et si iā superuenit ei spaciū et
apostema est: tunc pone ipsas ex lana et abluē
ipsas in oleo si tibi possibile ē: et si nō fuerit ali-
quid p̄hibens nō soluas vsq̄ ad septē: et qd̄ ē
post eos vsq̄ ad decē: tūc solue et liga cū astel-
lis: et si defensio vocat te ad aliud: tūc solue in
tertio. et est illud ad qd̄ inclināt l̄yp. qm̄ au-
fert nocumēta l̄z noceat restorationi. Veruz
i qualitate ponēdi astellas: oz vt sufficiat tibi il-
lud qd̄ tibi declarauimus in ca. suo et nō sepa-
res ab ea stricturā ad min⁹ vsq̄ ad .xl. dies.

C Ponit secundā regulā: et dicit sic: q̄ tu debes ponere sup ligaturā aquā sup. aut aliqd̄ rep̄cussinuz vt̄ phibeat ap̄ostema: et hoc si fractura nō adhuc ap̄ostemat: et fac ligaturaz ex lino: cuius latitudo sit q̄tuor digitorū nō plus. Et si iaz supuenit ap̄ostema: tūc pone ligaturā ex lana ifusa in oleo calido: et si nō fuerit aliqd̄ phibēs nō soluas ligaturā vsq̄ ad septimū: et q̄d est post septimū vsq̄ ad decimū: tūc solue et liga cuz astellis. Et subdit q̄ si defensio vocat te ad illud q̄d p̄cipit ypoc. s. vt ponant̄ astelle añ decimū diē sup. lz noceat restauratiōi s̄z in q̄litate ponēdi astellas: ōz vt sufficiat tibi illud quod declarauimus in capitulo suo. Et non separe stricturas vsq̄ ad minus q̄ decem dies. Deinde cum dicit.

C Et quādo indiges s̄z cōsuetudinē extensione uehemēti: et nō obedit tibi: et nō excusaris auxilio alicui⁹ adiuuātis te: tūc fac sedere infirmū sup sedē subleuatā: et sit ad stātē plus declinīs q̄ ad sedentē: et appodiet sup gradū scale: aut q̄d simile sit ex eis q̄ sciuisti i caplo dislocatiōnis: et locus ille sit planus fact⁹: et mollificat⁹: et linit⁹. Deinde suspēde in humero eius aliqd̄ graue extēdens ipsuz ad inferiora. cū ergo extenderis extēsiōne quesita: tūc liga cuz vitta forti sub fractura: et supra illā et fac dormire infirmū resupinū: et extēde illud q̄d ligasti vitta cum fortibus vittis vsq̄ subtus et ad superiora: in illo enim est sufficientia.

C Ponit tertiā regulā: et dicit sic q̄ q̄n tu medice indiges extēsiōe uehemēti vt restaures adiutorū q̄re nō obedit tibi et nō excusaris auxilio alicui⁹ iuuātis: ex tūc fac sedere infirmū sup sedē subleuatā: et sit infirm⁹ plus declinīs ad stātē i pedib⁹ q̄ ad sedētē: et apodiet infirm⁹ sup gradū scale: aut sup aliqd̄ q̄d sit s̄le gradui scale: s̄z quod dictuz est in caplo dislocatiōis adiutorū. Et ille locus sup quē ponitur infirmus sit lenificatus et planus: deinde extēde ad inferiora: et cū extenderis tūc eq̄ et liga cuz vitta forti: et fac dormire infirmū resupinū: et extēde illud q̄d ligasti cū vitta forti vsq̄ ad sufficientiam. Deinde cuz dicit.

C Et q̄n fractura est in medio adiutorū pone ligamentū cuz longitudine vna a duabus extremitatibus iuncture: et si fuerit p̄pinquior ad latus pone ligamentū uehemētioris p̄pinquitate extremitati longinque q̄ alij: et si fuerit scissura sola: tunc cura est curatio scissure. et stringatur super eaz ligamentum.

C Ponit aliā regulā: et dicit sic: q̄ q̄n fractura est in medio adiutorū. pone ligamentū lōgitudinis a duabus extremitatib⁹ vitte. Et si fractura fuerit p̄pinquior ad lat⁹: tūc pone ligamentū magis p̄pinquū illi extremitati lōginque q̄ alie extremitati. Et si fractura adiutorū fuerit sola scissura: tūc curatio eius est curatio scissure: et stringat̄ sup istaz scissurā lagamentū s̄m q̄d est cōueniens.

C De fractura brachy.

CAP. X.

Accidit q̄nq̄ vt frangat̄ duo focilia simul: et q̄nq̄ accidit vt frangat̄ vnū eoruz. et fractura focalis inferioris est uehemētior et turpior q̄ fractura focalis superioris: quoniā singulis fit fractura vni⁹ eoruz. et illud ideo quoniā focile inferius ē bra-

chiū deferēs: quare eius fractura est deterior: et quoniā est nudū carne: tunc est fractura turpior: et iterū superius focile suscipit curationem et sufficit ei extensio parua: et nō s̄lir est infer⁹ et p̄prie si frangantur simul.

C Posito caplo de fractura adiutorū: ponit caplū de fractura brachy. et diuidit̄ in ptes tot quot ponit casū. siue regulas de fractura brachy. partes patebūt exponēdo istaz. dicit sic de p̄ma pte: q̄ q̄nq̄ accidit vt frangat̄ duo focilia brachy. Et q̄nq̄ accidit vt frangat̄ vnū duoz fociliū. Et fractura focalis inferioris est uehemētior et turpior q̄ fractura focalis superioris: q̄n fractura vni⁹ eoz fit singularis: et ideo est q̄ fractura focalis inferioris est sedior et turpior q̄ focile inferius. et brachiū est deferēs. i. sustentās brachiū: et q̄ est nuduz carne. id eius fractura est turpior. Et iterū q̄ focile superius suscipit curationē: et sufficit ei ad restauranduz extensio parua: et nō similiter est inferius. s̄ focile. Deinde cum dicit.

C Et oportet vt sustentē apud extensionē adiutorū sup alcohol: et est radix vole: et cognoscitur strictura ligamētū: q̄n si accidit ex ea in digito ap̄ostema paruz: aut dolor paruz: tunc ligamētū est equale: et si nō est tūc est molle: q̄ si est plurimū supfluz: tunc est uehemens: et oportet vt mollificet̄. Positio aut̄ astellarū nō est ex illis que occultent̄ tibi: sed ōz vt nō consequant̄ cū longitudine sua volā et radices digitorū: imo abbrevient̄ ab hoc parūper: nisi necessariū faciat illud p̄pinquitas fracture iuncture rascete tali. Veruz tunc iterū oportet vt nō tangat albaragi digitoruz.

C Ponit secundā regulaz: et dicit sic: q̄ q̄n restaurat̄ focile ōz vt sustentē sup radicē vole: et cognoscit̄ strictura ligamētū: q̄n si p̄pter ligaturā accidit in digito ap̄a paruz: aut dolor paruz: tūc ligamētū nō est equale: et si nō: tunc ligamētū est molle. Et si ligamētū est multū strictū ōz vt mollificet̄. Sed positio astellaz nō est ex illis que occultent̄ tibi. s̄z ōz vt astelle nō consequant̄ cū longitudine sua volaz et digitos: imo abbrevient̄ astelle nisi p̄pinquitas fracture sit cōsequens rascetam: et tunc iteruz non oportet vt astelle cōsequant̄ albaragi digitorum. i. extremitates digitorum. Deinde cū dicit.

C Et cuz restaurat̄ et ligat̄ ōz vt suspendat̄ ad collū s̄m figurā angularē: et ōz vt sit suspensio eius p̄prie si est eius fractura ad inferiora cum p̄ano cuius latitudo capiat lōgitudinē brachy totius: q̄n si fuerit obuiatio suspēsozi p̄pe fracturā et reliquū eius separatū a sustentatiōe accidet tortuositas p̄culdubio et declinatio super illud q̄d facit ipsaz sicut volā: imo ōz vt sit vola: et plurimū brachy in suspensorio.

C Ponit tertiā regulaz: et dicit sic: q̄ cuz brachiū restauratur et ligat̄ oportet vt suspendatur ad colluz s̄m figuram angularē. Et ōz vt sit suspēsiō brachy cū p̄ano: cui⁹ latitudo capiat totū brachiū: q̄n si brachiū nō fuerit equalit̄ suspēsus: tūc efficit̄ tortū: et sic op̄z vt vola: et plim brachy sit in suspēsozio: et hoc q̄n fractura brachy fuerit versus partes inferiores. Deinde cū dicit.

C Et vero si fractura fuerit ad superiora oportet

tebit vt suspensio sit ita vt videat fractura: z eleuet duas extremitates ex latere vole: z ex latere cubiti. Qz si separatur qd est inter illud erit adiuuans ipsum ad equatione figure: z sit suspensorius panus lenis: z sit suspensio taliter ne villo modo sit possibile moueri: z vt no dilatat ipsuz dilatatione laboriosa. Et fortasse accidit brachio vt restaret in latitudine circiter viginti z octo dies.

¶ Ponit alia regula: z dicit sic: qz si fractura fuerit ad superiora: tē oportebit vt suspensio sit ita vt fractura videat z eleuet duas extremitates ex pte vole z cubiti: z fiat bona equatio figure: z panus sit suspensoriu ei: z sit taliter suspensio ne villo mō sit possibile moueri: z brachius fortasse restauratur vsqz ad .xxvij. dies.

¶ De fractura rascete. CAP. XI.

Sibus istis parum accidit fractura: quonia ipa sūt dura valde. Et quādo aduenit eis causa aliqua remouet ea a locis suis z non frangit ipsa: quare sunt vltima ad curationem: quēadmodū diximus in dislocatione.

¶ Ponit capitulū de fractura rascete: z dicit sic: qz ossibus rascete parū accidit fractura: quonia ipsa ossa sunt dura valde: z quādo aduenit eis causa aliqua remouet ista ossa a loco suo: z nō frangit ea. quare sunt vltima ad curationem: quēadmodū diximus in dislocatione.

¶ De fractura ossium digitorum. CAP. XII.

Sis iterum parum accidit fractura: imo accidit separatio. Dixerunt quidam. Si accidit eis fractura oportet vt sedeat infirmus super sedez eleuatam: z precipiatur ei vt ponat volaz super sedem equalem: z extendat ossa fracta minister z equet ea medicus cum pollice z indice. Qz si pollex fuerit iclinatus ad inferiora: tūc oportebit administrare ligamentuz desuper z fortasse accidit apostema caliduz. Et ad locuz mollificationis horuz ossiuz aggregatur superfluitas plurima: z coagulat velociter: quare stringitur. z si accidat fractura sulemi: aut digito si est pollex oportet vt ligetur ligamento pprio ei: z vt ligetur iterum cuz vola vt firmetur: z non moueatur. Et si accidit fractura alicui reliquoruz digitoruz si fuerit index aut auricularis: tunc liget cuz illo qui appropinat ei. Et si est de digitis medijs: tunc ligetur cum illo qui est ex latere eius: aut ligentur omnes fm cōtinitatem ad inuicem: quonia est melius. Firmantur eniz z non mouent: z sunt tunc quasi ligati sint cum astellis. s. ossa fracta.

¶ Ponit capitulū de fractura ossiū digitoruz: z dicit sic: qz ossiuz digitoruz iteruz paruz accidit fractura: imo accidit eis separatio. Et quidā dixerūt: si istis ossibus accidit fractura: oz vt sedeat infirmus super sedē equalē: z minister extendat ossa fracta: z medicus equet. Et si pollex fuerit in-

clinatus ad inferiora: tūc oportebit administrare ligamentuz desuper. Et qñqz accidit apostema calidū. qre curet cura eius. Et si pollici accidit fractura tē oz vt liget ligamentuz pprio: vt liget iterū cū vola: z firmet: z nō moueat. Et si fractura accidit alicui alteri digitoruz: tūc liget digitū cū alio: aut cū oib⁹ alyz s⁹ z cōtinitatez: quonia est melius et firmanē melius: z nō mouent: z sic tūc qñ erūt ligati cuz astellis: ita sunt firmi.

¶ De fractura ossis anche. CAP. XIII.

S anche quādoqz frangit: sed raro cum dispositioe fortitudinis sue: z accidit illud ei s⁹ semitā cōminutionis extremitatuz. z quādoqz findit in longitudine: z quādoqz impellit itus ad vētrem: z accidit post istas dispositiones iteruz ex dolore z punctura z stupore cruris: z core primum ei qd accidit adiutorio ex fractura humeri. z quādo frangitur os latuz qd est supra alobosos: aut finduntur vt ligna lacerti ei⁹ fit res difficilis in rectificatione eius: quare fit vna duarū anchorū declinās ad diminutionē.

¶ Posito capitulo de fractura ossiū digitorū. ponit capitulum de fractura ossis lati anche. Et nota qz os anche pōt considerari duplr. vno mō p osse qd intrat in piscide. altero p piscide ipsa: quoz vnū qdōqz potest frangi: z diuidit istud capitulū i duas ptes: qz pmo pmittit. z ponit curā. ibi z. (Et cura eius est.) dicit sic de pma pte: qz os anche qñqz frangitur: sed raro ppter dispōne firmitudinis sue: z accidit fractura ossi fm semitā fm quā extremitates cōminuntur. i. cōfrangunt. Et quādoqz istud os scindit in latitudine. Et quādoqz pellit istud os intus ad vētrem: z post istas dispositioes accidit punctura. Et primum ei qd accidit adiutorio ex fractura humeri accidit core. Et subdit qz qñ frangit os latuz qd est sup anchas. i. os qd intrat in piscidem: aut scindunt lacerti: tūc fit res difficilis in rectificatione: z sic vna duarū anchorū efficit pua. Deinde cū dicit.

¶ Et cura eius est vt iaceat infirmus z incipiant duo homines fortes extendere duas coxas eius. s. quisqz eorum extendat coram: z iam ante tenuerimus manus eius vt non festinet ad expellenduz illuz qui extendit coram eius: z incipiat duo restauratores comprimere anchā eius cuz vehemētia z fortitudine donec equetur. deinde preparant sup eaz emplastrum. postea resupinet super aliquid qd sit sicut glomer ex pāno aut ei simile ex illis que habent duriciē. Et hoc qd est primum ei cuz quocuratur spatula iteruz: z quādo frangit ex latere anche: tunc cura eius est cura humeri: z oportet vt administretur humectatio super ligamentuz: z equentur puluilli sicut oportet z est necesse vt sit sustentatū super locū planuz.

¶ Ponit curam: z dicit sic: qz cura istius fracture est vt infirmus iaceat: z duo homines fortes incipiant extendere coxas infirmi: ita vt vnusquisqz extendat coxaz suaz: z alius teneat manus infirmi: vt ille qui extendit coxas nō possit trahere infirmū: z restauratores incipiant comprimere anchaz cū vehemētia z fortitudine donec equet: deinde ponatur super coram emplastrū: z resupinet patiens sup

glomerere qđ habeat puriciē: et hoc est primū ei euz quo curatur spatula. Et qñ coxa frangit ex latere anche: tūc cura est cura humeri. Et oz vt sup ligamētū administretur bu mectatio: et puluilli equentur fm qđ oz: et os oportet vt sustentetur super locum plantum.

De fractura coxe.

CAP. XIII.

Am coxa frangit necessaria est extē- sio uehemēs: deinde equetur fm for- maz naturalē que est ei: et est gibbosi- tas siluestris partes eius et concavi- tas pauca in eius domestico fm ambulationē forme que est ei in sanitate: et obseruent in di- spositiōe fracture mediū eius aut extremitatis eius superiora et inferioris dispositiōis qđ decē sunt in ca. adiutorij: et sit strictura ad supiora conseruans et retinens.

Ponit curā de fractura coxe: et diuidit in ptes tot quot ponit regulas de fractura coxe. ptes patebūt exponēdo lit- terā. dicit sic de pma pte qđ cū coxa frangit est necessarius vt uehemēter extēdat: deinde equet fm formā nālē: qđ for- ma nālīs coxe est vt sit gibbosa a pte siluestri: et sit pcaua a parte domestica fm qđ est in sanitate. Et obseruet in dispo- sitione fracture qđ pars coxe est fracta fm qđ dictū est in. c. adiutorij. Et fractura versus partes inferiores sit cōser- uans et retinens. Deinde euz dicit.

Dixerūt: qñ frangit cōuertit ad loca anterio- ra et ad exteriora: et illd iō est. qñ ipsa ē lata ab hac parte p naturā: et equetur manibus et liga- mentis: et speciebus extēnsionis que sunt fm eq- litatez: aut euz strictura vnius duarū ligatura- rum supra fracturā in medio. Si autē fractura fuerit inclinata a medio: et fuerit ppinqua ca- piti coxe: tūc sumat ligamētū: et inuoluat i me- dio eius lana vt nō incidat carnes: et ponatur mediū eius super pectinē: et ascēdant extremi- tates eius ad partē capitis: et dentur ministro vt retineat eas ad inferiora: et si fractura fuerit i eo qđ seqt genu: tūc nō ponem⁹ ligamētū in superiori parte fracture: et eleuabim⁹ extremi- tates eius ad illud qui extēdat eas ad superio- ra. et teneat genu cū ligamēto inuoluens ipsuz desup: et equet mēbrū istud infirmo iacēte su- per faciē suā: et crure eius extenso.

Ponit scđaz regulā: et dicit sic: qđ gđā dixerunt qñ coxa frangit puerit a loco inferiori ad exteriora: et equet fra- ctura manib⁹ et ligamētis et spēb⁹ extēnsionis fm equalitatē strigēdo ligaturā sup mediū fracture. Et si fractura fue- rit ppe caput coxe: tūc soluat ligamētū: et in medio coxe i- uoluat lana: vt nō incidat carnes. Et ponat mediūz liga- menti sup pectines ligādo versus ptes supiores et inferior- res. et si fuerit fractura in eo qđ seqt genu: tūc ligamētū p- cedat versus ptes supiores et inferiores plus: et equet mē- brum istud infirmo iacēte super faciē suā: et crure eius extenso. Deinde cum dicit.

Et si fuerint ossa pungentia: tunc oz vt equē tur sicut dixim⁹ multoties et que ex eis eleuan- tur capiatur. Regimē vero sit fm qđ diximus in curatiōe adiutorij: et os qđē coxe stringitur

in quinquaginta noctibus.

Ponit tertiā regulā: et dicit sic: qđ si aliqđ ossa fuerint pu- gētia: tūc equent fm qđ dixim⁹ multoties. et ossa qđ eleuant cooperiant: et regimē sit fm qđ dixim⁹ in curatiōe adiuto- rij. os coxe stringit in quinquaginta dieb⁹. Deinde cū dicit.

Et ego enūciabo quō oportet vt sit situs ei⁹ postqđ aggregat curatio cruris. Et oportet vt ponat inter duas coxas tunc pila de ligno et ei similibus seruās eā ad formaz fm quā equata est: et restauret restoratione cognita fm qđ in- telligitur ppter illud qđ accidit de apostema- te et pruritu. Et quādo accidit super corā. naz est apostema forte: et est ex eis que festinat ad coraz: tūc oportet vt pprie pueniat ad soluē- dū vt respiret: et extēdat apostema: et tu qđez iā sciisti embrocās pprias. Verū i caugualib⁹ et albarauach: et sunt tabule magne in quibus est parū cōcavitatis: vt decēter componant su- per inuolutiones: et capiāt longitudinē pedis: qñ si breuiant et non restaurant super crus: et abscindunt infra illud vtilitas: et nō est vtilitas quesita. et si plongan⁹ erit infirmus ex eis in labore: lz si ipse abbrevient nō erit expers labo- ris: et vtilitas elōgatiōis earū ē vt phibeāt ite- rum partes sanā pedis moueri euz fuerit mo- tus illius quātitatis nocuus fracture. et pprie in dispositione dormitatiōis et sōni: et necessi- tas horuz instrumētōz non est nisi in fractura magna valde: et nō est possibile cū hoc vti eis: nisi anteqđ apostemet: qñ apostema nō tole- rat huiusmodi. Et ad vltimū est grauitas et malitia et labor: et oportet vt fugiat ab eis duz exceptio pseuerat cū ingenijs alijs. Situs autē restaurate coxe oportet vt sit fm qđ fuit cōsue- tudo eius in sanitate de assiduatōe cōstrictio- nis et dilatatiōis: et illud qđ est magis vincens est dilatatio. et scias qđ ille cuius coxa et ancha sunt fracte parū denudat a claudicatiōe: et qñ abscindunt frustra lacertoz eius mandat pri⁹: deinde minuitur secundo.

Ponit aliā regulā: et dicit sic: qđ ego enūciabo quō oz vt sit situs cruris qñ aggregat curatio ei⁹: qñ oz vt ponat i- ter duas coxas pila retinēs corā restauratā fm figurā: fm quā equata est. et restauret coxa restauratiōe cognita fm qđ intelligit de apate et pruritu. Et qñ super coraz accidit apostema forte: tūc oz vt festine veniat ad soluēduz liga- mentū: vt respiret: et spa capiat locū. Et tu qđē iāz sciisti embrocās ppas apati. Sz tabule que ponunt ad restau- randū oz vt decēter pponant vt nō sint maiores qđ oz. Et nō est pole vti istis tabulis nisi anteqđ locus apat: qñ apo- stema nō tolerat hec: et duz inceptio apatis pseuerat fugi- atur ab istis tabulis: et cura euz ingenijs alijs: sed situs co- xe restaurate oz qđ sit fm qđ est cōsuetudo coxe in sanita- te. Et scias qđ ille cuius coxa et ancha est fracta parū de- nudat a claudicatiōe. Et qñ frustra lacertoz coxe scindū tur. natura mādat māz ad mēbrū: deinde mā minuit.

De fractura rotule poplitis. CAP. XV.

Rotula parum frangitur et per plurimum conteritur. Et cognoscitur illud quod accidit cum tactu et asperitate: et cum vacuitate que intelligitur cum tactu et auditu aure. Et oportet in curatione eius extendatur crus: deinde intronmittatur rotula in locum suum. et si separata fuerit aggregetur prius: deinde intronmittatur.

Ponit curam de fractura rotule. et dicit sic: quod rotula parum frangitur et per plurimum conteritur et cognoscitur hoc tactu et auditu et in curatione eius oportet extendatur crus. deinde intronmittatur rotula ad locum suum. et si rotula fuerit separata prius aggregetur. deinde intronmittatur.

De fractura cruris. CAP. XVI.

Quando frangitur os paruum cruris est saluus quam si frangat os magnum. et quando frangitur arundo parua superior est inclinatio ad exteriora et ante et est ambulatio cum hoc possibilis. et si frangitur arundo magna inferior declinat crus ad exteriora: et quando frangunt utree arundines simul: tunc est deterius: et tunc quidem accidit cruri inclinatio ad omnes partes. Et scias quod curatio fracture cruris est per considerationem curationis adiutorij: et in eius similitudine: et non est dispositio cruris in tortuositate que accidit figure sue naturali: sicut dispositio adiutorij: imo est rectum: quare oportet ut sit extensio eius ad hoc ut redeat ad rectitudinem.

Ponit curam de fractura cruris parui. et dicit sic: quod quando os paruum cruris frangitur est saluus quam si frangat os magnum. et si arundo parua superior frangitur: declinatio ossis est ad exteriora et ante. et est motus cum hoc polis. Et si arundo magna frangitur: declinat crus ad exteriora. et qui utree arundines frangunt: tunc est deterius. et tunc quidem crus inclinatur ad omnes partes. Et scias quod crus curatur si frangatur sicut adiutorium: sed dispositio et figura cruris est recta et dispositio adiutorij est tortuosa: et sic oportet ut crus extendatur ad rectitudinem.

De fractura calcanei. CAP. XVII.

Calcaneus est excusatus a fractura propter duritiam suam et per circumdationem defensionum et plurimum eius quod accidit ei non est nisi dislocatio et iam dictum est de ea.

Ponit curam de fractura calcanei. et dicit sic: quod calcaneus non frangitur propter duritiam suam: et propter defensionem eius plurimum quod accidit calcaneo non est nisi dislocatio. Et iam dictum est de ea. s. dislocatione calcanei.

De fractura tali. CAP. XVIII.

Fractura tali est parua et eius curatio est difficilis. et plurimum quidem frangitur cum cadit homo ex loco lato: quam conteritur superius pedis. et fortasse accidit cum eo attritio ossis cum cursu sanguinis ad ventres qui coagulatur in eis: et quandoque perducit ad egritudines magnas ex febre et permissione rationis ex tremore et spasmo pedis. Cum ergo accidit in eo apostema congelatum quod non apparet et non egreditur et apparet iam tenebrositas que non fuit est signum malum significans quod est in via putrefactionis. Si autem est apostema apprensus impellens manus: tunc est melius et fortasse sit facilis eius eruptio. et quando talus restauratur deambulatio est dolorosa super ipsum. et quando non restauratur talus per os destruitur iuuamentum.

Ponit capitulum de fractura caville pedis. et dicit sic: quod fractura tali. i. caville pedis est prava: et curatio eius est difficilis. Et plurimum quidem frangitur. s. talus cum cadit homo ex loco alto: quoniam pars superior pedis convertitur. Et fortasse cum isto casu accidit attritio ossis cum cursu sanguinis ad venas qui sanguis coagulatur in venis: et perducit quandoque ad magnas egritudines ut ad febre et permissionem mentis et similia. Et subdit quod cum accidit apostema congelatum: et apparet tenebrositas in membro. tunc est signum significans quod membrum est in via putrefactionis. si autem est apostema apprensus: tunc est melius. Et fortasse eruptio istius apostematis sit facilis. Et cum talus restauratur secundum quod oportet tunc iuuamentum ambulationis destruitur.

De fractura digitorum pedis. CAP. XIX.

Curatio eorum in fractura et dislocatione est curatio digitorum manus. Et quandoque restaurator equat eos pede suo calcando eos cum eo.

Ponit curam et dislocationem digitorum pedis. et dicit sic: quod curatio istorum digitorum in fractura et dislocatione est curatio digitorum manus. Et quandoque restaurator equat istos digitos pede suo. et sic equat et.

Sententia florentini super tractatum tertium. ante fenestram quarti canonis Avicene de fracturis expositio explicat.

[Faint, illegible text in the left margin]

[Faint, illegible text in the right margin]

Auic secundum A. et serapionez est pōdus. i. kirat vel viij. granorum: vel secundū aliquos est pondus octaue partis. 5.

Dar. secunduz. A. et serapionem ē pondus. 3. i. et ē auellana fm serapionem et ē. 3. i. 5.

Danguarech est pondus. 3. iij. supra in alanguarich: s3 de guaricha fm diuisiones almansozis dicūt qdā eē lib. iij.

Darchini fm serapionem et A. est pondus auī. i. vel. 3. i. 2. 5. S3 adarchimi ē pondus. vi. obolorū supra in darchimi.

Darchimie vel darkimet est. vi. obol. et obolus est kirat. iij. et kirat ē. iij. et sic. vi. oboli sunt. lxxij. grana ordei.

Daurach secundum A. in gnto videtur esse lib. i. sed dorat est aliud vt infra.

Derat fm aliquos ē pondus. lxxij. granorum ordei.

Denarius fm aliquos ē pondus. viij. granorum frumenti.

Dorab italicum est pondus. 120. 3.

Dragma ē. ix. pars yncie secundum antiquos: sed secunduz modernos est octaua pars. 3. vel pondus secundum aliquos. viij. denariorum et 5. Sed secundum Isidorum est viij. pars. 3. tribus stans. 3. vel. xvij. siligs. vl. xlvij. granis lentis: et est fm eū pondus denary argēti: et est fm aliquos. lxxij. q̄ diuersitas forte puenit ex diuersitate ponderis ordei vel frumenti: nam forte plus ponderant. lx. grana frumenti q̄ ordei: et plus ponderat frumentum et ordeum in vna regione et vna parte q̄ in alia. et ideo forte per grana non potest haberi ita precise quantitas ponderū sicut credere. et ideo forte nō bene opinatus ē magister guilermus placentinus. Potest autez error colligi per siliquas et grana lentis.

Duella secundum Isidoruz est due sextulle: vel 3^a pars. 3. vel. xlvij. siliquarum.

Durech seu daugma secundum serapionem ca^o. de syrupo miri ē mensura lib. lx.

Duruk vel duruch ital. secundum serapionez et A. est pondus. 120. 3.

Denarius argenti secundum Isidorum est. 3. i. siue octaua pars. 3. sed secundum magistrōs bononiēses est pondus viij. granorum frumenti: et cōcordant cū Isidoro si. 3. eēt lxxij. grana frumenti vel ordei. Mina secundum Isidorum est lib. i. quia est medietas sextary qd secunduz ip̄s est lib. ij. sed secundum A. emina est sext. xl. et lib. i. ē sext. xx. Et sext. est. 3. vi. Et datic. ij. aut auī. iij. et sic videtur q̄ emina sit lib. ij. Et credo q̄ littera. A. sit corrupta: s3 secundum sinonima mundini emina est medietas sext. continet autem ciatos. ix. qui sunt. xij. 3. et 5. Vel secundū Isidorum solum sunt. xi. 3. et ij. 3. sed mina ē alibi pondus lib. ij.

Digion grece est. 3. 5.

Erub mellis secundum Auicennā est pondus lib. i. et 5.

Aba greca secundum serapionem et A. ē sumene. ij. et obol. ij. qui sunt in summa. lxxij. grana: vel. 3. i. et xy. grana. Et secunduz aliquos 3. i. et viij. grana.

Faba alexandrina secundum serapionem est sumene. ij. et obol. ij. qui sunt. 108. grana: vl. 3. i. et 5. et xy. grana.

Faba egiptiaca secundum A. et serapionē sunt sumene. iij. et obol. iij. qui sunt. 3. ij. et grana. xxij.

Faba basaria vel melius assiria.

Quma secunduz. A. est pondus 4^a partis. 3. vl. q̄ ad duo dauic. et est. xv. grana vsq̄ ad. xvi. grana secundum sinonima est 4^a. 3. et 5. et credo q̄ sit falsum.

Gomoz scdm Isidorum est mensura. v. sext. g sunt. x. lib. secundum ipsum.

Gomoz secundum ipsum est mensura. xv. modioruz. Sed apud alios vbi dicit. v. sext. vel paulomin^o. et sic videtur idem q̄ gomoz.

Grana frumenti octo sunt pondus vnus denary fm magistrōs.

Armech vel karme secundum serapionem est quarta pars. 3. vel grana. xvi.

Actus secundum quandam glosam est pōdus. iij. 3.

Ioben secundum A. est pondus. 120. 3. quia ē arsat romana.

Arat vel kirat vel karatos secundum almansozem et Auicennam est pondus quatuor granorū ordei.

Karme vel barmech secundum serapionem ē 4ª pars. 3. i. vel dauich. ij. vel grana. vi.

Karmet vel kermet est pōdus. vi. kirat que sunt. xxij. grana ordei.

Kerloiati vel kelati secundum Auicē. 5°. cañ. caplo de diaquilon est pondus. 3. iij.

Keilati ē pōdus. 3. i. et 5. sed fm alios solum. i. et 5.

Kemaras alexadrina ē pōdus. iij. obol. vl. xxxvi. granorū

Kise in secretis Salieni fm quosdaz est pondus lib. xxij.

Kise vel kile secundum alios est mensura continens vini lib. i. et melius.

Kist secundum serapionem et A. apud grecos vel romanos est pondus. 3. xx. sed secundum serapionem in 7°. in electuario de citonyis. kist romanum est. xvij. 3. sed in fine libri est. 3. xx.

Kist italicum secundum Rasim et serapionem et A. est lib. i. et 5. vel. 3. xvij.

Kist mellis fm serapionem ē lib. ij. et 5.

Kist olei secunduz alseir. ē pondus. xvij. lib. vini. lxxx. lib. mellis. 108. lib.

Koati secundum serapionez est pondus idem qd ciatos. et est. 3. ij. 5. magnus.

Libra fm Isidorum et secundum omnes ē pondus. xv. 3. quia tot sunt mensura anni. Et quia secundum ipsum. 3. est. viij. 3. libra est. 96. 3. Et quia. 3. est pondus. lx. granorum. libra erit pōdus. 5760. granorum. sed si. 3. sit. lx. grana. libra erit. 6144. grana. Sed si. 3. esset. ix. 3. secundum Nico. tūc libra erit. 108. 3. vel. 6480. grana.

Lenstrom magnum secundum A. est pondus. 3. ij. paruū est darkimie. vi. que sunt. 3. viij. et grana. xij. vel paruū est auī. vi. que sunt. 3. i. vel nouem vel solum. 3. i. et mellis. Nam secunduz Isidorum auī. est 6^a pars. 3. i. et sic auī. vi. sunt 3. i. vel. xxij. 3.

Menstrom magnum olei secundum almansozem est. 3. ij. et vini. 3. ij. et gormie. viij. que sunt. 3. ij. et 3. ij. qz gormia est quarta vnus. 3. et mellis. 3. ij. et 5. et sic videt q̄ menstrom sit aliud a mesitum: vel littere sunt corrupte. et hoc etiaz apparet in mukitron.

Mesitron. vel mestron magnum olei secunduz alseir ē darkimie. vi. vel auī. vi. et computa vt supra. Sed vini ē gormie. xx. q̄ sunt. 3. v. et grana. v. s3 mellis est darkimie. viij. vel auī. viij. que sunt. x. 3. i. 5.

Mukitron magnum secunduz serapionem ē pondus. 3. ij. et sic videtur idem qd menstrom fm A.

Mukitron paruū secundum serapionez est darkimie. vi. vel auī. vi. vt supra in menstrom: vel secunduz sinonima est. 3. vi. et grana. xlvij.

Mina romana vel greca est aliud ab emina que est mensura et vna est pondus. 3. xx. secundum A. et serapionem.

Mina italica vel egiptiaca fm eos est pōdus. xvi.

Mina greci dicunt minay vel minas secundum Papiam est

Incipit compilatio emplastrozū & unguentozum Magi-
stri Dini Florentini artium & medicine doctoris excellē-
tissimi. Et primo de percussivis.

Rememoratio quarundā me-
dicinaruz que
sunt apte cyrugie fm sententiam Galie.
in libro de simplicibus medicinis parti-
cula quinta et vltima dicti libri. et scdm
Alicenna in secundo. Et primo dicamus
de percussivis.

Repercussiva sunt ista q̄ a parte patiente repel-
lunt frigiditate sua ac stipticitate
sua cōstringēdo mēbrū & retinēdo spūm & virtutē retenti-
uaz cōfortāt. Quoz exēplū est solarii spēs. succ^o cucurbiti-
te. endiuia. vga pastoris. sempuua. portulaca. succ^o psily.
cotiandri. aq̄ fria. & sandali. & cortices granatoz. & sauich.
decoctū cū aceto & cū sumach. & lens aq̄ & rodoleon cū ace-
to & sādalis. & vmblic^o veneris & silia. succi. s. & suba cū ace-
to vel sine eo. Dec. n. & silia in pncipio repercutiunt apata
calida & membruz omne recuperāt & confortant. Que vō
frigida repercutiunt sunt que cuz stipticitate attinent ca-
lilitati vt squinantum. absinthiu & blacce. & bisantie &c.

Emplastrum cōmune discrasie calide.

Emplastrum vnū multuz cōe male cōplexioni
calide & apati calo ī pncipio & ad
palpebras tumefactas rubeas & in palpebris a frigido ē
valer id si adiungis cū istis folia absinthu: & folia vrtice &
apy & calamētū & silia: combustiōi ignis herisipille & apo-
stemati a cā pmitiua & multis alijs. R. folioz maluarū et
rosari. añ. & coque in aq̄ & exprimanē ab aq̄ & teranē cum
gladio in modū vnguēti. & q̄nq; spargit in eo terēdo parū
aceti & paruz olei rosati. Et q̄nq; ponit in decoquendo de
absinthio. Et quandoq; de floribus camomille. et simili-
bus temperatis.

Medicine que aperiūt poros cutis. i. id qd ē in cu-
te de meatibus & poris nominant rari-
ficātes. i. resoluētes. q̄rū nā est tpate calitatis & eaz exic-
catio pua. q̄rū exēplū est camomilla & ei^o oleuz ex vrtisq;
& oleū cucumeris asinini. & oleū antiquū. anetū & fenugre-
cuz. & semē lini. & oleū raphani. & absinthiu. & radix sabcuci
furfur. & aq̄ calida.

Emplastrum vnū cōe qd optime aperit & rarifi-
cat poros. & pp B mitigat dolozes
in cōtusiōib^o & in sanguie mortuo. & et maturat flones et
resoluit oia cōstricta. Et est mirabile emplm in cōtusiōib^o
sine vulnere & cū vulnere. s. in pñ^o & mūdificat pustulas &
escaras a flate salso q̄ fiūt multotiēs in crurib^o. R. folioz
malue. absinthu. añ. pres duas & coq̄nt in aq̄: deide expri-
manē & teranē in modū vnguēti. deide cū decoctiōe eaz
cōficiant ad modū pultis cū farina ordeī & puluere fenugre-
ci & semie lini & florib^o camōille & parz furfuris subtili
& parz oli camōille. & coq̄nt ad spissitudinē. Et q̄nq; coquūt
ibi de ros. & parz furfuris sil & parz olei camōille. & q̄nq; po-
nit ibi parz de melle.

Medicinaruz aut vltus mollientiū apata dura.
est calefactina ex gradu scdo aut
3° & exiccatiua ex gradu pmo. Et opz vt in istis medicis sit
aligd cōglutinatiōis sic in aperitiuis s; min^o eis: qm̄ apa-
ta dura sclerotica fiūt ex flate duro viscoso & colera nigra
terrestri & frigida qm̄ exiccat. Verū nō o; vt sit nimie sic-
catis ne exiccet subtile & iduret grossū & putrefiat & fiat
in termio qd nō sanat. Quaz exēpluz est aq̄ cala & adeps
capraz in pua duritie & galline. anatis. hycorz. & bouuz: &
eoz medulle & medulle cerui. & bdeliū & armoniacuz. Et
medulle recētes sunt meliores q̄ antiq̄. & oleū antiquū &
oleuz de lilio. Radix cuiſei cocta cū oleo & radix cucume-

ris asinini cocta cum aqua. & folia malue cocta & nō deco-
cta. et fenugrecū semen lini et cepe coctum cum oleo. Et
ex compositis sunt dyaquilon & triafarmacon commixta
cum adipibus & similia.

Emplm molliuuz duritieruz.
Emplastrum vnuz molliuuz duritierū opti-
mum. R. radices maluaufici de-

coctas in aqua vel in oleo camomille & est melius & conte-
re multū. Deinde misce cum bdelio prius in aceto molliſi-
catum vel in oleo de camomilla quod melius est cum eo.
Et ex alia parte tolle ficus siccas pingues & contere in mo-
dum electuary cum adipe caprino. congrega iterum cum
maluaufico & ipingua totum cum assungia de porco recen-
ti vel de gallina vel cum butyro. Vel fac id sine ficibus
& est optimum. sed assungia est melior & oia bene icorpozē-
tur. hoc enim est perfectum emplm in omni duritie.

Et proprietates earuz que resoluūt vapores. qm̄
aut ipsa abstergant aut ipsa cale-
faciunt calefactione vehementi. & est vt exiccent & non vt
aperiant grossa cruda propter viscositatem ventosaz que
est in vaporibus. Quozum exemplum est emplastrum de
farina ordeī: & tritici: & ciceris: & fabe: & fenugreci: & magis
vltimū est ex farina loly & lupini: & panici & mily: & silia.

Emplastrum vnuz quod resoluit tumorem vē-
tosum. R. farine ciceris & fabe: et
pulueris cimini: mellis. farine fenugreci: coquantur cum
decoctione ruthe & agni casti.

Resolutiua vero ventositatis flegmatice debent
esse ca. vesicantia vt aqua cineris. et
aqua salis. s. acetū cū rodoleō & spōgia noua ifusa in eis.

Emplastrum vnum quod valet in apostemate
flegmatico cuz viscositate vbi re-
manet digitoz impressio. & si sit ibi aliquid vaporis. i. ven-
tositatis. R. cineris cribellati partē vnā. salis partē. s.
farine fabe partē. i. furfuris subtilis. partē vnā. ace-
ti ciatum vnuz. mellis lib. s. lixiuū quod sufficit. coquatur
vsq; ad spissitudinem. Et melius est in istis spongia noua
infusa in lixiuio forti & pauco aceti & paruz salis posita & li-
gata sepe stricta super membrū vbi est tumor talis.

Distinctio maturatiuarum.

Medicine aut q̄litas siue oplo q̄ adiunat ad gnā-
tionē saniei o; ee teperata silis nāe coz
poris i q̄ admistrat. Et qm̄ nā cozpis ē cala & hu. o; ē hāc
medicinā calitatē & hūitatē hre. ita q; et actualez qd exbi-
tur ex dictis Gal. cū dic. Qd male digerētes applicabāt si-
bi ad stōm ifantes: vt ab eoz calore actuali iuuaret eoz
digo. Itē o; ee opilatua cū viscositate. vt pp B retineant
vapores & ipus. Et sanguis ad locū collect^o adiutorio calo-
ris nālis & accñtalis. s. medicamie in sanie alteret. nā spēs
ei^o qd i corpe alterat tres sut. Una ē alteratio q̄ fit p; cur-
tuz nālē. & a solo nālī calo. sic digō cibi in stō. cbilis in epe. &
sanguis i oib^o mēbris &c. Altera vō ē alteratio q̄ ē non fm
cursuz nāe. imo fit ab extraneo & ab accñtali calore. sic ac-
cidit i oib^o reb^o q̄ putrefiūt. & iste spēs sut due. Spēs ar 3°
ē pmixta ex istis itus vtrāq; nās: & accit B apō sanioſitate
qm̄ fit pri a calore nālī & pri; ab accñtali. Et iō nāl calitas
nō vicit māz vē. & id ē ēt: qm̄ ē alteratio accñs nō bona bo-
nitate pura. & sanies q̄ min^o ē fetēs & ē pls alba & i liqre ma-
gis tpata ē melior. qm̄ pp B itē d; calorē nālē ibi pls opa-
ri q; accñtalē. & ipe sp conet i q̄tuz p̄t nutrimentū. i. s. agune
mēbris radicalib^o assilare q̄ alba sut. Et exēplū hāz medi-
ciaz q̄ ad sāguiez q̄ ē i apate adiunat ad digerēdu ē oleū

*Emplm in singulis
vel ad vltimū
dum duritiem*

Emplastrum

*olim male digerētes
applicablem
sibi ad stōm
ifantes.*

*supplex of altera
no.*

*nālis in pmo
com non hēstis
scōian hēstis
com. don in
alimenm alit
saltem reddere
mle radicalib^o
mēbris q̄ sunt
alba*

*apostematib^o scleroticis in pmo sunt
medicamina nimia hēstis q̄ vcl
endo subtile apostema ducunt ad termi-
m quo non sanatur. Et ior nimie co. d. co-
mēnti sanatur quā hēstis actiua. quā p̄lo-
m excedit. An calidū gōdū. & i ingūidē*

temperatū in calitate sua. ⁊ aqua tepida cū eo. ⁊ farina oz. ⁊ frumēti semicocta cū aq ⁊ oleo ⁊ croco. ⁊ his q̄ sūt magne caliditatis et farina tritici cū istis bene cocta. in istis que sunt parue caliditatis et cū multo oleo. et farina fenugre ci. et semis lini mixta cū ea. et medulla panis etiā sit decocta. ⁊ triticus masticatu: et medulla fermenti cūz butyro vel cūz ficibus siccis vel passis. Et de adipibus humidis sic adeps porci et vitulorū mixtis cū supradictis: et oīa cala et hūida: sic tetrafarmacō. et silia cito festinat sanie i eis.

Medicine maturatiue apostematus. ⁊ farine cribrate. electi frumenti cum pauco croco et aqua calida et oleo cōmuni cōficiantur vt puls mollis et coquatur spaciose miscendo.

Item aliud in materia mixta. ⁊ radices maluauisci et pauca folia malue et coquantur optime. deinde expresse ab aqua terantur cum medulla frumenti et farina fenugreci. seminis lini. et foliorū camomille et terant simul. et impinguetur cū assungia nō multū veteri sed recenti vel vnius āni. Si aut ista apostemata fierent ppe membrū aliquod pncipale. vt est stomachus vel epar vel venter cū imaturatiuis aliquid stipticorū misceatur ne virtus talis membri dissoluatur per mollia.

Medicine aperientes apata siue exituras. Has medicinas oīe esse vehementer calidas et siccās. s. putrefactiūas vt sua perforēt caliditate. S3 que rumpunt apostemata minus opz esse siccās. de qbus sunt que apostemata rumpunt. adeps porci et vituli cū fermēto et resina. et cepe narcisci decocta cūz oleo. et calx decocta cū melle. et fermentū cū aceto et cataridib⁹. Et cantarides puluerigate cū pice ligda et melle anacardi. Et putrefactiua sapo cū calce ⁊ sputo vel capitello confectus. Et fex vini combusta cum croco ⁊ fermento confecta. Et vlceratiua cutis sunt magis vritiua. vt allia. cepe. sinapis. et ista confecta cum ficibus ⁊ supradicta similiter.

Eructiue causticatiue. ⁊ calcē viuam ⁊ tere cūz saponē albo molli ⁊ capitello in modum paste. et fac pastillum et molle cum sputo ⁊ loco appone.

Aliud. ⁊ resine ⁊ confice cum cantaridibus in modum paste ⁊ loco appone.

Aliud non ita causticum. ⁊ ficus siccās pingues cū sina pitritas optime in modum electuarij. confice optime ⁊ loco appone. ⁊ ipsum si vis mollias cum aceto.

Medicine attractiue ⁊ mūdificatiue.

Attractiua sunt calida cū siccitate ⁊ sunt lenia vt glutinū. albotiz. mel. ⁊ fex eius ⁊ folia caulis ⁊ vnguenta attractiua pposita. ⁊ galbanū ⁊ similia. Et quedam plus mūdificant in grossa materia ⁊ tempore frido: vt glutinū ⁊ serapinū. ⁊ ipsūz galbanū ⁊ mel decoctū in oibus. Et ea q̄ abstergūt plus alio modo mordicant ⁊ grossas māz mūdant. vt yreos ⁊ prassium. cū melle coctū succ⁹ ei⁹. ⁊ armōiacū. ⁊ terbetina terat cū melle: ⁊ silia.

Aliud bonū. ⁊ medulle fermēti ⁊ multū cū butyro.

Aliud cōe multoz in omni de medicis corrosiuis ⁊ carnis minutiuis. ⁊ armōiaci: galbani: resine pini. añ. 3. i. terbentine. 3. y. picis nigre. 3. i. oīa ad ignē liq̄fiant ⁊ colentur. ⁊ fiat vnguentū. ⁊ si vis adde cere. ⁊ parū olei.

De medicis corrosiuis ⁊ carnis minutiuis.

Corrosiua carnis vel minutiua debēt esse cūz siccitate vehemēter calida: s3 minus putrefactiuis. Ex qbus sunt cinar calcantū vstū ⁊ nō vstūz. costus amarus. hermodactili. galle. licet nō sint corrosiue per se. qz non sunt calide. sunt p accidens ppter siccitatez minutiue ⁊ cōsumptiue carnis mollis. ⁊ isto mō dī corrosiū es vstūz ⁊ spongia ⁊ ciclamen. hec tñ solū exāpliant. Caro etiā salita carnē mollē cōsumit aliquando: ⁊ alumen et alia exiccatiua liquefaciētia carnez mollē s̄m diuersa coz-

pora quibus administrant. Et de his etiam sunt mirra. ⁊ macie combuste cornu combustuz abrasuz. ⁊ ista etiā solidant multotiens vlcera s̄m diuersa corpora.

Aliud de cinar. ⁊ cinar ⁊ subtiliter puluerigetur ⁊ cūz dyaltea icorpozē in modū vnguēti. Mūdificatiua siue absteriua seg p̄t post ista. Verūtñ caplin eoz ppositū est supra.

De medicis putrefactiuis.

Putrefactiua acutiōra sūt q̄ corrosiua. ⁊ vltorius ipzimentia ac incēsiua que in filtrationibus apponuntur. ⁊ idcirco putrefactionez in carne accidere faciunt ⁊ eoz escara in lōgiōri tempore cadit ex qbus sunt sic calx: ⁊ sandaracha: et ex eis pposita. et sic est puluis affodilloz q̄ est in trociscis q̄ dicent isra.

Aliud. ⁊ calcis viuē ⁊ icorpozā cum saponē cum capitello ⁊ membro appone cum saliuā.

De generatiuis carnis.

Carnis generatiua oportet esse calida ⁊ sicca vt humiditatem subtilez que in omni vlcere cūnit exiccent ⁊ humectationē grossam mūdificent. decet ergo eas esse exiccatiuas in pmo gradu vt non sanguines exiccent vehementē ad locū. sed superfluitates tantuz: quibus sunt thus. aristol. rotun. farina fabe. yreos. ⁊ farina lupinorū: ⁊ farina ordei. ⁊ farina fabe aduste. farina orobi. puluis rosarū. cachimia. tucia. farina milij. ⁊ panicy. ⁊ puluis radicis arnoglosse ⁊ similia. Que oīa hito respectu ad corpus vel ad vlcus in qbus administrātur exiccent in pmo gradu. vel parū plus. Unguenta tamen ⁊ pulueres generantia carnē in vlcerebus infra dicentur.

De medicis icarnatiuis.

Decet ergo ea eē sicciōra generatiuis carnis quasi in secundo gradu. vt nō solum humiditates exiccent. veruz etiā ⁊ sanguinē: ⁊ etiā sint viscosa vt partes retineant inuisccatas. ex qbus sunt sicut sarcocolla: aloes: sanguis draconis. ⁊ cortices thuris. ⁊ amilluz: folia cypressi: mirti. ⁊ isra dicent vnguenta ⁊ pulueres icarnatiue.

De medicis cicatrizatiuis.

Cicatrizatiua oportet etiā esse sicciōra icarnatiuis plusq̄ in secundo gradu. ⁊ cūz hoc etiā habeant stipticitatem vt nō solum supfluitates exiccent: sed etiā sanguinē existentē in carne. ⁊ de ipsa carne cutis fiat. Ex qbus sunt sicut es vstuz lotū. galle: alumen balaustie: spodiū cortices pomi granati. pumex adusta. ⁊ plūbū adustū. aloes. ⁊ papir⁹ adusta. litargirū. et cerusa. ⁊ medicamina. ⁊ vnguēta pposita q̄ isra dicentur.

Distinctio mitigantium dolores.

Mitigatiua doloris huiusmodi duo sunt genera. Sūt enim mitigatiua que vere sunt mitigatiua. ⁊ hec debent esse temperata. s. in caliditate sic rodoleon tepidum. ⁊ etiā que dicta sunt in capitulo rōtificantium poros: vt oleum tepidum: ⁊ aqua tepida. ⁊ vitellus oui. ⁊ eius albumen cum eo camomilla: ⁊ cera. Alia sunt mitigatiua cum alteratione complexionis lapsē in calore. vt sunt repercussiuā sicut solatrum: ⁊ cetera: que de parte patiente repellunt materias. et hec in principio apostematis administrantur. Deinde si res non perficitur ad mitigationē cōplexionis lapsē infirmi. ⁊ hec sunt calida temperata: vt dyaltea. tetrafarmacō ⁊c. Sūt ⁊ alia mitigatiua que sua frigiditate in vltimo stupefaciūt membra vnde tam dolorem ex frido q̄ ex calore videntur auferre. Ex quibus sunt opium. mandragora. iusquiamus. papauer nigrum ⁊ similia. que nullo modo sunt apponenda nisi cum calor ⁊ dolor fuerit intolerabilis: et reliqua auxilia non valent: sed periculum mortis imminet. quoniam nisi iterus fuerit calor maius est periculum qd ex eis de stupefactione accidit membris quandoq̄ sit perfectus. Unde

imp. m. u. p. d. e. n.

medenne
Ipeiemtes opof
temata

Salin libro de ingenio sanita. Et si eger per vigilias ducatur ad mortem somnifera donabis. Modo ponemus unguenta et pulveres. trociscos. epithimata. decoctiones. et alia composita que in cyrugico opere sunt diuersos auctores experta sunt.

Medicamina maturatiua. composita.

De carbunculis et botborum que fiunt in lachrymali maturatiuum. R. butyrum et confice cum farina frumenti. Et nota quod omne emplastrum maturatiuum dicitur iterum apponi alio die super apertam incisionem si cum ferro incidatur ut digeratur labia incisa et mitiget dolorem.

Aliud in apertate calido non multum. R. farie cribrate. electi frumenti. vel farine ordei in apertate plus calido partes. ij. et croci karat. i. cum aqua calida et coque ad ignem ut fiat tenax. et quandoque ponitur de oleo communi coquendo et vtere.

In apertate magis calida. R. folia maluarum et coque in aqua et exprime ab ea et tere. et trita congrega cum farina ordei. et fenugreci et seis lini. et farina floris camomili. in modum pultis et parum butyri vel olei ro. vel camomille. assungia pulli. et confert in vulnere contusivo. et coque ad spissitudinem et ponatur calidum.

Aliud bonum in emunctorijs. R. radicis euiscii et parum malue et coquantur in aqua et exprimentur et terantur cum farina fenugreci et seminis lini. et florum camomille. et medulla fermenti. tota terantur cum assungia porci vnius anni.

Aliud in magna profunda grossa. R. cepas albas coctas in aqua et oleo. vel sub pruna et munda et tere cum medulla fermenti et assungia et pone calidum.

Emplastrum serapinum ad apertam testiculorum. ca. R. farine fabarum cribrate et coquantur cum oleo rosato et aqua et liniatur super ipsum.

Aliud simile. R. folia alkekengi. recentia et misceantur cum farina ordei et oleo ro. et vitellis ouorum et cum eo epithimetur.

Aliud in apertate flegmatico quod etiam vulnere siue vlceri commiserit. R. radicis maluauscii et frondes apy. et bene in aqua coquantur. et si est ibi vulnus vel vlcus cum apertate vel in membro nervoso. et oportet poni emplastrum maturatiuum. ut quia apertata non est in principio. imo quasi in statu. tunc ista coquantur in liquore vel in aqua mellis vbi coctum sit serapinum et exprimat ab aqua et teratur cum supradictis alijs.

Aliud quo vti possumus vbi sit vulnus et disruptio. R. farine ordei cribrate et cum aqua et melle incorporentur et coquantur donec equeat et spissus fiat. Et nota quod omnia emplastrum dicitur maturatiua possunt esse resolutiua diuersis respectibus.

Emplastrum conferens in apertate testiculorum et duritie pauca habere mala propter caliditatem. R. folia malue et parum de rosis et coquantur in aqua et postea exprimentur et terantur cum ista decoctione et oleo ro. et farina fabe efficiantur ad modum pultis et coquantur ad spissitudinem et tepide apponatur. Et si remanet durities. tunc remoueat cum euiscio cum supradictis. Hoc eodem modo valet in apostemate in mammillis facto simili modo.

Aliud in eodem tempore bonum ad idem. R. farine ordei pugillos duos. farine fenugreci. et seis lini pugillum vnum vel parum minus. coquantur similiter. ponatur cum eis oleum rosa. et si indiges maiori resolutione pones oleum aneti vel camomille.

Emplastrum siue unguentum dyaglon magnum quod dicitur arabice colno de gummi expertum ad resoluendum et maturationem omnis duritiei et inflationis. cuius permixtio hec est. R. litargiri mundi triti et cribellati. 3. xy. olei hyrcini. olei camomillini. olei anetini. ana. 3. vi. mucillaginis fenugreci. et seminis lini. et mucillaginis ficuum pinguium. et passillarum. et altee. et succi yreos et succi squille. et yfopi humide. glutini. alzanac. ana. 3. xy. et 5. terbetine. 3. ij. resine pini. et cere citrine. ana. 3. y. Conficiantur sicut dictum est. et est expertum. Inquit filius sacarie. et ac-

quiritur ei in decoctione ut descendat ad mollesciem cere et accedat ad spissitudinem unguentorum et liniatur in panem et ponatur vbi oportet. Et quandoque ponitur apostolicon cum dyaquilone et facit duas operationes simul.

Emplastrum repercussiuum et confortatiuum membri

repercussiuum et confortatiuum membri ne recipiat humorem in apostemate calido sanguineo in principio et in colerico. similiter possumus vti istis cum succo lactuce et rasura cucurbite et semperuine. et similibus. R. solatri. foliorum portulace. et semperuine. et vermicularis. et cimbalarie. simul omnes vel aliqua istarum terantur in modum fassamenti. et misce parum aceti et olei rosati et super locum ponatur. et si siccatur remoueat. vel ex eis extrahatur succus et cum farina ordei. et oleo ro. et aceto fiat emplastrum.

Item aliud valde commune in calida complexionem. R. rosarum. foliorum maluarum. et coquantur in aqua et exprimentur et terantur in modum unguenti. et super locum ponatur. et est valde commune emplastrum et mirabile in omni mala complexionem calida. Vel accipe farie ordei. 3. vi. et sandali citrini albi et rubei. ana. 3. iij. et pulueris rosarum. 3. 5. boli armeni. 3. ij. misce cum aqua rosata et aceto. et epithimetur locus. Vel recipe rosarum rubearum et parum caphore. et folia malue et fac decoquere in aqua. et decocta exprime et tere. Deinde coterere cum farina ordei et tere cum aqua vbi sit cocta et pone oleum rosa. 3. y. et aceti. 3. iij. et oia coque ad spissitudinem. et pone super locum frida.

Emplastrum quod valet ad dolores stomachi calidi. et epatis et colerice passionem et herisipille. et altboyz. epithimatum super cor et pulsui cordis calido et omni apostemate calido et in principio. R. sandalorum vniuscuiusque generis. boli armeni. rosarum rubearum. seminis psily. ana. 3. y. seminis portulace. et seminis lactuce. ana. 3. y. et caphore. 3. 5. terantur oia et confice ad modum unguenti cum aqua rosata et agresta. et aceto et farina ordei quantum oia.

Emplastrum maturatiuum in carbunculis. R. ficus siccas pingues et passulas et decoque in aqua. vel non coquas teras in modum unguenti cum medulla fermenti et butyro vel assungia porcina recente.

Emplastrum parti resolutiuum et partim (confice) repercussiuum quod conuenit apostemati calido in augmento. R. rosarum. absinthij. maluarum. et coquantur in aqua et expressis ex aqua terantur et cum farina ordei misceantur cum decoctione istarum et cum oleo camomille et rosato donec inspissent et coquantur.

Emplastrum quod conuenit in statu apostematis. R. farine ordei. 3. vi. et fenugreci et seminis lini. ana. 3. i. florum camomille et foliorum apy. et rosarum et fuffuris subtilis. ana. partem vnam. Si vis coquantur folia apy prius. deinde pone rosas et exprime ista ab aqua et tere et confice simul ista. et pulveres cum farina ordei et cum decoctione et cum. 3. i. 5. camomillini in modum unguenti et vtere.

Aliud quod conuenit in declinatione apostematis. R. farine fabarum vel ordei. 3. vi. et quandoque iungimus farinam fenugreci. et seminis lini. et florum camomille et de butyro et mellis. 3. iij. distemperatur cum vino et aqua. et aceto et coquantur in modum unguenti et vtere.

Item in his casibus valet paritaria calefacta in testis calidis infusa cum oleo camomillino. Et si vis parum aceti et folia apy et vrtice et spargula et folia porri adde. et etiam si illa coquantur cum liquore et cum fuffure subtili et mele et sale et similibus exiccatis et incisuis.

Emplastrum repercussiuum in principio et membri confortatiuum ne recipiat materiam in apostemate frigido flegmatico et a flegmate subtili vbi digitorum impressio seruatur.

R. cineris cois cribrati vel vitis. fuffuris subtilis ana. par-

emplastrum repercussiuum.

masa maturatiua in apostemate carbunculo.

repercussiuum in apostemate refrigerato.

tes.ij. et pulueris gallarū cypressi ptem vnam. Conficiantur cum melle et vino. et coquantur ad spissitudinem.

Emplastrum in apate flatico subtili et grosso. R. pulueris calamēti. et cimini. et cineris cribrati. et surfuris subtilis. et pulueris ruthe. et mellis. et salis. et oia icorpa cū lixiuio et pauco aceto et coq ad spissitudinem. Et spongia noua sepe ifusa in aq cineris cala et exprefsa sup tale apa valet vel excusat bec oia et melius.

Emplz in apate vteroso. R. pecia plenā sale et milio et calefac in testis et pone sup locū vterosus. vel accipe cimini et calamētū et rutbā puluericatā et surfurem subtilē et mel et salē. et oia coq in vino et emplastra.

Emplastrū maturatiuū et mollitiuū qd̄ uenit in oī duritie. R. radicū coctarū malua uisci et tritax. lib. ij. sepi byrcini. bdely. añ. 3. ij. mucillagi nis fenugreci. 3. ij. Et dissolue bdelliū ad ignem cum olco de lilio. deinde cum alijs optime incorpora.

Emplastrum optimū mollitiuū oīum duritierū. R. sepi byrcini. et optime cōtere ad modū vnguēti. deinde cū ficub⁹ siccis p̄guibus incorpora in modū emplī et loco duritiei appone et optimū iuenies.

Emplastrum maturatiuū et resolutiuum in mā flatica grossa. R. malua uisci. lib. 5. farine fenugreci. seis lini. añ. 3. ij. olei lilioz. 3. ij. medulle cruris vaccini. 3. ij. Fiat emplastrum.

Emplastrū mollitiuū doloris mitigatiuū et maturatiuū in pectore et in oī loco. p̄ter loca vbi oz misceri p̄fortatiua rōne nāe mēbri sic epar. vbi miscere absinthiū zc. R. radices malua uisci et folia malue et coquant et terant cū puluere fenugreci. seis lini. et florum camomille. et impinguetur cum butyro et assungia porci recenti. et quandoq; ponitur medulla fermenti.

Emplastrum optimū oīum duritierū mollitiuū et resolutiuū in q̄cūq; loco et spē egritudinis vbi sit durities. R. radices malua uisci bñ coctas et bdelliū p̄us mollificatū cū olco camomille et assungia anseris vel anatis vel galline vel porcine recētis. et optime incorpora oia in modū emplī et ē optimū. Et q̄nq; ponim⁹ sic⁹ siccas. Et q̄nq; loco assungie anseris ponim⁹ sepū capnū.

Emplm qd̄ optie p̄fert vlcērib⁹ apōsis ad desiccandū et i locis nervosis. optie. n. desiccatur et mū dificat. R. farine ordei et fabe. et cōfice cū aceto et melle. et ē cōfert in apate flatico qd̄ supuenerit mēbro vulnerato nervoso. et q̄nq; addit cimis cribrat⁹. et q̄nq; puluis ozobi et yreos. si visyt magis desiccet. et uenit et p̄tusioni sup nervos. Et si dolor sit nīmū addit p̄ix. Et uenit et ibidē si ē sepatio iūcture i sine rei. et q̄cūq; mō fiat sit coctū in olla.

Emplastrū optimū qd̄ p̄fert formice corrosiue et miliari et vlcērib⁹ calis et virulētis ex plate salso factis vebemētib⁹ et igni p̄fico vlcērato. et breuiter oī vlcēri ambulatiuo supiciali et podagre cale. R. rosarū. 3. i. lētū p̄tes. ij. farine ordei. p̄tes. ij. rose coq̄nt in aq et exp̄mant et terant. et lētes mollificent p̄us vna die. deinde coq̄ lentes bñ. deinde pistent vt p̄us et cū rosis cōficiantur sil cū farina ordei cū illa decoctione lentiū et rosarū et pone in olla et adde olei ro. 3. ij. vel p̄ls coq̄nt ad ignē et fiat sic emplm et vtere. Et in sine taliū vlcērib⁹ ponat sola plan tago sic trita sicut salsa. et q̄nq; addit puluis corticū granatoz. et q̄nq; ponit plātago ad decoquendū cū rosis. plātago tñ maiorē sustinet decoctionē. et q̄nq; addit puluis mirtilloz vel puluis ozobi et filia. Pulueres tñ subtilr pulue-

Emplastrum Crigenē et cribellenē. R. arnoglosse et optime terant. et coquantur in aq cū pauco rosarū. Deinde exp̄mant ab aq et terant et cōficiant cū aq illa et cū medulla panis surfurei et cū lentib⁹ bñ coctis et pi-

statis cōficiant sil in modū pultis. et iungat ibi puluis gallarū et coquantur ad spissitudinem et liniantur super peciā et ponatur super locū siue sit ibi vulnus vel non.

Emplastrum bonū herisipille vlcērate. R. ros. et maluas et coq̄nt sil in aq. deinde exp̄mant et terant cū pauco olco ro. et pauco aceto et misceatur ibi puluis lentiū et corticū granatoz. et filia exiecatiuā

Emplastrum et portulaca cōtrita et cocta. multū desiccatiuū i vlcērib⁹ et apōstematibus et tumoribus et ad ipetiginē et albaras virulentas squalidas factas cacesys aquosis et in bernia aquosa et maxime i pueris. R. baccarū lauri. 3. ij. fimi colūbini. aluminis iamēni. añ. 3. 5. terbētine lib. 5. vel lib. i. pulueris gallarū. 3. i. 5. liquefiant omnia puluericando cum lixiuio et coquantur ad spissitudinem.

Ad idem. R. tartari alumis et gallarū. añ. 3. ij. terbētine 3. vi. vitrioli viridis. 3. i. oia pluericent et cū lixiuio et aceto conficiantur et ad spissitudinem decoquantur.

Emplastrum qd̄ p̄fert in vlcērib⁹ apōsis et apōstematibus flatico malo hūido sine dolore. R. mellis lib. i. tartari puluericati. 3. ij. aceti. 3. ij. sulfuris subtilis p̄tem. i. stercoris caprini. 3. ij. lixiuū ciatus vñū. omnia coquantur ad spissitudinem.

Emplastrum dolore mitigans et locū leniēs et midū et digerens qd̄ ponit super locū vbi cadit vuln⁹ sic in vulnere penetrāte i pectore. posito p̄us stuello in ozificio cū mellicrato qd̄ nō cadat inter stuellū qd̄ sui nō pōt. vel vbi cadit sagitta q̄ bñ non pōt restricto p̄us sāguine cū albumie oui. R. folioz absinthij et rosarū rubearū. ruthe. et maluas paucas. añ. p. ij. Coquantur in vino albo. deinde exp̄mant et in modū pultis conficiant cū mellis. 3. vi. et farine ordei et puluere fenugreci et seis lini et floz camomille. añ. 3. i. Conficiantur et cū decoctione istius vini in modū pultis et ponat in olla. et ponat ibi oleū camōille. ana. 3. ij. vel butyrū. 3. x. et coq̄nt ad spissitudinē. et aliquot dieb⁹ tepidū apponatur et est bonū

Emplastrum et in contusionibus. desiccās et p̄sumēs flaticū tumorē in q̄cūq; loco sit. R. stercoris caprini puluericati. mellis et farie fabe vel ozobi et aceti. et oia coq̄nt ad spissitudinē.

Emplastrum mediocre iter resolutiuū et alteratiuū. doloris mitigatiuū. sanies in vulnerib⁹ p̄tussis vel dolorosis vel alteratis in casu aliquo mō iducēs. R. rosarū. 3. i. et lixenē. deinde expresse ab aqua exprimanē et terant in paraside cū duobus pugillis farine ordei et olei rosati. 3. ij. Et in illa decoctioe p̄dictay rosarū sil icorpoza in olla et coq̄nt ad spissitudinē.

Emplastrum qd̄ lenit nodositatē neruoz. R. serapini. 3. ij. castorei. 3. ij. euforby. 3. i. 5. bdely. armōiaci. añ. 3. ij. terant et liniant cū aq cala et sumant cere. 3. xv. et olei sambucini. 3. ij. Liq̄fiat et misceant cū medicis istis. et emplet loc⁹ lesus cū eo.

Emplastrum qd̄ p̄fert ad apata emorroydarū et dolore eaz. positis si idiget sanguisugis. R. cepas albas et coq̄ i igne et mūda eas. deinde te re optie cū pauca faria fenugreci. et se. lini. et floz camōille et ipigua cū butyro et emplet tepidū. Et cōfert mltū b̄ emplz ad dolore auris ad vterositatē ex hūozib⁹ grossis.

Emplz ad podagrā calaz. et et i vlcērib⁹ virulētis. R. rosaz. 3. ij. lētū. 3. vi. farie or. 3. ij. Coq̄nt rose et lētes et terant multū cū sua decoctioe et cū farina ordei in modū vnguēti. Et q̄nq; ponit olei rosati et parū aceti.

Emplm ad podagrā fridaz. R. mirre. 3. 5. aloes. 3. i. croci. 3. i. farine lupinoz p̄tes. ij. salis p̄t. i. surfuris subtilis p̄tes. ij. mellis lib. 5. decoquant in aq cū

f

nota ep̄ls in nēp̄
jo apōstematē.

neris. & extēdanē in pāno & vtere calo sup locū.

Dymach .i. ēplm stomachicū cōferēs ad dolorē sto-
maci: & epis ex fritate & ad malitiā digō-
nis & vētostratē. ℞. croci: & aloes. ana. 3. i. masticis. 3. iij. ab-
sintby. 3. ij. & ficus. 3. i. 5. gūmi ara. 3. vj. olei de spica q̄tum
est necesse. misceantur & administrentur.

Dymach aliū cū melliloto ad apata dura in stō et
epē & splene. & resoluit apata cala & apā-
tadura. ℞. mellilori: fenugreci: floz camomille: baccarus
lauri: aloes eupatorij. añ. 3. iij. absintby. 3. ij. armōiaci: bde
ly. añ. 3. ij. ficuū siccarū nūero. x. Sic^o & fenugrecū decoq̄n-
tur i aceto & admisceant^r & pcuriāt^r & fundāt sup illd aliqd

Emplastrum (ex butyro vaccino: & fiat ēplz.
resolutiū in p̄usionib^o. resoluit
eni sanguinē mortuū grossum. ℞. farine ordei: fenugreci:
feminis lini. & floz camomille. & parum sulfuris. subtilis &
arsenicū subtiliter cribzati. oīa coquant^r cū decoctiōe cala-

Emplastrum (mēti & oleo camomillino.
faciēs ad alopicia. ℞. enforby. 3.
rutbe mōtane. 3. iij. nigelle cōbuste. 3. i. seīs armel. 3. iij.
st. 3. ij. corticis arboris fici: & folioz ei^o. spume maris 3. iij.
ste. añ. 3. ij. terant^r & cōficiant^r cū aq̄ cepe s̄lle: & epithime^o
cū eo. xx. vicib^o. donec locus rubeat & sanguinolētus fiat &
epithime^o rursus sup eū ar. ro. & laudanū & absintbiū 3. iij.
stū & sifimbriū & licū de oī eqliter cū aq̄ solatri.

Epithima exptū qd cōfert ad ipetiginē & pruritus
toti^o corpis & scabiē. Sumant^r scorja ar-
gēti. & duo arsenici. rubeē tinctoz & cōdoarie. & sulfur citri-
nū & albū. & merdasengi: & galle: & cēci: & cōdusi eqli mensu-
ra & cōficiant^r cū aceto & oleo q̄tū sufficit.

Epithima aliū ad ipetiginē & scabiē hūidā. Acci-
pe folia oliuaz & sūmitates oleandri re-
cētes. terant^r & expman^t. & sumant^r ex succo eoz partes. ij. &
olei ptē. i. & decoquant^r sup prunas donec p̄sumēt succ^o et
remaneat oleū & colēt^r & p̄ciatur sup ipsuz arsenicū & sul-
fur q̄tum necesse est & liniatur cum penna. nota

Emplastrum qd delet ipetiginē. & verrucas. ℞.
calcē viuā & fecē vini combustā &
optime cōtere & cū visco diu misce. verrucis appone. desic-
cat enim eas & extrahit.

Emplastrum ad scabiē & ipetiginē hūidā. ℞. al-
chāne. 3. v. fuliginis furni. 3. 5. coriandri sicci cōbusti. 3. vj.
scorie argenti. merdasengi. ana. 3. iij. teratur & cribelletur
& liniatur cum aceto & oleo rosato.

Epithima ad ipetiginē & asaphati bonuz. Sumant^r
merdasengi: & ceruse plūbi venarū tin-
ctoz & scorja argenti eqli mēsurā & terant^r & cribzent^r & cō-
ficiant^r cū oleo ro. & aceto & liniatur cum eo.

Epithima aliū ad saphati sicca & hu. ℞. thucie. 3. x.
sceba 3. iij. merdasengi. 3. ij. terant^r
& cōficiant^r & cribellent^r cū oīo ro. & stet ifirm^o ad solem

Epithima ad ipetiginē hūidā & alopicia. (paruz.
Sumant^r spuma maris. tartarū 3. iij. stū
& frustum lauri. ptes equales. terant^r oīa & cōficiant^r cum
aceto & illiniantur cum eo.

Epithima sublimē. qd abradit pillos & lenit corp^o
℞. amili. 3. x. in descriptiōe alia. 3. c. calcis subtilis. 3. v. arse-
nici subtilis. 3. xx. terant^r vnū qd q̄ p se & cū aq̄ cōficiant^r &
administretur.

Epithima ad p̄usionē ignis & vlcera cala desic-
cat enim sine mordicatione ad oīa silia valet excoziatiōi
pustule male & vlcerationi nasi. Sumant^r subtilis calx & ab-
luatur decies cum aquā & cōficiatur cum oleo rosato & ce-
rūsa plumbea & albumine oui & liniatur cum eo.

Epithima ad fixuras que fiūt in ano. ℞. medulle
ossūz vaccarū & medulle fermenti. Et

ad fixuras in ano

diu sit in modū vngueti icorpoze & in ano fisso appone cū

Epithima (pecā subtili.
ad pruritū & apā ani. Sumant^r rose ru. et
lētes excorticate & mollire & p̄misce coctas vtraq̄ sil cum
aq̄ solatri: & oleo ro. Et in modū paste emplet^r locus.

Epithima aliū ad apā in ano & intestino. ℞. folia
maluarū & coquant^r cū aq̄ & expman^t
ex ea & terant^r. Et iterū cū sua decoctiōe decoq̄nt^r cū oleo
ro. & cū medulla panis. & cū fuerit grossum tolle ab igne et
cū fuerit tepidū cōmisce vitellos ouozum sex.

Epithima ad scissuras q̄ fiunt in manibus & pedi-
bus ex colera nigra & citrina. ℞. butyrū
vaccinū & cerā eqliter & liquefiāt sil & impleat^r locus fissura-
rū. liquefiat oleū rosatū & cera alba administra.

Epithima qd abstergit faciē & eradicat pannū. ℞.
lupinoz siccoz & fabarū siccarū & exco-
riatarū & feminis bathece oīuz. añ. ptē. i. ciceris excortica-
ti ptes. 5. cribellent^r & cōficiant^r cū aq̄ bathece.

Epithima aliū ad pānū in faciē. ℞. corticis oui vs-
nec cāpestris. farine ordei. radicis cāne
perficē: fabe spume maris ana. sumant^r & cribzata cōficiā-
tur cum lacte recenti inuncto & liniatur faciēs.

Epithima ad pustulas duras in faciē ex humore
grosso. stercus galline terat^r & cōficiatur
cū melle. & sumant^r fabe. excorticate puluerigent^r & terant^r

Epithima (cōficiant^r cū ipso melle.
qd cōfert oculo ad quē descēdit mā & cō-
fert ad apata. ℞. aloes succotrini. sief. memithe lily. mir-
re: acacie: croci: opij: equali mēsurā sumant^r & terantur et
cōficiantur cū aqua solatri & administrentur.

Epithima qd dormire facit. ℞. seīs lactuce: opij:
semē iusq. albi. mādra. terant^r & cōficiant^r
tur cū aq̄ decoctionis papaueris. & liniant^r supcilia.

Epithima ad pulsationē timpoz. ℞. acacie mirre
gūmi ara. añ. 3. 5. balaustiarū. 3. ij. croci.
(3. 5. terant^r & cōficiant^r cū aceto & liniant^r.

Epithima ad lūbricos & ascarides in vētribus in-
fantū. Sumant^r lupini & puluerigent^r. & si vis humectent^r
& cōficiantur cum felle thauri vel cum melle & liniatur
venter vsq; ad vmblicum & super ipsum.

Epithima ad fetorez ascellaz. ℞. alumis iamēni.
3. ij. mirre. 3. 5. mirtilloz & rosaruz. ana.
3. ij. merdasengi. 3. ij. terantur cribellentur & cōficiantur
cum aqua decoctionis rosarum.

Epithima maturatiūm & circa gullam propter
ignantiam optimū attractiūm. ℞.
fic^o siccas pigues. xx. & coq̄nt. et cocte terant^r et sic elariuz
cōficiant^r cū sua decoctiōe: & cū fariā ordei et medulla fer-
mēti. et ponant^r pp ignatiā sup peciā circa guttur.

Epithima ad scabiē et pruritū et ē optimū. ℞. ter-
bētie. 3. ij. oli cōis. 3. iij. et mltrū sil cū pi-
stello i mortario ducant^r. deide accipe de terra quā specia-
ry appellāt terrā camelli et cribzet^r et icorpoze cū p̄cis
i mortario donec eq̄ et vngat^r mēbz scabiosuz ex isto.

Emplz optimū qd maturat. et valz i carbūculis ma-
turādis iuuat ad maturatiōez apatis qñ iaz
maturū ē et digestū et attrahit et ptes circūdates rectifi-
cat et mūdificat. ℞. fic^o siccas et tere bñ et cepas lily. de-
coctas i aq̄ et pauco oleo. et medullā fermēti et butyrū. et
oīa sil icorpoza et cōtere sic vnguentū et appone tepidum
et etiā plurib^o dieb^o post apertionē apostematis.

Emplm qd abscondit et desiccāt lac coagulatz et
in māmillis multiplicatū. ℞. seīs albedo-
ragi. 3. ij. et puluerigent^r subtilr farine ordei. et fariā faba-
rū ana pugillos. iij. et cōficiant^r ista cū decoctiōe mēte: ca-
lamēti et rutbe cū oleo camomillino. vel terat^r ēt suba p̄

*nota in
memento
rumo dorynie
tas*

*Epithima ad
humbricos.*

*Epithima in
ignantia*

*Emplz per opij
p̄ta ignantia
vando.*

dictarū herbarū coctarū et conficiant cū farina ordei et fabarū et puluere seīs albedoragi et decoctiōe p̄dictarūz herbarū coctarū. et cū oleo camōille et melle si sit vlcus.

¶ Rubrica de dentifricijs.

Dentifriciū qd̄ dētes abstergit et p̄cauitatē eorū remouet. R. cipi. salis gēme cōbusti ī furno et spume maris et aluminis cōbusti añ ptes equales terant et ytere. ¶ Dentifriciū bonū. sal mineralis sal masse terant et cribrent et cōficiant cū melle mundo. et cōfecta inuoluant cū folijs fici aut cū cartis et cōburant sup p̄una. vel in furno et sumat ex eo pars. i. ex fructu thamarisci cōbusto et cribellato pars. 5. et spuma maris par. iij. totū sic terat et cribelletur et administretur.

Dentifricium bonuz. R. lateris rubei noui frustum vnū et puluericet nō multū tritū sed grosso modo coquant cū melle ad spissitudinē et ponat in piscide. et ex hoc dentes fricentur.

¶ Sequitur rubrica de trociscis.

Trocisci ad eū qui spuit sanguinē. R. acacie. rosarum: gummi arabici karabe añ. 3. iij. amili: spody: coralli. riglitie terre sigillate: balauſtie: oīuz eq̄lr p̄ficiant cū mucillagine psily et administrentur.

Trocisci ad eū q̄ spuit sanguinē. R. acacie. 3. iij. rosarū: balauſtie. añ. 3. viij. gummi arabi. 3. iij. dragaganti. terre sigillate ana. 3. iij. terantur et conficiantur cum aqua pluuiali et administretur.

Trocisci ad illū q̄ mingit sanguinē. R. aluminis iamēni. 3. i. dragaganti. 3. y. terre sigillate. seīs portulace. balauſtie. añ. 3. iij. terant et fiant trocisci.

Trocisci andaron. qui exiccant vlcera puluericati qñ cōficiunt cū aceto et oleo rosa. si vis. valent enī vlcēribus multe humiditatis et calis alyis. R. corticū pomoy granatoz vel capitū. 3. x. gallarū nō p̄foratarū 3. iij. mirre: aristologie ro. añ. 3. iij. dragagā. alumis iamēni: añ. 3. y. cēci. 3. iij. cōficiant cū rob qñ subtilr sunt puluericati et exiccant. Et qñ est nece terat vnus ex eis cū succo cū quo oz in modū vnguēti. vel cū succo arnoglosse. vel cū aceto. v̄l cū aliquo liquore etc. ¶ Isti trocisci andaron qñ terunt in aceto vel oleo ro. vel mirtino in modū vnguēti liniunt sup ipetiginē vlcērosaz et super crustas vlcērosas et vlcera virulēta et formicalia valde cito cōferūt et in capitū b̄mamillarū virulētarū et crustarū et saphati hūidi capitū.

¶ Aly trocisci ad idē. R. corticis granatoz. 3. x. aristologie gallarū nō p̄foratarū. añ. 3. viij. salis armoniaci thuris aluminis. iamēni. añ. 3. iij. calcātū et mirre. añ. 3. y. et terant et conficiantur cum vino dulci. et quandoq; cum oleo rosato. vel mirtino et aceto.

Trocisci calidicon carnē mollē corrodētes et fistulis. et emozroydib. et putrefactiōi q̄ est in toto corpe et in gingiuis putrefactis. et herpestiomeno. R. calcis viue ptē. i. arsenici rubei et citrini kali. acacie. añ. ptē 5. oīa hec tria cū aq̄ que vocat p̄ma terant. ¶ Aq̄ at p̄ma sic fit. R. calcis viue et kali. ptes eq̄les et terant. et sexcuplū p̄cedens ipsoz ex aq̄ eis admisceat et per tres dies ibi morēt q̄tidie agitādo. et postea coleat. et ex ea conficiant et fiat trocisci et reponant vbi ab hūiditate tangi nō possunt.

¶ Trocisci aly calidicon. R. calcis nō extincte. 3. xx. ex arsenicis tribus. 3. xx. acacie. sedeguarā. añ. 3. y. et cōficiantur cū aceto vini. et moueant in sole diebus aliquot.

Trocisci ad gingiuas mollificatas et noiant trocisci de arsenico. debēt poni qñ ex eis remota est mala p̄plo cū decoctiōe sumach et rosarū. et qñ mūdificata est lues cū melle rosato. R. arsenici rubei et citrini. calcis gallarū alumis oīum añ. ptes eq̄les. Ex qbus pulueri-

çatis. et cū aceto mixtis formēt trocisci. et cū necesse fuerit puluis ex aliquo eorū fiat. et gingiue corrose fricent ex eo.

¶ Sequitur rubrica de pulueribus.

Puluis qui motos dētes cadere p̄hibet et eos p̄firmat. R. balauſtie: alumis: gallarū: acacie: ypoquistidos: ana. ista terant et ex eis radices dentium fricentur.

¶ Alius. R. gallarū: emblicoy: mirabolanozū citrinoy. alumis. ptes eq̄les. sumant et tere cū aceto conficiant et ex eis fiant trocisci. Et cū necesse fuerit motorum dentium radices ex eis foueantur. et si hec nō p̄sunt cū si lo aureo vel serico extrahantur.

Puluis qui p̄fert ad vlcera hūida et ad sorditiē: et facit nasci carnē et icarnat vlcera valde et abscondit eruptionē sanguis in oī loco. R. sarcocolle. 3. xx. balauſtie. thuris masculi sanguis dra. oīuz ana. 3. y. terantur et cribellentur et cōficiantur simul et administrentur.

Puluis qui facit nasci carnē et idurat eā icarnat vlcera. R. sarcocolle farine kesue. i. ozobi. añ. 3. iij. aristologie: radices lily celestis: thuris. añ. 3. i. rosarū almarubi. 3. i. terant et cribrent et administrentur.

Puluis q̄ corrodit carnē additā et cōfert ad corrosiōnā. R. colcotar cōbustū galle çiniar. calcadis: cēci: eq̄liter sumat et administretur.

Puluis conferens ad vlcera quozū cōsolidatio est difficilis. R. aloes part. y. thuris ptes vnas balauſtie. partē. 5. terant. et administrentur.

Puluis ad vlcera quozum consolidatio est difficilis. R. aloes partes duas. thuris. partem. i. balauſtie partem mediam. terantur et administrentur.

Puluis ad vlcera quoz tardatur consolidatio. R. mirre. plumbi vsti: gallarum: merdalengiclimie: ceruse ana. 3. i. terantur et administrentur.

Puluis de sarcocolle retinens sanguinē et iuuat ad p̄cussionē facta cum ense et ad vulnera capitis. R. sarcocolle partes. y. balauſtie: sanguis draconis. añ. ptem. i. thuris partem. 5. terantur et administrentur et p̄mantur cū palma manus et stringatur et fiat trociscus.

Puluis valēs ad corrosiōnē et exptus. R. arsenici rub. et citrini. añ. 3. iij. calcis acacie. añ. 3. y. colcotar adusti. 3. iij. teratur cum succo arnoglosse. et aceto et exiccantur vel fiant trocisci ex eis.

Puluis q̄ fit ad pustulā corrosiōnā q̄ fit i ore. R. folioz lauri ramoz recētiū et folioz oliuariū et acacie. añ. 3. xx. alumis: iamēni: cēci: et colcotar. ana. 3. iij. terantur cū succo arnoglosse et aceto et administretur.

Puluis q̄ carnē gnāt et recētiā vlcera icarnat. Spargit. n. sup vuln. sutū et icarnat. Item stuell. fcūs de pillis leporis et albumie oui itic. de in i dco plueri iuoluit mirabilr de v̄eis sāguiez fluētē strigit. R. aloes sāguis dra. olibani: sarcocolle. añ. p. eq̄les. Est tñ efficacior cū artificialr appōit p̄ diuersa corpa: et qñz p̄pōit solū ex

duobus. s. ex thure et aloe. ¶ q̄ vlcera p̄solidat et carnē hūanā i eis creat. R. aloes: balauſtie cachimie argēti: calcechacumenō tritū

et lauati. partes equales et ytere. ¶ fortis. R. aloes: venay curcume. balauſtie mirre: gallarū. ptes equales: sumant et fiat puluis et ytere. ¶ Couenit. n. vlcēribus mltū hūidis et corpozibus siccis.

Puluis q̄ dat ad bibēdū illi cui casus aut fortis accidit p̄cussio. R. reuba. 3. i. rubee: lacce mundate. boli armeni: terre sigillate. añ. 3. 5. doq̄ isti plueris ē a. y. 3. vsq; ad. iij. cū aq̄ in q̄ cicer ifusuz fuerit. huic autem dent ad comedendū mes rizi cicera et lentes.

Puluis alius q̄ ad fortē valet casuz. R. mumie. boli armeni. et terre sigillate. ana. 3. y. et dent ad

potandus cum vino albo stiptico. 3.ij.

Puluis q dat ad potadū ei a q mltitudo sanguis ex pccissione aut casu fluit. R. karabe. boli armeni. balauſtie. ſang. dra. lacce. añ. ptes eqles. Ex his puluericatis. 3.ij. ad potadū tribuanē cū. 3. i. aq̄ in q̄ fuerit ſumach iſuſus 2 opy ſexta pars. 3. i. Iſtud enim ſtringit ſanguinem. patiens ſtiptica comedat.

Puluis ad lenē carnē mortuā 2 debilitatā cōfortat 2 dolorē mitigat. 2 loc⁹ cū oleo ro. iungatur cui deſup puluis mirti aſp̄gatur 2 mediocriter ligetur.

Epithima ad caſuz qñ cū eo febris 2 aſa calm fuerit. R. roſaz ru. lētiū excozticataruz. boli armeni. ſief. memithe. ſandali. fauſel. Ex his oibus cū aq̄ coctis 2 parū olei roſati viq̄ ad ſpiſſitudinem fiat epithima.

Epithima ad oēm ſpēs ſcabiei. 2 eſt optimū vnguē tuz. R. ſucci lapacy. ſcabioſe celidonie. enule cāpane. fumiterre añ. 3. vi. 2 ferueat cū. 3. vi. olei cōminis 2 ſalis cōis. 3. ij. rātū q̄ ſucci ſumanē. 2 remoueat oleū. deide cola 2 accipe id oleū 2 cere. 3. i. 2 liq̄fac ad ignē ſil. deide tolle ab igne 2 miſce ibi aloes. galbani puluericatis 2 argēti viui mortificati. añ. 3. i. 2 miſce donec equeſ. Et ſi vis magis deſiccare adde vitrioli. 3. 5. 2 iungatur.

Anguētum ad ſlegma ſaluſ. R. argēti viui extrin cti. 3. i. litargiri. 3. ij. plūbi vſti. lib. 5. ce ruſe. lib. i. thuris. 3. i. cieriſ vitis. 3. iij. arſenici. 3. ij. aceti et olei qd̄ ſufficit. 2 teranē 2 icorpozenē cūz aceto diu agitan do in mortario poſtea cōficiant cū oleo.

Puluis ad fiſtulas deſiccādas. R. ellī albi. ariſt. ro. cētauree. radiciſ ſcolopēdrie. p̄reos. farine orobi ana. ſiat ex eis puluis ex quo fiſtula iſpleatur.

Irem puluis ad idez. R. calcis viue q̄tuſ vis. mittas eam multotiens in ſucco celidonie. 2 exiccetur 2 puluericetur 2 vtere. **Itez** puluis caroli vel ligni coz roſi de caſtanea mirabiliter exiccat.

Itez puluis ad deſiccādū fiſtulas. R. calcis viue q̄tuſ vis 2 tere multū cū melle in modū emplī. 2 pone in teſtis i furno. 2 dimitte ibi donec exiccent. 2 qñ vis puluerica ex eis 2 vtere. **Ad idē ariſtol. rotūda** puluericē 2 ex ea cū vino poteſ. vel ſiat ex ea pille 2 ſumanē 2 mirabilr pdeſt ad deſiccādas fiſtulas. **Ite ſuce** celidonie 2 ciclaminiſ cum melle decoctū valet ad curādas fiſtulas.

Puluis ad ſanandū oia vlcera q̄ ſananē. cū labore. R. farine orobi. 3. iij. ariſtol. rotūde. roſaz. añ. 3. i. thuris. 3. 5. teranē 2 cribellent 2 vtere.

Puluis ad vlcera deſiccāda. R. p̄reos. 3. ij. ariſtol. rotūde. 3. iij. thuris ſarcocolle. añ. 3. ij. fari ne orobi. 3. iij. ſang. dra. cozticū granatoz. 2 colcotar adbu

Puluis ad bocū ſiue herniā gutturis. **ſti. añ. 3. i.** R. ſpōgie p̄buſte. lib. i. palee marine p̄buſte. 3. iij. piperis. 3. ij. gallarū cipreſſi. 3. ij. celidonie. 3. i. radiciſ iūciarie. 3. v. ciclaminiſ. 3. ij. agni caſti. 3. ij. p̄iretri. 3. ij. bede guar. 3. ij. ſepie. 3. v. ſiccent 2 fiat puluis. 2 omni ſero 2 mane teneat ante cibum ex eo ſub lingua.

Alius puluis ad idem. R. piperis p̄iretri. q̄ncib. ſpongie marine. aduſte. ſeminis ſaxifragie. ana. 3. 5. ponat ſub lingua facto p̄us gargarifmate cum aceto.

Ali⁹ puluis ad idez expert⁹. R. piperis. 3. 5. palee marine aduſte. p̄iretri. ſepie. nodi roſaruz. ana. 3. i. fiat puluis. 2 ex eo ponatur ſub lingua.

Puluis vlcera deſiccās. R. ceruſe. roſaz. balauſtia rū. añ. 3. viij. ſeminis roſarū. alumis. gallaz

ana. 3. ij. ariſtologie aduſte. 3. ij. thuris. 3. i.

Ad idez. R. rubēe tinctoruz. oſſiuz aduſtoz. merdaſengi. ana. 3. ij. thuris aloes. ſanguis dra. añ. 3. ij. ſarcocolle. 3. i.

Puluis ad idē. R. aloes. olibani. ſanguis dra. ſarcocolle. añ. 3. ij. ariſtol. aduſte. ceruſe. cozticū arboris ſpini. centau

ree minozis. ana. 3. i. gallarum. balauſtiarum. ana. 3. ij. fiat puluis 2 eſt optimus.

Puluis optimus ad fiſtulas. Spargit eni 3 in fiſtu lis. 2 qñq̄ liniſ tenta cū melle 2 inuoluitur in puluerē 2 imittit in fiſtulis 2 vbicunq̄ ſint deſiccet eas. R. aloes thuris. ſarcocolle. ſanguis dra. balauſtie. antimo ny. alumis. añ. 3. 5. ſloris eris q̄tū eſt q̄rta ps vnus. 2 fiat puluis vt ſiat trociſci. Lūq̄ neceſſe fuerit puluericē vn⁹ ex eis. valet. n. in vlcerib⁹ 2 fiſtulis hūidis 2 corpore ſicco.

Sequitur rubrica de oleis.
Leum de nucibus eſt reſolutiuū groſſa rū ventofitatu 2 ofert tumorib⁹ 2 contuſionibus neruoꝝ 2 puncture. i. vulnez eoz 2 pprie cū calce lota 2 ofert ſcabiei.

Oleum de amigdaliſ amariſ eſt aperitiuū opilatio nuſ 2 carminatiuū ventofitatum 2 reſolutiuum 2 confert doloribus auriū. 2 ſurditati 2 ſibilo. 2 ofert doloribus neruoꝝ 2 duritiem eoz lenit.

Oleum de ſemine lini cōfert ad ſpasmū 2 lenit duri tiem neruoꝝ 2 iuncturarū. 2 eſt egritudini bus ani maxima medicina 2 egritudinibus emozroydaz 2 ragadys. 2 dolori pulſanti.

Oleum de vitelliſ ouoꝝ in multis expertū eſt. cutis mundificat 2 ſerpigines 2 alios morbos cutis curat. 2 ofert fiſtulis 2 alijs vlceribus malis. **Modus** compositionis eius eſt. R. ouoꝝ elixatoꝝ vitella circiter 30. 2 moue vitella manibus vt aqua exeat. poſtea pone in ſartagine lapidea 2 frige ſuper ignē 2 pone 2 moue vitella cum ligno aut cocleari ferro. Et q̄ emanabit erit oleuz. 2 ſcias q̄ abundanter emanabit.

Oleum de frumēto impetigines 2 cutis aſperitates ſanat. 2 fit leuiter iſto mō. R. pugillū frumē ti 2 pone ſup incudē 2 accipe palā de ferro calam temperate 2 preme cu ea ſuper frumentū 2 egredietur oleuz ſuper incudem. 2 tu collige cum ſpongia.

Oleum de iunipero ofert iſectiōi cutis 2 malo mor tuo tibiariū 2 ſp̄igini 2 cācro 2 mal⁹ vlcerib⁹.

Oleum de fraſſino valet ſicut oleum de iunipero in omnibus ſuis operationibus.

Oleum coſtinū neruos 2 lacertos calefacit 2 ſtupo rem tollit. 2 aperit opilationes eoz et ofor tat oia neruoſa et ofert ſtō 2 epi fridiſ eo ofortat capilloſ et p̄hibz caniciē et faē colorē et odorē corpis eē bonū.

Oleum camomillinum eſt benedictum expertoꝝ iuuamentozum. eſt enim reſolutiuum et ſe datiuum dolorum. Et eſt in eo p̄hibitio curſuuz materie rum. et p̄pter eius ſtipticitatē modicā cōfortat neruos. et confert doloribus eoz. et confortat loca neruoſa oia.

Oleum roſatum cōpletum. ſ. quod fit ex roſis com pletis et oleo ex oliuiſ completis eſt cōfor tatiuū et reſolutiuū conuenienter ſedatiuū et lenitiuū. Illud vero quod fit ex roſis icōpletis eſt extinctiuū iſtā mationū cōfortatiuū aggregatiuū iſpiſſatiuū et p̄hibitū uum curſui materierū. **Nota** q̄ ex oleis pōt cōfici vn⁹ guentū iſto modo. Accipe ex oleis qd̄ vis. 3. ij. cere. 3. 5. et liqueſcat ambo ad ignem et congelabitur ad modum vn⁹ guenti et nihilominus habebit virtutem olei.

Trituratura merdaſengi q̄ valz ad variolā et ci carrices reaptādas et albificādas ſi ſūt rubee et aduſtionē cū igne et veſicas q̄ accidunt pue ris ex calitate et abſcindūt hūozes ſudoꝝis valde. R. mer daſengi **Ma. i. terat** et fundat ſup ipz **Die. ij. ſal** et fun dat ſup vtraq̄ d̄ aq̄ dulci cū q̄titate q̄ ſubmergat vtraq̄ .iij. digitl 2 dimittat ſic. v. dieb⁹ 2 moue id oī die. 8. moue id et funde illam aquam ab eo. et funde ſuper illud aquā aliam ſimiliter q̄draginta diebus et muta aquā omni die

oleū de frumēto

nota oleum completum

semel donec dulcescat aqua et albificetur merdasengi. et fiat sicut cerusa et exiccetur et fiant sicut trocisci. Cumq; fuerit necesse compone ex eis et oleo ro. et vtere.

Oleum de tartaro qd valz ad clarificanduz faciem ex panno et impetigine et omni feditati. et valet et imissuz i fistulis. qz vesicat. et fit isto? Accipe tartari qstuz vis et iuolue in pecia balneata: et pone sub pruna ignis et di mitte aduri. dein pone eu i sacco et suspēde i qda fouea et ciatu de sub? et distillabit sic aq clara. Ita aduri sex vini qn qrit aliqd op? **Rubrica de aquis.**

Aqua cu q clistericat vlcera iteriora pe ctozalia siue vulnere et exiccatur et abstergit et ponat tepida. R. yreos et arist. ro. capilli ve. et yfopi. añ. M. s. prassu. 3. y. balaustie mirri. añ. 3. i. furfur. 3. s. et filia sic plátago terat et coquant cu vino albo acerbo et colent. et i colatura coqt mel bona hora et vtere tepida. **Itē** pōni ibi alumē et aq cineris et filia. et ponere filtrū et balneatū: et qn ē aq nō puenit aliqd ex eis. **Itē** aq q fit cu vino distillato q vul go dī aqua ardens valet in fistulis desiccandis et in dolori bus membroy frigidoy corpore euacuato.

Aqua q cautericat sic cauteriu et dī capitellū. Nā si i uenit cutis erupta et distillat gutta vna sup car nē cu pēna in fistula vel alibi cōburit cito et escara cadit. et si nō iuenit cutim rupta et ponit euz massa cere vel gussio auellane cautericat sic ignis fac. vesicat. n. et vlcera locū. et fit isto? Sume salē alkali. et si nō iuenit accipe sales armo niacū et calcē viuā. añ. lib. i. et tere vtracq; et pone in ollaz no uā pforatā sic colatoriu et pme illā multū vt nō colat aq cito et pone super eā ex aq tātū q coopiat eu p digitū et di mitte colari. et pone i feri? ollaz vitreatā. et cū fuerit colata renoua calcē et salē. et iterū cola id qd ē colatū et reconde et vtere. **Itē** alio? fieri pōt et sic. R. calcis nō exticti sexta riū mediū ad mēsurā frumēti et cinerē de cerro q vtuntur tinctozes et funde sup aquā vt submergat bñ et preme bñ illā. et dimitte colari et ipsa colata renoua calcē et cinerē ite rū qd colatū ē recola et fac ita. 8. et erit capitellū fortissimū. Et si de tali capitello acciplas ciatū vnu: et olei ciatū vnu et sil ferueat donec psumet capitellū sēto igne remanebit siccū vnguentū et forte comburens.

Aqua siue decoctio optia in exiccando fistulas postq; eradicata ē corruptio ossis et non ē ibi supcalca ctio nec aq. R. cinerē cōez cribratū et fac fieri cū aq sic fit cinerata. et ea decocta tepesiat et iponit vbi mēbz vlcera tū vel fistulatū ē cū vlcere virulēto. et diu et sepe ea sup tepesfacta teneat. Desiccatur enī mirabilr et rectificat vlcera et squalida membra. valet talis decoctio in stupore membri cu dolore et et cū est dolor mēbri q vulgo dī gramfo.

Emplm relatū ab adromaco qd puenit vbi vult ali qd q frāgat aliqd ex eo. frāgit. n. ipm et ex bit ossa corrupta et frustulos et spinas et pferit ad venā scia ticā et saniei et ad duritiē viscerū et torsionē mēbri sup mē bzi et sigillationē vulnerū. R. granoy q iueniunt i fructu palme q dī armeli vel antinelli et baurach ru. salis armo niaci. aristologie cretice. radice cucumeris asinini. et gluci alboti. añ. aur. xx. pipis macropipis. armoniaci. amomi. xi. lobalsami. añ. aur. x. tbimi. masti. mirre. resine sicce. et ala dabac. i. vifē? qrcin? añ. aur. x. cere. aur. xxx. adipis caprini aur. xv. fecis olei de lilio. q. s. ad pponēdū medicias. teran tur medicie sicce et cribrēt et fricent: et vngat q fricat eas. man? suas cū fece oli d lilio: ita vt cū pmixta fuerit oia bñ reponant et puenit. Et cū nece fuerit vti eo ad auferēdū lapitudinē et sumant de eo. 3. iij. et de olo de alchana. 3. iij. misceant et admistret. Medicie faciētes vesicas sūt sic si pterant allea et p trita fassiatā sup locū et reiterato. **Itē** catarides puluericate pferūt cū medulla vitis albe q est

iter p mū corticē et meditulū. Itē framula trita idē facit.

Ruptorium quod vehementer cutim vrit sicut ignis et consumit et desiccatur omnem corruptionē et cauernā cū cute nō adberēte et antracē et venenū et herpetem et similia. R. calcē viuā optime tritam et confice cū sapone albo et molli et cū sputo in modū pastillū. Et si vis forti? facere cōfice euz capitello. et qto forti? erit capitellū tāto forti? erit ruptoriū et psumet oēs cānositate. **Ruptoriū et vesicatoriū et catarides** subtilissime puluericatos et confice euz medulla fermēti qstuz capere pōt. et in fine parū aceti et supponat mēbro. et tunc pma vice vesicat et multis vicibus appositū frāgit carnē. **Itē** puluis cantaridarū misceat cū pigola lota apposita vesicat et refi natur optime et nō iduratur. **Itē** rasura flāmule vel vitis albe eleuato pus cortice vesicat locū. et multa vnguenta posita sunt que vesicat et adurunt. **Itē** vnguenta que sunt posita in multis capitulis vesicant et adurunt locum.

Emplastrum apostolicū cyrugicū valet ad consolidandū et cicatricem inducit et attrahit et mūdificat. valet ad splenē duruz et post ossis cō solidationē. et valet ad ignis relaxationē. et si cū stipticis misceat melius erit ad id. valz et ad dolorem ex fractura pectoris q fit ex cōtusione et p cussione. et valet ad scissuras in qcūq; parte corporis sint. et attrahit sagittas et ossa capit is pueroy plicata ad pristinū reducit statū. R. picis naualis lib. 5. picis grece. lib. i. galbani. bdely serapini. armoni. oppoponiaci. ana. 3. s. rase pini. 3. y. cere. 3. iij. aceti vel vini lib. 5. mastice thuris. añ. 3. s. terbentine. 3. y. oli. 3. i. Siat at sic. gūme. s. pix naualis. galbanū. serapinū. armoniacū: oppoponacū parū cōquassentur. et vna die ponant ad mollē dum in aceto predicto vel vino. deinde sic liqfiant ad ignē. s. cū illo aceto vbi steterunt. et cū illo oleo qd est. 3. i. et colē tur. deinde liquefiat cū eis cera et terbentina. deinde pone picem grecam olibanū. et masticem. puluericāta tantū misce donec vniantur. et ita liquefacta puce super aquaz frigidaz et diu malassa et magdaleones in forma. Et si vis ponere litargirū pone parū olei veteris. 3. iij. litargirū. 3. i. s. simul coque donec gutta in aqua coaguletur. deinde misce gummas et est melius.

Puluis optimus corrosiuus qui in parua quātitate positus super carnem duram et fradulentā nedum mollem multum adurit. et postea cum butyro cadit. Et si vis vt butyrum non ita cito destruat super mēbrum et maxime in estate pone in quatuor. 3. butyri duas assungie et non plus. quia liquefieret durum. vel solum liquefiat ad ignem. et dimitte congelari.

Arsenicum sublimatum quod ita fit. Recipe arsenici citrini. squamme rami et ceru se. ana. 3. sex teratur subtiliter et ponatur in testo primo facto in ipso quodam solamine salis cocti in clibano ita q pulueres ponantur super istum salem sine aliquo liquore et cooperiatur aliquo testo vitreato in quo sit quoddam foramen superius vt fumus donec coquatur egrediatur. Deinde deficiente fumo obaretur. et fiat ignis sub testis ita q non ascendat super testum inferiorē. et sit ignis in primis leuis donec fumus egrediatur. Deinde vigore tur ignis tota die. deinde in frigidatis testis discooperi et rade q ascendit et misce cum fecibus et trita bene. iterum sublima tota die donec tu videris in coopertorio album adberere. Deinde discooperi et habebis valde album id quod ascendit et est fortissimus ita q tantillum comburit carnem. Et si illud album volueris facere cristallinum pone id in ampulla coopra cū stricto collo. et pone illā in olla vbi sit cinis cribrat? et sepellias ampullaz sub cinere vsq; ad mediū et fac ignē sub? tēperatū et ascēdet et adberet apulle sic glacies. Et ita sublimant oēs spēs. sic

argenti vivi: et sal armoniacu: et sulfur: et arsenicum. Nisi q
quando argenti vivi sublimat dicitur ita vas obturari q nul
lo modo exalet. et si non totum recedet per fumum.

Pulvis alius corrosiu bon leuis et secur vbi cuq.
et valz et giguus corruptis canceratis et eas
desiccet et remouet corruptu. R. alumis succarini. thuris
arsenic. an. 3. ij. calcis viue. 3. vi. oia ista puluericata opti
me pone in sacculo vno: et suspēde in medio olle plene aq et
bulliat vsq ad sumam aq vsq ad mediu sacculu et pls. De
de reple ollā aq tepida vel frida. et iteru ferueat tātūde. et
itep fac filr donec fiat nonies. Deinde tolle sacculu et pone
ad solē et idurabit. et qn vis opari tere de B. ē. n. mirabilis
pluis i corrodēdo carnē nō durā mltū et de dura corrodit
et ppe neruos et vbi cuq ista sint i cācreis ozis et giguus.

Pulvis leuis q minuit carnē mollē solū desiccādo.
et ē bon in vulnerib capitis et ē vt fiat ex
bermodactilis. et ē caries ligni valet desiccādo.

Pulvis corrodēs s3 euitād ē sup neruos pp nimia
stipticitatē. et ē vt fiat pluis de ceçi. et si adu
ri ē lōge melior in carnē gingiuarū putridarū et restrigit
et cicatizat qnq et abscindit verrucas incisas vbi cuq et
est optimus puluis in multis si p vt oz administret. et qn
q administret cū alyo pulueribus desiccatiuis.

Aduritur ceçi isto modo puluerizetur bene et ponatur
in ciato: et ciatus ponatur super cinerem calidum. ferueat
enim donec desiccet et coaguletur. Et eodem modo adu
ritur alumen tritum.

Expertus fui q solū cerotū ex olo ro. et cera et suc
co plātagis solidauit vlc corrosiu cū
q continue fiebat corrosio circa pectinē in radice vgi vt vidi
hi in qdā notario dñi Simois prātis bonōie que nō vidi.

Item expientia optia i fistulis vlcerib fistulatis que
tollit carnē totā durā filtratā. R. armoniacu et
funde i aceto fortissimo et tere. deñ subtilissimū puluerē
giniar desup cōmisce tm: ita vt ex toto cōmixto possint in
de fieri forme lōge ad modū tētariū et sicca in ymbra. De
ide vñ istarū tētaz mitte i ozificiu. et ista adhibebit et nū
q eradiciat de loco nisi cū tota carne dura ifiltrata.

Medicine ad giguas vlcernas et sanguinolētas:
et cū cōcauant dētes et agitāt. R. alu
minis roche assi. 3. ij. et rosaz. 3. i. cortices grana. 3. ij. san
guinis dra. 3. 5. mastice. 3. 5. spody. 3. 5.

Pulvis mirabilis in replēdo giguas carne et i can
crenis giguaz et mollicie. R. ossiu dactilo
rū cōbustoz. ossiu oliuarū cōbustoz: et cācros fluiroz cō
bustos in furno ana. 3. ij. et parum boli et thuris. sanguinis
draconis et aluminis vlti paru siccoza parum siccozibus
debent adiunari.

Aqua mirabilis in consolidando oia vlcera in oi par
te corporis et maxime non putrida. R. rosaruz
3. 5. lentius. sumach. ana. 3. ij. balaustie. 3. ij. oia contusa co
que in aceto liquefacto.

Pulvis desiccatiuus et solidatiu ozis. R. alumen
succarinū et tere. et pone in ciato vel ampul
la: et fac ferueri ita q coaguletur.

Pulvis q minuit carnē mollē in corpe molli et i bo
na qstitate possit i corpe et mēbro sicco. et ē
vt fiat ex gallis et corticibus granatoz. Itē spōgia minuit
carnem mollem sine dolore.

Capitulum de vnguentis.

A primis vnguentū d cerusa faciēs ad
pustionē ignis et ad vesica
tionē et ad excoziationē herisipillā vlcernataz et
vlcera cala et sciaticā et pustulas calas et ad ma
lā oplonez q ē circa vuln. R. merdasengi. 3. ij.
ceruse lote. 3. x. cere albe. 3. xiiij. oli ro. 3. ij. soluant cera et

oleū ro. et pyciāt sup eā ceruse et merdasengi i mortario: et
terant bñ et misceant cū duob albumib ouu. et cū iā ifrigi
data ē cera cū illis terat iteru et misceant et vtere.

Anguentum ad idē. R. ceruse lote. 3. viij. litargi
ri. 3. ij. scozie argēti vlc catimie. 3. ij.
dragag. 3. i. cere albe. 3. i. olei ro. 3. ij. et liq fiat cera cū oleo: et
alia cribrata p syndonē in mortario misceatur.

Anguentū basilicū mai nigrū noiātū tetrafarma
cō. Et itētio ē medicamē ex quoz me
dicis. s. pter oleū: qz oleū et cera et litargirū dñr istra vngue
toz. Itē nō pputat oleū qn dicit ē medicamē ex 4 reb
faciēs ad apata dura. et mūdificat sanie qdāmo et gnāt eā i
pustioib et vulnerib alteratis. i. nō recētib et recalefacit
vuln ifridatū. fac nasci carnē et valz ad vlcera q fiūt i cal
caneis et manib ex frigore et in oib scissuris i manib et pe
dib et. et resoluit apata et duritiē labioz eoz vulnerū et vl
cerū filr. Et qn pōit cū eo et liq fit ad ignē glutinū p mediā
ptē vel min dñ basilicū cōfortatū. et tūc mūdificat attrahit
et solidat pls qz basilicū simplex. et valz et i vlnrib et pla
gis neruoz mēbroz. R. cere. resine pini mollis vlc sicce:
picis nigre: sepi vaccini: olei cōis. an. 3. ij. Soluant oia ad
ignē i captie et colent et vtere. Et si vis id albū facere. i. citri
nū: et qsi min hūectās. pone loco picis nigre colofoniā. Et
ēt qdā i hyeme ponūt galbanū i eo ad qstitate vni aliarū
rez. et scias q cera ē medicia iter calitatē et fritatē. et pp B
noiāt istud cerotū cui itētio ē ipsi p mixtio. Et resina est
cala i p gradus tertij. et piz ē cala et sic. i. 3 gra. et ē resolutia.
et pp B noiāt medici greci fersefulei. c. itētio ē pstās di
gōnē. Et sepi vaccinū ē calm in p gradu. donec pstrāsit an
nū. et noiāt h pō tota cala resoluēs apata.

Anguentum basilicū min. R. resine pini. picis ni
gre vlc colofonie cū ista pice greca fit
pls et citrinū. et si ponis h rasinā sicca sic granū thuris erit
meli et sepi et olei ptes eqles. liquefiant ad ignē et colētur:
et si ponis colofoniā pone in fine subtiliter puluericatā il
lis colatis et misce donec ifrigidetur.

Anguentū tabnidati carnis creatiuū faciēs nasci
carnē i vlcerib et mūdificat ea et icar
nat et pfert ad pussionē ensis vlc cultelli qn nō sē sāguio
lētā vlcera. Et si dicit q nō sē sāguiolēta bñ vlc dñe. qz illa ē
p itētio. s. restrigere sāguiez et ē mirabile. R. merdasengi
3. 65. olei lib. ij. sāguis dra. radicus lily celestis. sarcocolle.
armoiaci aristol. lon. an. 3. vi. terat merdasengi. et decoq
tur cū olo lēto igne dōec liq fiat bñ et terat armoiacu et i
fundaē pauco aceto. et terat alie medicie. et postqz videri
merdasēgi liq factū dimitte dōec ifrideat paz. deinde puce
sup ipz armoiacu ifusu i aceto. q si pycis ipz merdasengi
feruēs: et nō accit ide qd vis de medicis reduc ad ignē et
decoq donec coagulet merdasengi. Et signū q gutta possi
ta sup ferrū vel sup lapidē aliquo: coagulat. deñ tepesiat
et puce reliqs medicinas et misce bene.

Anguentus lucis ad apata rupta mūdificāda et
emōroydas vlcernas mūdificat vl
cera pessima et ea sanat et liq fac carnē mollē sine moztura
et trahit et cicatizat. R. litargiri aurei. 3. ij. armo. 3. ij. 5. ce
re. 3. viij. colofonie et ē ratinegi sicca. 3. ij. galbani mirre: ç
niar: aristol. lō. an. 3. i. bdely: stora. thuris. an. 3. i. 5. thubel. i.
squāma eris. 3. i. oli antiq i hyeme lib. ij. i estate lib. i. liq fi
ant oēs gūme et tere p i aceto vlc aq i aliq pte oli pdci et li
targirū coq tē cū aliq pte. Demū iteru litargirū terat cū
olo: et decoq et tepesiat. deñ gūme sic liq scē colent sup li
targirū et cera iteru coq donec gutta in terra vlc in ferro
aliquo: coagulet. deinde pone alios pulueres et diu misce.

Anguentus de çiniar faciēs ad fistula s et vlcera
antiqua. R. çiniar. 3. ij. cere. re sine
ana. 3. ij. olei quod sufficit.

ad combustionem

nota quod oleū et
cera et litargirū
sunt infundenda
medicinis.

ad combustionem

Anguentum draquilon et est unguentus de mullaginibus quod facit ad oem durities et cicatrice a vulnere vel ulcere facta post tempus reapertat et dealbat et applanat: sed non nouiter facta cicatrice ponat quod calefacit. Et memor esto ponere ibi de yreos. quod est mirabile et precipue si ponat ibi de amurca olei multus. **R.** mucillaginis: fenugreci. et se. lini: et altee. ana lib. i. decoquantur donec inspissentur. deinde sumatur lib. s. merda fengi. et decoquatur cum lib. i. olei. deinde pyciatur super ipsum iam parum in frigidatum mucillagines et misceantur simul et decoquantur: et fiat resyna. Et si de puluere yreos subtiliter puluerificati cum iam appropinquat decoctioni miscebis: erit vltimum in eo quod dictum est.

Anguentum de calce. valens ad vlcera combustionis ignis cum dolore iam quietit et vesice sunt fracte et locus est ulceratus et inducit carnes super vlcera in nervis discooperitis mediastibus filis et ponatur tunc calidum actu et maxime in hyeme. et valet oem excoriatioem et flegmati salso vbi fuerint vlcera cum escaris et vulneribus variis et in ore. lz attribuat combustioni ignis tunc oia vlcera virulenta et varicosa exiccat pustulas et vlcera superficialia et ambulatiua et carne mollem minuit sine dolore. Et valet et cofricationibus que fiunt iter ageribus tpe magni caloris. et si vis miscere parum fuliginis domus ut itingatur parum potes vel de succo ficule etc. Et non cognoscat postea et non nocebit. et si vis facere unguentum cum oleo loto potes dummodo oleus separetur ab aqua bene. ita quod eo loto potius exiciat de oleo que ibi de aqua remaneat. Accipe ex calce quantum vis et funde super ipsam aquam frigidam et percutite cum manu et per mitte desiccare donec fiat clara. Et funde iterum et laua sepius. deinde exiccat: deinde ad modum unguenti cum oleo ro. in estate et cum coeli in hyeme. diu in mortario ducat et super locum combustum inungatur vel cum pecia imponat. Et si vis facere cere cum cera ut super peciam extendat fiat ita. **R.** cere albe. 3. i. olei rosa. 3. ii. calcis lote exiccate et subtiliter per pannum cribrate. 3. i. oleum et cera. liquefiat. deinde misce calcem. et icorpa.

Anguentum de merdasengi valens ad vlcera humida superficialia et ad pustulas et ad saphatis humidam et scabiem et excoriatioem coxarum et renum et earum cofricationem tpe calido. **R.** merdasengi cribrat subtiliter et in mortario cum fortissimo aceto et oleo. s. quibus cum vino quibus cum oleo diu fricando et icorpozetur. Et si admisceris parum ceci vsti. vel plumbi vsti fortius desiccabit. et si parum de yreos mundificabit cum tantillo cere. et si vis coque quando ponis in eo ceram et erit melius. **¶** Nota quod quicunque si vis facere aliquod unguentum quod extendat in pecia vbi est litargirum: oportet ponas ceram vel aliquam gumam. Si autem vis solum unguere non oportet ut ponatur cera vel gumma aliqua. quia tunc fit viscosum et tenax.

Anguentum de calcadis quod noiat Sal. conaki cuius iteratio est facies ad vlcera difficilis consolidatioem et ad ea vlcera in quibus est sanguis vel non sanguinolenta et mundificat et cicatrizat aperta rupta que sunt in manus diuersis oibus. **R.** adipis antiqui lib. ij. olei antiqui lib. ij. merdasengi lib. 2. ij. calcadis. 3. iiij. mundificet adeps a velaminibus suis et terat residuum eius donec liquefiat velociter. deinde liquefiat id super ignem: et cola ipsum donec fiat clarum mundum et pondera ex ipso lib. ij. et tere. 3. iiij. calcadis et misceantur cum lib. ij. et tere merdasengi lib. ij. et cribelate misceantur cum eis in mortario: et cum adipe. deinde pone ea in captia super ignem et commoue ea cum spatula recenti de palma: quod est quod spatula exiccat super spatium que presumit humiditas eius: et icidat spatula illa ex palma antequam id fiat per diem si est hyems: et si est estas tunc icide in eadem die in qua decoquitur medicina cum radice eius grossa sili glomeri magno et noiant rem cum que noiat id quod accipit et relinqt. aut spatula

quod est post longum grossum eius et pyciunt id deinde et abscindunt in parte et separent eas a corticibus suis et submergunt eas in medicina donec cadit in ea illud quod icisus est et recipiat humiditatem que est in eo. quod in medicina est virtus resolutiva et refrenatiua. quoniam olei antiqui et adipis est virtus resolutiva et calcadis et aqua palme est virtus refrenatiua subtilitatem faciens. cum calcadis vero non est multum quod inuet medicinas in refrenatioem mauerum que currunt. nam in refrenatioem eius. quod iam locutum est in membris et grossitudine: vix est virtus exiccatiua parum. et tunc non ponit in hac medicina nisi propter id quod est in eo ex iuuamento et venientia et aptitudine in componere unguenti. et decoquitur cum medicinis que diximus donec fiat spissitudo. et quod non resoluit aqua adeps. aut opus ut sit saluta in antiqua quantum possibile est. et similiter plurimum opus ut oleum sit antiquum super hanc formam.

Anguentum quod corrodit carnem additam aperit aperta absque dolore vehementi. Sumat de lyac et friganem et excozientem. et sumat super pondus ex aqua saponis forti et terantur sili et misceantur: et pyce super quartam partem ponderis sui de venis tinctorum cum iam limit dabalx. i. i. cidens sicut rasorium et ponat super locum.

Anguentum ad emorroydas et pulsationem et venositate in ano et tumorem earum. **R.** aqua porri et aqua ruthe. ana. parte. 5. et ponantur in captia. et sumantur deum mumie. et cere albe. ana. parte. 5. et pyce super illa et pyce et adipem caprarum et adipem que est in cirbo camelli. et coterantur ambo multum donec fiat sic massa et ponantur in capice. et sumantur iterum pix romana. et oleum sambucinum: et oleum de nucem: et fundat super ea: et fiat ignis cum facilitate donec liquefiat: et fiat resyna. Cumque necessitas puocat: accipe ex eo et calefac ad ignem et inolve coctum super similitudinem gladiule et unge ipsum ex medicina et itromitte ipsum in anum. **¶** Aliud ad idem. Sumat adeps vacce vel eorum et liquefiat et collet cere albe. ana. 3. v. soluantur super ignem. et quoniam liquefacta sunt pyce super ea picis romane. 3. 5. kiterica. 3. i. aqua porri. 3. 5. et bulliat donec misceantur. et deponantur ab igne et administretur sic primum.

Anguentum ad saphatis in cute capitis humidam vlcerosam. **R.** cartam de bobice: et butire. deum fac puluerem subtilem: et cum aceto diu in mortario compone in modum unguenti. et caput inunge oem die bis. et si fricabitur prius caput cum cepe erit melius.

Anguentum aliud magnum ad idem desiccans. **R.** cartarum combustarum calcis viue argenti viui. ana. 3. i. cofice cum aceto et oleo ro.

Anguentum ad saphatis siccas et ad surfures. **R.** mucillaginis fenugre. et assungie puli cere et sagimie porci. ana. 3. ij. et argenti viui extincti misce et

Anguentum aliud ad saphatis in cute (fiat unguentum) pite sicca et humidam. **R.** sang. colubini collati lib. 5. cere. 3. ij. argenti viui extincti. 3. 5. succi ruthe. 3. 5. et si vteris eo in humido. adde salis armoniaci. 3. i.

Emplm exptum quod facit detumescere emorroydas et mitigat dolorem et exiccat et solidat eas que icidunt. et valet in fixuris ani si ponat super eas tepidum cum digitis vel cum pecys. **R.** boli armeni. gummi ara. sang. dra. mastice. ana. 3. ij. mirre. balaustrarum. rosa. siccarum. ana. 3. ij. Dec oia pluericent et per pannum cribrant. deinde accipe butiri. 3. i. olei ro. 3. ij. cere. 3. ij. succi folioz porrorum colati. 3. ij. liquefiant ad ignem et misce illa alia diu et vtere.

Anguentus Mes. quod dicitur yfopi cerotum descriptioem Ha. quod valz ad duritiem et nodositatem membrorum duritierum splenis et epis et dolorem eorum et dolorem matricis et duritiem iucturarum. lenit. n. eas que bec est pmixtio. **R.** cere citri. olei camoilini et yriani. ana. 3. vi. mast. 3. i. resine. 3. 5. spice. 3. ij. croci. 3. i. 5. terbetie. 3. i. yfopi hu. 3. 80. Et nota quod yfopum hu. dicitur quoniam iuenit poni in unguentis: vinctuositas lane succide piguis que ita exibat d tali aqua. v. 3. **R.** lanarum succi

f
mystro de calce
ad combustionem

hispohumido

darū omīū circiter .90. ⁊ sup eas aquā calaz. q. s. ad ifundē
dū. et dimitte p horas. iij. deide bulliat bullitione vna et
cōpma. et coqt illa aq lanarū cu facilitate agitādo sem
per super fundum vasis in vase stagneo cuz ligno amplo:
ne recipiant vestigia adustionis aliquid: ⁊ coquatū do
ne fiat sicut mel currens.

Anguentū dyafinicon pferēs ad vlcera difficilis
solidatōis ⁊ vlcera fraudulēta ⁊ spēs
herpetis ⁊ vlcera flatis salis ⁊ vlcera sanguinolēta ⁊ fistu
las ⁊ apata pestilētie ⁊ apata diuersaz māeruz. ⁊ adipis
zirbi antig colati. ⁊ adipis vituli recētis colati ⁊ mūdī añ.
lib. v. s. colcotar. ⁊. viij. olei atiq. litargiri mūdī. añ. lib. iij.
Terant litargirū ⁊ colcotar cōritione vltima. ⁊ mūdē
tur p pānū subtilē ⁊ spissuz. deide p misceat ⁊ teratur cū
oleo bene añ parū addēdo ⁊ fiat illud. deinde colē su
per id adeps ⁊ coqnaē cū facilitate agitādo semp ro. cum
ramo palmaz grosso abiecta cute ei⁹ ⁊ sint de nouo icisi. ⁊
quotiens adurī humiditas a medicamie iteruz alterius
hūidi extremitas agitef nec nō earū extremitates ⁊ ptes
minores ⁊ hūidiores incidanē in frustra ⁊ ponant in me
dicamine. deide icidanē dū exiccant. ⁊ hoc fiat donec pfi
ciatur eius decoctio hic. qz si sit in fine hore: ⁊ sit ignis pru
ne: aut parua flamma ignis.

Anguentum nobile relatū a Nicodemo valēs
ad vulnera put. ⁊ gñat in eis carnē
⁊ sigillat ⁊ attrahit ⁊ pibet in eis putrefactionē. Hoc vn
guentū est optimū. ⁊ ē ad albuginē oculi subtiliādā. cū iā
in fine oculus est clar⁹ ⁊ secur⁹ ab oī dolore. ⁊ aloes. mir
re sarcocolle. añ. p. i. mellis spumati duplū pōderis oīum
⁊ terbetine. par. i. ⁊ melius si vis vini albi. q. s. decoquant.
cū facilitate vsq; dū hēat spissitudinē. ⁊ qñq; addit huic
circiter par. s. vitrioli: ⁊ proprie ad consumptionez carnis
addite ⁊ est expertum.

Anguentum ad idēz Nicodemi. ⁊ mirre aloes
añ. vini albi. q. s. terat ad modum
alcohol. ⁊ pyciaf sup vinū ⁊ tere: cū eo miscendo ⁊ iteruz
funde vinū añ modicū terendo id. ⁊ sic donec fiat ligdūz
sicut mel ⁊ administret. ⁊ sunt q addūt vitrioli. p. i. qrtuz.
Et sunt q cōficiunt cum vino ⁊ oleo mirtino vicissim pa
rumq; de vtroq; infundendo.

Anguentum cerascos magnū rectificās vlcera
maligna ⁊ viscosa ⁊ est attractiuū
bonū ⁊ mūdificat apata rupta ⁊ fistulas difficiles ⁊ mun
dificat a carne molli ⁊ a mala putrefactiōe ⁊ pficit eozuz
sigillationē laudabilez. ⁊. armoni. ⁊. i. bdely. olibani ma
sculari stolo. rotū. v. lōge. sarcocolle. añ. s. v. mirre galba
ni. añ. s. iij. litargiri. s. xv. aloes. oppoponacis. ana. s. ij. ⁊. s.
floris eris. s. iij. rasine. s. xiiij. Siat sic. gūme. s. bdeliū oppo
ponacū. armoni. ⁊ galbanū cōterant ⁊ in aceto ifundant
vel in aliq parte illius olei ⁊ resina liqfiant ad ignē ⁊ cole
tur ⁊ alia subtilissime puluerizent. ⁊ per pānū cribrent. ⁊
bis pactis coque litargirū cū oleo. ⁊ cū iāz icipit coagula
ri parū gutta sup ferrū tolle ab igne ⁊ tepesiat. ⁊ tūc lique
fac gūmas ad ignē ⁊ resinā ⁊ ceraz ⁊ cola sup litargirum ⁊
coq itez super ignē paz valde ne icendant gūme. ⁊ pba
si gutta incipit coagulari super ferrū: ⁊ tūc tolle ab igne et
dimitte tepesieri ⁊ misce alios pulueres ita q in fine po
natur viride es ⁊ diu misce ⁊ ytere super tentā de pecia ⁊
mitte in plagaz. ⁊ silr pone super petiam.

Anguentum parū cerascos faciēs nasci carnē
in vulnerib⁹ ⁊ mūdificat ⁊ incarnat
ea. ⁊ cōfert vlcerib⁹ recētib⁹ ⁊ antigis. ⁊. aristo. lōge. radi
cis yreos. sang. draco. armo. sarcocolle. añ. s. s. litargiri tri
ti. s. v. olei. lib. i. decoqtur litargirū cuz oleo ⁊ deponat ab
igne ⁊ fiat tepidū. demū armoniacū mollificatū i aceto li
quesiat ad ignē ⁊ colē super litargirū. ⁊ itez coq paz do

nec gutta posita sup ferruz se tenuerit: deide pone pulue
res deposito vase ab igne ⁊ tepesfacto diu misce sil ⁊ yte
re. ⁊ si vis ponere de cera pone de ea. s. s.

Anguentum de lino qd scripsit Alexander mira
bile ad iplēdū vulnera carne ⁊ p
prie eis qb⁹ videf difficil incarnatio ⁊ sanat fist. ⁊ vlcera
fraudulēta. ⁊. oppoponacis. p. i. rasure pāni. de lino subti
lis antig mūdī. p. s. vini mellis ⁊ olei ro. vel mirti. añ. p. v.
litargiri aloes sarcocolle. p. i. tertiā. añ. fiat ynguētum sic
terēdo nūc oleū nūc vinū ifundē ⁊ admistret. ⁊ qñz cog
tur litargiz cū oleo demū oppoponacū mollificatū in vi
no. postea ponit cere. s. s. demū misceant ⁊ alia.

Anguentum alchimel. i. cataridaz qd ē efficiēs
opationē cautery liniē sup mēbrū
⁊ fac vesiccationē ⁊ excoziationē. ⁊ ofert morphee ⁊ silib⁹
sic pāno ⁊ lētiginib⁹ cutis ⁊ ei⁹ maculis ⁊ ipetigini. ⁊. cha
rael recētū. s. x. assungie porci. s. xlv. terant sil ⁊ dimittā
tur marcescere p. viij. dies: deide bulliat ⁊ colent ⁊ seruen
tur in vase vitreo ⁊ administret vbi opz.

Anguentum basilicon magnū qd ofert in vulne
rib⁹ in qb⁹ nō ē calefactio ⁊ pprie
neruoz ⁊ mēbroz neruozoz. mūdificat. n. ⁊ incarnat ea.
⁊. cere albe: resine. sepi vaccini. picis glutī alimbat. oliba
ni mirre ana. s. i. olei. s. i. s.

Cerotum de sandal vltimū ad fedādū iflāmatio
nes ⁊ apata ca. ⁊ sup calefactiōes q sunt
in stō epe ⁊ vga ⁊ in oib⁹ mēbris. ⁊. rosaz. s. xij. sandaloz
ru. s. x. sādaloz al. ⁊ citri. añ. s. vi. boli arme. s. viij. spody. s.
iij. cāphoze. s. ij. cere albe. s. xxx. olei ro. lib. i. conficiant ⁊
administrent. Et quidā sunt q lauant oleum ⁊ cerā ⁊ po
stea miscent cū alyz: ⁊ est melius. ⁊ Itēz aliud ad idē de
sandalis. ⁊. sandalozum ru. al. ⁊ citrinozum. añ. s. iij. rosa
rum. s. viij. boli ar. s. iij. puluerizentur cum aqua rosata
⁊ oleo ro. ⁊ parum aceti.

Cerotum Sa. ⁊ est optimū in ifrigidatiōe valēs ad
fc. acutas ⁊ ad sodā calaz ⁊ apata vge cū
calitate. ⁊ ē si nō ē magna calitas: valet id cerotuz in pa
pismo. qz aliquo mō digerit. Un papism⁹ est nomē cōe ad
oe apa in virga. vñ si ē cū iflāmatiōe valet id cū sandalis.
⁊ si est qñ sit mā mixta valet id simplex cerotuz. ⁊ ē sine
aceto ⁊ ad priapismū ⁊ ad pulsatiōz. ⁊. cere al. s. i. olei on
facini. s. iij. aq clare vehementis frigozis. q. s. ⁊ bñ lauent
lauatiōib⁹ plib⁹. ⁊ quāto magis laboras in lauādo id fiet
magis excellentius. vltimo vero cōquassando cum aceto
claro albo ⁊ patico reseruetur. hoc enim ynguentuz in oī
bus inflammationibus valet.

Anguentum de bdeliō qd valet ad paralefim ⁊
ad spasmū ⁊ ad egritudies neruo
rū ifrigidatos ⁊ lenit nodositates neruoz. ⁊. bdely. s. vi.
euforby. s. iij. castorei. s. ij. serapini. s. iij. cere. s. xv. olei sā
buci. aut de ben. aut de lilio. s. x. bdeliū ⁊ serapinū soluan
tur in aqua rutbe agrestis ⁊ cera. leniat cū aqua calida et
fiat ynguentum ⁊ liniatur cum eo.

Anguentum aureū qd cōsolidat ⁊ curat plagas
⁊ est exptū. ⁊. cere citrie. s. vi. olei
boni lib. ij. s. terben. s. i. resine ⁊ colofonie ana. s. i. s. oliba
ni masti. croci ana. s. i.

Anguentum de cerusa faciēs ad vlcera ca. exco
riatiōes q fiūt de colera adusta et
flegmate salso ⁊ ad fe. ⁊ ignis cōbustionez ⁊ herisipillam.
⁊. ceruse lote merdasengi. añ. s. vi. plūbi vsti ⁊ scozie ar
gēti. añ. s. iij. mast. olibani. añ. s. ij. ⁊. s. oli ro. ⁊ aceti al. q. s.
Terant in mortario: pus oleū: deide ifundendo acetum
ita q sine moza terat. Si aut eo indiget pruritū hñs argē
ti vini extincti optime cuz salina. s. v. adde. ⁊ administra
qñq; ppter necessitatez plus exiccandi zmiar vel sezi.

f

f

*certū optimū
aduersus exifi
pelata ex gal.
lib. decimo me
thodi.*

f

*anguentū cōsolidat
⁊ curat plagas*

Unguentum stricinū qđ valet ad vulnera et vl-
tionem ignis. super vnguētuz de cerusa adde sirici. 3. i. s.
aloes. mirre. añ. 3. iij. et administra.

Unguentum egiptiacū magnū cōferens ad vl-
cera antiq̄ et fistulas q̄ indigēt mū-
dificatiōe et exiccatiōe. mūdificat enī ea a carne mortua.
℞. flozis eris aur. v. mirre aure. viij. et aceti fortis aur. viij.
coque oīa super ignē donec inspisset. Et sunt q̄ addūt oli-
bani masculi subtilissime triti aur. ij. et s. Et sūt qui addūt
vitrioli combusti aure. ij. Et sunt qui addunt olei partes
vnam et coquantur omnia ad spissitudinem.

Unguentum tetrafarmacon faciēs nasci carnē
in vulneribus et consolidat ea.
℞. litargiri puluerizati sic̄ alcolol p. i. argenti viui p. i. olei
antiqui par. ij. et coquantur cuz facilitate donec fiat ex eis
spissitudo et administra.

Unguentum alfoferine relatū ad Alexandruz
mundificās cutis et sanās scabies
siccas et asperitates cutis et ipetiginē et flā saluz. ℞. ceruse
litargiri. alfosiri. aloes. croci argēti viui exticti añ. olei de
oleadro et aceti. q. s. et fac sicut vnguētum de cerusa.

Unguentum de cerusa qđ cōfert ad cōbustionem
ignis et excoziationi et berisipille vlce-
rate et vlcereb⁹ supercalefactis. ℞. ceruse lote. 3. v. litargi-
ri. 3. i. cere al. 3. viij. olei ro. 3. ij. liq̄ fiant ad ignē cera et oleuz
et pycianē super cerusa et litargiruz in mortario misceant̄
simul anteq̄ infrigident̄. et in fine cum incipit coagulari
misceatur cum eis albumen vnius oui et vttere.

Unguentum ad idē. ℞. ceruse lote. 3. v. litargiri. 3. ij.
scozie argēti vel climie argēti aure. i.
dragāti. 3. i. cere albe. 3. i. olei ro. 3. ij. et fiat sicut primuz.

Unguentum basilicon magnū cōferens ad vlce-
ra et conuenit locis carnosiss et vlce-
ribus in quibus non est calefactio. et potest dici conforta-
tiuum. ℞. cere albe lib. s. picis. 3. iij. et s. mirre resine añ. 3.
ij. glutinis albotim. 3. ij. olei lib. i.

Unguentum de floze eris ad vlcera antiq̄ q̄ sūt
difficilis cōsolidationis. ℞. flozis
eris. 3. ij. cere resine. añ. 3. v. liq̄ fiat cera cū oleo. q. s. deide
resina colef et misceat̄ viride eris qđ sufficit: s̄lr. 3. v. vel
etiaz si vis vt aliquo mō sit corrosiuuz sit viride eris pls
et mundificat optime vbiq̄q̄. Et si facis isto mō est opti-
me cōpositionis. ℞. flozis eris cere et resine colate. añ. 3. v.
olei. 3. i. deide resina colef. deinde misceat̄ viride es.

Unguentum de calcadis qđ noīauit Sa. muchū
cōferens ad apata pestilētie et cōso-
lidat. vel qđ difficulter sanant̄. ℞. adipis zirbi antiq̄ lib. ij.
olei antiq̄. lib. ij. calcadis. 3. viij. liquefiat adeps et teratur
calcadis et misceat̄ cuz tribus lib. olei et terat̄ litargiri lib.
ij. et misceat̄ cū eis in mortario. deide ponat̄ i fresino mū-
do ad ignē et p̄misce ea cuz spatula q̄ sit abscesa ex palma
donec equetur et administret̄ factis magdaleonibus.

Unguentum apostolorū et est vnguētuz veneris
rectificās cū facilitate fistu. diffici-
les et scrophulas vlceras et eradicat eas et mundat vul-
nera ex carne put. sine dolore. et inungit̄ tenta cū eo. nec ei
sile inuenit̄. Et dicit̄ vnguētū apostolorū. qz in eo sūt. xy.
medicie. ℞. cere al. resine. añ. 3. xiiij. oppopo. flonis eris.
añ. 3. ij. armo. 3. iij. arist. lō. thū. masc. añ. 3. vi. mirre galba-
ni. añ. 3. iij. bdely. 3. vi. litargiri. 3. viij. olei lib. ij. Fiat isto
mō. Accipe gūmas. s. oppopo. galb. armōia. et bdeliū cōrri-
ta in mortario et ifundant̄ i aceto. et itez cōtūde has si op⁹
est et pone eas in aliq̄ pte illi⁹ olei donec icipiat se tenere et
sit tepidū. litargirū vō sup ignē: tūc cōmiscenē gūme. et cū
cōmixte fuerint liq̄ fac cerā et resinā et liq̄ fac sup gūmas et

litargirū qđ cōmiscuisti. et repone sup ignē: et coq̄ in lento
igne donec gutta sup ferrū icipiat coagulari. deinde tolle
ab igne et pulueres cū eis diu misceant̄. s̄ viride es pone
in fine. et si fiet durū et tu vis misce paz de terbentina.

Unguentum de vziur. cōferēs ad vlcera mala
et ad scrophu. et ad cārenas et apo-
stematata testiculozum vlcera. ℞. litargiri et gal. ana. 3. v.
olibani. armonia. ana. x. 3. glutinis albotim. 3. vi. cere. 3. x.
vziur. 3. viij. olei. q. s. ad libitum.

Unguentum ad puncturas neruoz. et ē ab Ani.
narratuz. et est Sa. ℞. cere resine.
picis. enforby. añ. 3. i. olei. 3. ij. et fiat vnguētum. Et si vis
eo vri in corpore leni pone enforby. 3. s. terbentine. 3. ij. ce-
re resine. picis. ana. 3. i. olei. 3. i. misce.

Unguentum de calce qđ valz vlcereb⁹ cōbustio-
nis ignis et vlcereb⁹ neruoz discov-
opertoꝝ si ponit̄ tepidū mediātib⁹ filis et desiccet alia vl-
cera crustosa supflua. ex qbus aquositas colat̄ et residet. et
cū oleo diu cōficiat. et si miscebis zezi vsti et litargiri et pa-
rum aceti plus desiccabit et plus valebit nisi in neruis di-
scopertis. qz non esset bonum cū zezi et cum aceto.

Unguentum vtile qđ carnē corrodit et mūdificat
in vlcereb⁹ putri. et cārenis et berpe-
stiomeno et p̄seruat loca illa i eis et exiccet virulētiā et p̄bi-
bet i eis corrosionē futurā. ℞. flozis eris. alum. mell puri.
añ. p. eq. multū sil in mortario icorpozet̄ postq̄ alumē et
flos eris sūt vltime trita. et alig eū coquūt et sit rubem.

Unguentum de calce. abluat̄ calx sicut scis et fiat
vnguētū ex ea cū succo sicle et succo
cauliū et oleo ro. et cera pauca. et sit B mō. ℞. cere. 3. i. olei
ro. 3. s. alioꝝ succoz. 3. i. pulueris calcis supradicte. 3. i. s.
puluis iste sit bñ cribratus. valz B vnguētum vlcerebus
cōbustionis ignis. et valz ēt apostematibus calidis et vlce-
ribus cum crustis virulētis a flate falso factis. Et sit
alio mō vnguētuz de calce. ℞. calces nonies lotā et bñ ce-
cotrizatā. cōfice in mortario multū fricādo cū oleo ro. vt
cōi. et iterū fricet̄ mō ponēdo calcē et mō oleū vt equet̄ et
pone i vase vitreo vel in piscide de vitreata. et h valz p̄bu-
stionib⁹ ignis et breuiter oib⁹ vlcereb⁹ virulētis et crustu-
losis et minuit in eis carnem et super neruos detectos po-
nendo tepefactum mediantibus filis et flegmati falso. et
infinitas habet laudes et effectus.

Unguentum optimū in cōbustione ignis et aque
bulliētis vtiur postq̄ coctura plu-
ribus dieb⁹ curata est cū ifrigidatiuis et vtimur eo ad mi-
tigādū dolorē et añ vesiccationē et herpetis vesicas existē-
te dolore. et si esset in gutture dolor boli calidi. tūc cū non
possum⁹ mitigare dolorē facim⁹ loco ei⁹ gargarisma cuz
decoctiōe ros. et ordei. deide cū melle rosato. deide cū de-
coctiōe sumach. ℞. vitellos onozuz. octo vel p̄les et misce
cū oleo ro. et pauca farina oz. et diu misce. efficit. n. vnguē-
tuz et valz h ēt ad p̄apisma sup v̄gā q̄si in augmēto et statu
et dolore mitigato in p̄bustiōe ignis dico vtimur vnguē-
to de calce. valet et ad mitigādū dolorē ex calido.

Unguentum optimū ad pūcturā neruoz et non
habet aliud p̄pziū et in vlcerebus
et mēbris neruosis et alijs. et attrahit optime et mundificat
carbūculos et apata rupta. ℞. terbētime et medulle fermē-
ti. et hec duo simul in modū vnguēti incorporentur.

Unguentum ad scabies sic. et maxie in pueris et
mulierib⁹ humiditas carnes hūi-
bus. ℞. terbē. et olei cōis vel laurini. et paz salis et sil cocu-
tiant donec sil icorpozanē et dealbant̄ et inungat̄ locus: et
si parū argēti viui extincti cū salua admisceat̄: erit opti-
muz in omni specie scabiei. sed in emunctorijs nō inunga-
tur. Et si cinguluz ex hoc inungatur et carne nuda feratur

*unguentum
ad combustionem
et ad exsiccationem*

basilicon magnū

apostolorū

Unguentum

non producentur pediculi secum id ferenti.

Anguentum ad scabies magis desiccatiuū sine argento viuo. ℞. terre camelli et olei communis vel laurini qđ est melius et in modū vnguenti simul incorporetur.

Anguentum cōe qđ est optimū ad scabiē hu. et siccaz. et est mirabile valde purgato corpore et balneato. ℞. radices teneras enule et elixa in aqua. deinde bene mūda ab oī duricie et eas cōtere in modū vnguēti. deinde admisce assungia salitaz bene trita. deinde misce parz argenti viui extincti et oīa simul incorpora in modū vnguēti. hoc. n. valz mirabiliter scabiē mūdificat corpore mundato et balneato. Laue tamen ne ppe stomacū inungat. et si vis sopbificare tinge id et pone parum pulueris croci. et potes ponere de zesi et est optimuz. Uel pōt fieri id vnguētum pulcrius sicut qñ est enula ita cocta. ℞. tantūdez assungie et tere cum ea et fac ambo ferueri cum vino albo. deinde cola comprimendo id qđ coagulabitur et misce cum argento viuo.

Anguentum cōferens excoziationi coxarū cuz ab equitatioe accidit. ℞. litargiri cum aqua ro. et parum olei ros. fiat vnguentum. vel bolū ar. cum eis dez vel pulueres rosarum asperge.

Anguentum ad fixuras pedis et calcāel. ℞. draganti. et gallarum. et puluerizentur subtilissime et misceantur cum cera vel sepo caprino vel bouino vel pauco oleo.

Anguentum ad arsurā et ariditatez in membro cū nō est ibi multavirulētia et aduersionē puerorū iter coxas et filia. ℞. vnguēti populeonis et vnguēti de cerusa albi. añ. 3. ij. et incorporentur simul bene.

Anguentū cōferens quasi in omni spē scabiei. ℞. fulliginis dom. 3. i. terre cameli. 3. ij. litargiri. 3. ij. terbetine. 3. i. vitrioli. 3. i. olei cōis. q. s. puluerizentur subtiliter et cribellentur: deinde oleum cū terbetina incorporentur. deinde alia ducantur diu.

Anguentum nigrū qđ cōfert morzibus et pforationib⁹ qđ fiunt ex vnguib⁹ auinz et apum puncturis. et cōfert omnib⁹ vulneribus cū qbus accidit attritio aut sepatio vel incisio et magis auxiliat. et ē vtile etiā morzui canis et homis si a pncipio cū isto vnguēto curet. et cōfert vlcerebus factis ex frigore. ℞. cere. sepi arietini. picis. galbani. añ. partes equales. et si i media pte ponat glutinis albotin. id est si accipiat pars vna de isto et tantūdez de glutino et liquefiat simul in capria et reconde erit cōfortatiuū bonuz et erit optimū vnguentū ad cōsolidandum vulnera alterata et in nervis et alijs locis et attrahit et mūdificat et optimū est in omnib⁹ et pluribus cōplexionibus. et si tale vnguētuz sit lib. i. misceatur cum eo euforby puluerizati. 3. ij. et erit bonum in puncturis nervoz et mūdificat saniam grossam coagulata ex vlcere vbi nō est nervus detectus in paucis vicibus.

Anguentum ad scabies humidā. ℞. argentū viuuū extinctū oleandrū cachimiaz argenti condisi alumen vetus et litargiruz. ex his omnib⁹ cum aceto et oleo mixtis fiat epithima vel vnguentuz et per noctez totam sic permaneat. et si vis ponere tātillum de cera ad hoc vt vnguētū melius cōponatur coque litargirum pns cū oleo: deinde alia incorporentur simul.

Anguentum aliud ad scabies bonū existēs valde neqz ampullas neqz adustioes facit. ℞. litargiri calcanti ana partes equales. hoc eni cuz aceto et oleo ro. per hebdomadam vnam ad soles frequēter friceit modo cū oleo rosato modo cum aceto.

Anguentū qđ valz scabiei sicce. ℞. baurach costi sal. pdisi assungie. añ. 3. viij. aceti et olei

.q. s. ad vtr corp⁹ i balneo epithimari possit. Cōfert pterea in pruritu sicco oī die corp⁹ ex aqua calida balneari.

Anguentuz ad safati capitis cum est recens et est cuz hūiditate. ℞. radices cucumeris. alcane. aristologie. litargiri. cortices granatoz. ex his eni valet tritis et cribzatis per pānū et aceto et oleo ro. diu fiat cōtritio in modū vnguenti et locus inungatur.

Anguentum ad safati vetustā et humidā multū vlcera tam. ℞. salis et calcanti aduisti sulfuris terre. argenti viui galle radicz cane litargiri. aristologie lōge. añ. partes equales. omnia bec trita et cribellata subtiliter cum aceto et oleo misceantur.

Anguentum ad safati siccaz et cum squamis siccis et albis similibus furfuris: sed non est in ea latitudo sicut in squamis furfuris. ℞. adipis galline vel anatis. 3. ij. cere albe. 3. i. et misceat et quottidie inungat caput eo loto et abrafo cū mucillaginibus.

Anguentum leniens duriciem in iuncturis siue remanēs ppter vulnus siue aliter faciens impedimētū in motu. et vbi sunt fracture restituate. et est arsothozuz et mollit oē durū. ℞. cere citrine adipis anatis resolute et colate. añ. 3. i. olei d lilio. 3. vi. medulle vaccini cruris. 3. ij. ex his fiat vnguentum.

Anguentum ad idem bonū habēs odorez et cōuenit delicatis. ℞. fecis olei de lilio. fecis olei de semine lini. bdely. añ. 3. i. storacis galbani oppoponacis armoniaci. añ. 3. 5. adipis vrsi. 3. v. et si nō iuenitur accipe galline vel anatis: aut porcie et gūme. postea in pauco aceto dissoluantur et fiat vnguentum.

Anguentum ad stricturā et duriciez qđ est in neruo vel chorda et tensionē leniens. ℞. cere citrine. 3. i. olei de ben. 3. vi. masticis nitri storacis ana. 3. 5. fiat vnguentum.

Anguentum mirabile in generatione carnis et vulnera cōsolidās. ℞. litargiri. 3. i. olei. 3. ij. coquantur ambo donec dissoluat litargirū postea olibani. sarcocolle. sang. dra. galbani colati. colofonie vel picis sicce oīum ana. 3. ij. sumantur et predicte decoctioni admixta coquantur donec inspissentur et medicent cum eo vulnera cum non fuerint sanguinolenta.

Anguentum qđ remouet humiditatez et saniozitatē et virulentiaz in vlcerebus. ℞. litargiri triti. 3. i. olei ros. aceti mellis ana. p. eq. litargirum tritum imbibaet cum eis. et terat donec albescat et infletur: deinde. ℞. aluminis draganti adusti balaustiaz gal laz. añ. 3. v. al. lib. i. et cuz dictis vnguentū incorporetur.

Anguentum generatiuuz carnis in estate et cuz i vulnere calor et ardor fuerit et tēpus calidum et in cicatricibus vulnerū est vtenduz. Sumatur litargiri triti vt alcofol. 3. v. qđ in aceto donec dissoluatur et mollescat teratur. deinde olei ro. desuper infundatur et terat donec ingrossetur. duz aut sic ceritur semel ex aceto et alia vice ex oleo ro. est infundenduz donec infletur et ad magnitudinem deueniat et fiat vnguentuz cui postea. s. ceruse lote. 3. v. et camphore parum adde et cum eis misce et in curatione vtete.

Anguentum nigrum quo vtendū est cuz vuln⁹ est siccaz. ℞. cere olei. visci. picis. partes. equ. Sumantur et resoluatur et quod ex eis est vnguentum nigrum.

Anguentum optimum qđ leuiter corrodit et vlcera saniosa mūdificat et omnib⁹ fistulis auri et vlcerebus subuenit et carnem corrodit mollez. ℞. ziniar mellis puri. añ. 3. i. sarcocolle armoniaci. añ. 3. 5. fiat sic. Armoniacuz in aceto mollificet. deinde enim alijs tritis in mortario cuz pdicto melle ducaet subtiliter

conterendo. est enim optimū vnguentum ad ea q̄ dicta sunt in residuo scroffularuz et in alyis vbi indiget.

Vnguentum qd̄ vlcera cōsolidat et in vlcerebus mltū humidis carne creat et pustulas crustosas desiccāt q̄ scabiei assimilant et vlcera facta a cōbustioe ignis. et oēm remouet in vlcerebus humorositate vbi cūq̄ sit virulentia. ℞. litargiri vt alcosol puluerizati q̄tum vis. et ex aceto et aqua ro. vel oleo ro. simul in mortario ibibatur donec tumescat et albificetur: deinde calcechumenon anthimony balaustiarum venax curcume gallarum sang. draco. syrici alumis cachimie argenti oīum quantū ē sexta pars totius vnguētū sumat. post bec omnia illa puluerizata mittant in mortario et dōec minuta sint agitent: deinde ex hoc vnguēto vulnere cū coto imponatur quo caro putrida nata est. hoc aut vnguēto tam diu in curatione est vtendum donec gr̄et in eo quātitas que ipsum induret et cutem perfecte indurat.

Vnguentum qd̄ exituras sine ferro rumpit. ℞. mellis anacardi et picis ligde. ana par. equa. que in cocleari ferreo mixta calefiat donec misceatur. et vbi apostema aperire volueris impone et dimitte per medium diem et aperiet illud.

Vnguentum qd̄ confert cācro nō vlcero. et et si timeat ne locus vlcere inunctū ibi et confert vulnerebus humidis et igni persico vlcerebus et similibus. ℞. ceruse lote et tutie lote ptes equa. terant ista cum oleo ro. et succo portulace aut succo solatri et mucillagine psily aut succo cucurbite aut succo citrioli. et diu in mortario terant. et si fiat vas ex plumbo et pistellū et in tali vase fiat vnguētū id valebit et cācro vlcero ne vltē vlcere et vbiq̄ valet. et et in alyis vlcerebus corrosiuis malis.

Vnguentum optimū qd̄ omne vlcus saniosum putridū virulentū et apostema ruptū et carbunculū mundificat. ℞. mellis colati. s. pus cocti lib. i. sarcocolle. 3. ij. et optime icorpora et si ponis ibi medullam fermēti et terbentinā erit melius et vltimū. et solū et mel coctū est perutile in hoc. Et qd̄ accipiūt mel coctū et colatū et sarcocolle. añ. 3. vi. et diu misceatur.

Vnguentum ad ragadias in ano et vbi cūq̄ fuerint. ℞. cere citrie olei sisamini vel se. lini adipis anatis medulle cruris vaccini. adipis bouū. bdelii. añ. par. equa. bdelii primitus in mucillagine se. lini dissoluat. deinde oīa misceant. hoc enī optimū existit.

Vnguentum quo si vngat cingulū de lana et portetur nuda carne interficit pediculos et p̄hibet ne amplius generent. ℞. olei. 3. ij. cere. 3. 5. argenti viui nūmatas q̄tuor argentū viui optime extingatur et cū alyis misceat. et fiat vnguētū ex quo cingulū vngat et nuda carne deferat. vel etiaz locus vbi fit vngatur et maxime cū aqua calida lauatur bene fricando.

Vnguentus qd̄ valet scissuris malis q̄ in carnem penetrant. ℞. litargiri. 3. v. olei. 3. xx. coquant sil' gbus decoctis addat galbani. 3. ij. et fiat vnguētū de quo sup scissuras gutta distillet vel vngat.

Vnguētum ad safati sicca et recentez et furfures in capite. ℞. olei dulcis adipis gallie et mucillagi. altee vel fenugre. et se. li. añ. 3. ij. cere. 3. 5. et inungat sepe caput et sepe abradat et sepe lauet. et si erit anti qua tūc friceat donec currat ex ea sanguis deinde iungat.

Vnguentus ad safati humidaz et non antiquam. ℞. merdasengi olei ro. corticum granatorū et acetū et fiat vnguētū et cōfert ei quortidie linirum psilotro abradente pilos donec siccetur: deinde linatur cum eis que dicta sunt in sicca.

Vnguentus qd̄ dicit psilotrus quo inuncto in loco capilli seu pili cadūt. ℞. calcis for

tis supra quā ponat setuplum aq̄. et per tres dies sic dimissa colet postea in hac aqua. vi. pars calcis ponat. et per tres dies mozent. his gelis sexta pars arsenici citrini in predicta aqua mittatur et tam diu ad solem dimittatur donec penna immissa depiletur cum extrahitur postea vero locus fricetur. id enim cito abradit pilos.

Vnguentū qd̄ confert formice miliari. et etiaz corrosiue. et etiaz vlcerebus corrosiuis in circuitu perunctū ne perambulet et alyis malis vlcerebus superficialibus. ℞. boli ar. et diu cū aceto et aqua ros. terat. et si vis ponere oleum ro. parū in mortario incorporent. et in corrosiua melius est vt galle cum eis ponantur.

Vnguentum egiptiacū mundificās et exiccās fistulas et vlcera praua et canernosa et vbi cūq̄ sint exiccāt vlcera auris mundificata quādo liquefit cū aqua et melle et sepe imponit tepidū. ℞. floris eris. 3. ij. mellis. 3. viij. aceti. 3. viij. tere et pmisce eas ad inuicem. deinde bulias sup ignē donec inspisset et ytere.

Vnguentum ad vesiccas et alia vlcera ca. et mala adusta. ℞. ceruse climie argenti litargiri et boli ar. et parū cāphore et agiteat cū mucillagine psily et fiat vnguētū. Et si vis misce parū aceti et olei ros.

Vnguentum aliud egiptiacū magis exiccās. ℞. ziniar et olei et aceti. ana partes equales misceatur et coquantur simul in captia donec ru-beant et inspissentur.

Vnguentum aliud optimū vlcera mundificās et attrahit et mundificat et attrahit sanies. ℞. mellis ru. lib. 5. terbe. 3. ij. aggregent simul et liquefiant ad ignē et bulliat parū et colent. Et si vlcus nimis est sordidū adde parum de yreos et erit melius.

Vnguentum aliud qd̄ optime mundificat et attrahit: ita qd̄ etiam valet in punctura neruorum. ℞. medulle fermenti et terbentine et butyri et simul misce optime.

Vnguentum mirabile inunctū circa herpestionem. nō enī permittit vlcus ambulare et inunctū super locū herisipillatū aut stonicū. vel super quēcūq̄ dolozes et tumozes apostematū ex calido apate mirabiliter pdest et vlcera humida superficialia et a flate salso et excoziationez curat. ℞. boli ar. in modum vnguēti diu cū aceto ducas et valet in priapismo.

Vnguentum qd̄ confert herisipille vlcerate. et etiaz nō vlcerate et igni persico et formicis vulneribus et vlcerebus crustosis ex flate salso et similibus. ℞. litargiri radicū tinctorū ana. 3. 5. corticū granatorū gallarū aristo. longe boli ar. ana. 3. ij. cere. 3. i. et 5. olei ro. 3. ij. et icorporent et alia mixta p̄ panū sil' misceant.

Vnguentum ad scissuras labiorū. ℞. cere. 3. i. adipis anatis. 3. i. olei. 3. 5. terben. 3. ij. dragaganti. 3. i. gallarū. 3. 5. liquefiat cera cum adipe oleo et terbentina et alia subtiliter trita et per sindonem catrizata misceantur et fiat vnguētum.

Vnguentum ad fissuras in palmis manū et cor-tices q̄ ibi fiūt. et valz et oib' scissuris et oīa ista vnguēta pls valet si mēbrū fixū diu et sepe in aq̄ cala teneat vel cū spogia balneet siue labia siue aliud mēbrū sit. ℞. terbe. 3. ij. adipis anatis. 3. ij. mucilla. draga. 3. ij. cere. 3. i. dragag. puluerizati. 3. ij. et fiat vnguētum.

Vnguentum ad ragadias in ano et matrice et cōbustione ignis et aq̄ bulietis. est. n. bonū ad vlcera et ragadias cū calitate et adustione et oēm caliditate et acuitate. ℞. cere colate. 3. ij. olei ro. 3. x. plūbi vsti cōditi. 3. ij. et anisi vel cāphore vel dragati opij. añ. 3. i. et albumis vni' oui. aggregent cera cū oleo ro. ad ignem. sed p̄squā aliqua ps isti' olei coquat plumbū vstū vel

ad gsuras in ano.

02

tantundem de litargiro loco plumbi ysti. deinde alia pars media istius olei cum cera liquefacta misceat cum plumbo vel litargiro sic condito cum oleo et tepescant. deinde pulveres alios subtilissime trita et misce simul.

Anguentum aliud quod est vitale formice corrosive et omnibus alijs vlcerebus ambulantijs et corrosivis. *℞.* rosarum arnaglosse sicce ana. *℞.* eq. pulveriza subtilissime ista et cum sufficiente oleo et pauca cera liquefiat. *℞.* Et pro sorore Joana que patiebatur sequestrationem vnguium fuit factus tale vnguentum. *℞.* mncillagi. malvaui. pauca cere olei viol. dragaganti et super locum ponatur cum pinguedine capre.

Anguentum ad ragadias anicuz dicit esse dolor vebemens et arsurus. *℞.* cere al. loti olei viol. succi plātag. hec conficiantur in mortario cum aqua frigida paulatim incorporando. et hoc habeas tecum.

Epithima ad scissuras que fiunt in ano. *℞.* merdasengi ablutū ceraz al. oleuz ros. liquefiant et pyciatur super eas vitelluz vnius oui aut duorum: et per misce bene oia adinuicē et ex eo imple scissuras et est bonū.

Anguentum ad safati recentē in capite et in corporibus teneris. *℞.* vene tinctorū alcāna aristo. lon. litargiri corticum granatorū terant oia et cribrent per pānū et liniant cum aceto et oleo ros. Et si ponitur aloes erit magis tenax et magis viscosum.

℞. Pulvis de cartis bombacinis combustis multum ductis in mortario cum aceto in modum vnguenti curat omnes safati humidam in capite.

Anguentum ad safati antiquā in capite. *℞.* salis attramenti adustoz sulfur. et argēti viui et galle et venas tinctorū litargirum et aristologiam fiat vnguentum sicut prius.

Anguentum quod valet ad albaras nigras putrefactas virulentas. *℞.* aluminis rochini. *℞.* y. et *℞.* piperis nigri. *℞.* i. auripigmēti. *℞.* i. tartari combusti iter duas pecias balneatas. *℞.* iij. oia pulverizata misce cum succo affodiloz et pauca cera et oleo laurino.

Anguentum ad liuiditates et sanguinē mortuuz ex percussione. *℞.* cere. *℞.* i. olei camomille. *℞.* iij. succi maiorane. *℞.* i. arsenici triti et cribrati per pānū. *℞.* iij. cera cum oleo et succo liquefiat. deinde arsenicuz misceatur donec vniantur et fiat vnguentum.

Anguentum ad safati faciei. et est rubor quasi rubor principij lepre. *℞.* puluerez carbonuz de salicibus siccis et tritis et cribratis per pānū et vnias cum melle in modū vnguenti. et vngas faciem et sero et mane laues cum decoctione surfuris vel violaruz. deinde vngatur cum vnguento citrino quod est in particulari.

Anguentum ad pānum faciei. *℞.* yreos. *℞.* y. farine ciceris et fabe. ana. *℞.* i. bozatis. *℞.* i. cum oleo amigdalorum dulcium et multo melle in modum vnguenti.

Anguentum quod reparat cicatrices rubeas post tempus si cicatrix remanet roborosa vtae diaquilon: deinde accipiat litargirum. ceterum ductatur cum oleo ros. in mortario donec dealbetur et cogetur et ponatur ad solē donec exicet in massa et reseruet sic. deinde quicquid accipit de illo litargiro sic preparato. et ducas cum oleo rosato in modū vnguenti et vtere super cicatrices.

Epithima ad scissuras que fiunt in ano et labijs. *℞.* cere. olei siricini butiri vaccini. olei violati oium ana. *℞.* i. permisce ea in sartagine. et frige ea donec liquefiat cera et fiat res vna et reconde et conserua ipsū. cum ergo necessitas prouocat vtere eo.

Anguentum ad equos qui habent pedes siue vngulas nimis fortes paruas et ramo

fas et ascoglonfas. *℞.* assungie porcine lib. *℞.* y. et *℞.* rasine lib. *℞.* y. sepi castrati. lib. *℞.* y. picis. lib. *℞.* i. cere lib. *℞.* y. dialtee. *℞.* iij. terbetine. lib. *℞.* i. olei ro. lib. *℞.* i. lardi lib. *℞.* y. et est vitale hoc in omnibus contusionibus in hyeme precipue.

Anguentum ad equos qui habent pedes nimis teneros qui non possunt tenere clauos. *℞.* serapini armoniaci. galbani. rasine. masticis thuris. pegolle hispanie. picis naualis cere olei assungie. ana. *℞.* i. sepi castrati. lib. *℞.* i. et pone omnes gummas in aceto forti: et fac mollire per vnam diem et vnge circa coronas pedis equi. et est vnguentum attractiuum.

Anguentum multum desiccatiuum in fistulis et vlcerebus fraudulētis et vinctuosus. *℞.* calcis viue partes duas. arsenici citrini. sulfuris viui ana. partes. *℞.* i. et omnia tere. et cum volueris operare incorpora cum aqua cineris fabaruz. et est illa que vocat aqua saponis aut aqua cineris ylicis donec fiat sicut vnguentum et vtere in fistula inuncto licinio.

Anguentum optimū in sanguine mortuo sub cute. *℞.* succi maiorane arsenici citrini et olei camomille et cere. ana. fiat vnguentum molle.

Anguentuz magistri anselini de ianua quod consolidat ossa fracta. et sanguinez extrahit de sub craneo conficitur sic. *℞.* terbetine. *℞.* iij. abluē cum vino bene et puce vinū. deinde cere liquefacte cum ista terbetina ad ignē per sedaciu colata. *℞.* iij. et misce simul: deinde misce ista cum fortissimo aceto et dimitte per vnam diem et massa multum remouēdo cum aceto. postea ex aceto cōprime et puce in lacte mulieris vel vacce et confice cum isto lacte bene. deinde adde cum succo betonice et de puluere herbe quā habem de tunisi. et in isto puluere est virtus et ponat incorporando. Iste puluis solum est de cortice et de radice huius herbe. et videntur radices valde bone nisi quia meditullium istius tendit ad colozes croceū paruz et sunt aromatice sed valde bona non. Et ita assimilant quod quidam dicunt quod est ipsa. et quidam dicunt quod non est et vtere eo sicut istis que sunt hic. et quando non habemus istas herbas facimus sine ea. et est mirabile incarnatiuum. et est vnguentum fratris bonacursy qui facit illud sine radice: immo nihil fit de radice: et est quasi tale vnguentum sicut emplastrum et istud vnguentum est infra.

Anguentum de gumis calidū quod inuncto membro valet. et confert doloribus factis ex humoribus frigidis et male complexionis frigide. et est vnguentuz vinctuosum molle. *℞.* eufozby serapini masticis oppoponacis. galbani. asse fetide oium ana ad libitum et liquefiant in aqua ros. et vino cocto. et postea fertueat et colentur: deinde misce cum oleo veteri. et terbetina. et dialtea. agripa et cera et vnguento de medullis et ponantur ibi species iste. *℞.* cardamomi. Safr. ameos. galange. cinamomi omnia ad libitum. *℞.* Ite si accipiat oleuz costinū. *℞.* iij. et cere. *℞.* i. valet ad idē et ad dolozē factū in neruoso membro. et frigozi et spasmo et mollificationi alicuius membri.

Anguentū quo inuncto membro doloribus confert ex attenuatōe et inanitione. *℞.* cere. *℞.* i. olei vio. camoilli. ana. *℞.* i. adipis gallie et anseris. ana. *℞.* i.

Anguentum attractiuū i carbūculis ruptis. *℞.* terbe. et medulle fermēti et sil multuz incorporent. et si vis plus mudificare pone parū mellis.

Anguentum mirabile in consolidando vulnera. *℞.* terbetine. *℞.* iij. cere. *℞.* i. liqfiat simul in captia et liquefacta proyce super acetum al. et diu malassa. deinde iteruz liquefac ad ignē. et si non vis liquefacere nisi prima vice satis est. ne propter liquefactiones plus induretur. sed malassando bene fiat in istis liquoribus. et proyce super succum betonice et diu malassa. deinde iteruz

6

f adyungit
frigidus

capitulum
bifurcatum

liquefac & funde iterum super lac & acetum & succum be-
tonice simul aggregatos & diu malassa & vtere sup petias
perforatam & est optimum incarnatiuum.

Anguentum optimū in cōsolidatiōe vulnerū.
& dicit fabulatores q̄ vnguentū
id & alia similia cōsolidat vulnus cranei fracti & vbi cūq̄
sit. Et est v̄sus talis. petia perforat & inungat & ponat sup
vulnus a quo sanguis nō fluit plus. Deinde super istā pe-
tiam ponat alia petia balneata in vino. deinde plumazo-
li & dimittat duobus vel tribus diebus. R. resine pini pin-
guis. 3. i. terbe. 3. iiij. cere. 3. i. Ista bulliant in v̄io in quo sit
cocta betonica & cetaurea & sit colatum. deinde sic liquefa-
cta in tali v̄io coletur in parascide & dimitte in frigidari
donec fiat sicut massa. deinde p̄uce vinū & liquefac' massā
istam in captia inuncto oleo ro. Et si non vis liquefacere
istam massam ne induret sicut emplastrū: imo remaneat
sicut vnguentū sufficit solū q̄ malasse cum aceto & succo
betonice & lacte in captie inuncto oleo ro. & liquefac & fun-
de super acetū al. & malassa cū manib'. deinde simul ducas
cum lacte mulieris. deinde malassa cum succo betonice.

Item aliud simile. R. cere. 3. i. terbe. 3. iiij. liquefiat & dū
sunt tepida & deposita ab igne misce lac vaccinum. 3. vi. &
iterum ferueant donec gutta posita in aqua coaguletur.
deinde totum proyiciatur super acetum & malassetur plu-
ribus diebus renouando acetum. & si ponis coquendo in
eodem succo betonice erit optimum.

Item aliud simile. R. herbā que vocat sanataglia. & est
illa quā tenent puelle in ollis & faciūt inde serra & similia
p̄uiche. & accipe betonice & centauree minoris folia ana
q̄tū vis. & terant bñ & coq̄nt multū in v̄io albo. deinde colla
& huic decoctiōi adde terben. 3. xij. resine. 3. iiij. cere al. 3. iiij.
mast. 3. i. 5. san. dra. 3. i. Bulliat oia satis in v̄io isto collato.
deinde colent sup acetū albū & dimitte coagulari & malassa.
Et q̄dam ponūt in fine decoctionis lactis mulieris. 3. ij. et
vtere. & dicit q̄ tale vnguentū cōsolidat ossa cranei & tra-
hit saniez de subesse. Et ego credo q̄ pls valet in vulneri-
bus alteratis nō sanguinolentis & q̄ si cū aliquo istorum
vnguentoz terat de fermento q̄ oia infixa attraheret.

Anguentum qd̄ est quodāmo saniem faciens &
mūdificās & faciēs nasci carnē. R.
sepi vaccini lib. 5. olei ro. 3. iiij. cere. 3. ij. yre. rof. siccap. añ.
3. ij. thuris sarcocolle. ana. 3. 5. aristo. rotū. aloes succotrinī
ana. 3. ij. masti. 3. i. terbetine. 3. ij. fiat vnguentum.

Anguentum al. ad scabies sicā pruriginosam &
excoziationē calidaz & aridaz q̄ te-
net quantitates multā in corpore. R. populeon. 3. iiij. olei
rof. 3. i. succi plantaginis. 3. i. 5. cere. 3. i. & incorpora omnia
ad ignem & fiat vnguentum.

Anguentum conferēs vlcerebus malis ca. & am-
bulatiuis & combustionī ignis. R.
olei rof. 3. iiij. cere. 3. i. & 5. succi sempuine. 3. iiij. vel solatri
ceruse lote. 3. ij. plumbi vsti et loti spody. olibani. ana. 3. i.
liquefiat cera cum oleo & fiat vnguentum.

Anguentum cōferēs morphee curabili & omni
ipetigini. R. sulfuris vini. saponis
saraceni. saponis gallici. nucis bene trite. ana. 3. iiij. tartari
fuligis. añ. 3. ij. auripigmeti. sal' cois. ellebori al. & nigri. añ.
3. i. alumis scissi. fumitterre & succi lapacy. & herbe floure.
añ. 3. i. & fiat vnguentū incorporādo pulueres cū succis.

Anguentuz ad duriciē q̄ remanet i apatib' rupt
mollificādā. R. galbani. 3. i. arm. 3. i.
terbe. resine. añ. 3. i. picis. 3. 5. aloes. 3. 5. mast. thuris. alumi-
nis. litargiri oppopo. añ. 3. 5. bdely. fenugreci. añ. 3. viij. ace-
ti q̄. s. ad mollificandū gūmas. olei antiqui qd̄ suffic.

Anguentum ad safati bu. & vlcerebus pruriginos
sis in cute nō profundis & in flate

falso & in morphea hu. & in oibus vlcerosis aquosis cū ru-
bedine & sine rubedie. R. assungie porci colate. 3. iiij. & plu-
ries lauentur cum aqua frigida vbi addantur viride eris
ceruse. ana. 3. iiij. argenti viui extincti. 3. 5. succi caulis. 3. i.
succu plantaginis. 3. i. cere. 3. ij.

Anguentum cōtravlcera & pustulas ca. & hu. R.
succu plantaginis. 3. i. aceti. 3. i. olei
rof. 3. i. populeon. 3. i. salis. 3. ij. vnguenti albi. 3. iiij. cere. 3.
5. fiat vnguentum.

Anguentum aliud ad idē. R. cortices granatoz
3. ij. subtilr puluerizatoz. 3. 5. sile
puluerizati. 3. i. vel minus de isto. & cū assungia salita cola-
ta lib. 5. & pauca cera. 3. i. & incorporetur.

Anguentuz depillatiū pilloz. R. saponis lib. ij.
tartari lib. 5. auripigmenti. 3. iiij. succi
gigeri. al. zizanie. lib. 5. cere & assungie veteris. añ. 3. iiij. cal-
cis viue. 3. ij. capitelli. 3. iiij. Calx ponat in aq̄. i. i capitulo
illo & colatura misceat cū alyz. & si nō vis vt renascantur
post depillationē frica locū cuz mucillagine psily & silib'.

Anguentuz pducēs sanie in vlcerebus & stufis. R.
sanguis liq̄facti & colati. 3. iiij. cere al.
3. ij. olei ro. 3. i. sed melius est in cura huius mitigare dolo-
rem p̄mo solum cū oleo rof. deinde digestiuum.

Anguentum attractiuū & mundificat saniez gros-
sam. R. galbani. armo. resine. terbe.
sepi vaccini. picis. cere. & olei. ana. Galbanum & armonia-
cum prius mollificentur in aceto & terant: deinde lique-
fac ad ignem & fac vnguentum.

Anguentū ad impetigines quasi vlcera pruriginosa
sa emittens virus subtile aquosum in
supficie. R. cathimie. colcotar adusti. litargiri. ceruse. añ.
& salis vsti tantillum. cōfice cuz oleo & aceto. Et si vis po-
ne alumen vsti. & si vis vt sit viscosum pone aloes & sarco-
col. Et si vis cōfice solū cum assungia. & tale vnguentuz &
oia silia ducant in testo de plūbo & satis sunt meliora. & et
pistilo de plūbo. Et oē vnguentū in quo ponant mineralia
& si est fracta cutis nō ponas colcotar. qz nimis adurit.

Anguentum dyasozidis curans vlcera diffi-
lia & fist. & apata rupta squalida et
cōsumit carnē mollez & additaz & extrahit furunculos et
omne id qd̄ infigit in carne & cōfert morsui canis rabidi.
R. litargiri. lib. 5. & ita feci & fuit optimū olei. lib. ij. in esta-
te. in hyeme v̄o lib. ij. 5. & 3. iiij. galbani. 3. i. 5. eruginis eris.
3. i. arm. 3. iiij. 5. aril. rotū. 3. 5. mirre. 3. i. & 3. ij. cere. 3. vij. thi-
ris cū cortice suo. resine. bdely. oppopona. añ. 3. xv. coloso-
nie. 3. xlv. vel. 3. l. & ita feci. & si vis terbe. 3. ij. litargiruz cuz
oleo tepido miscebis. p. 3. dies & cū aceto gūmas mollifi-
ca. añ. & in mortario postea cōquassa & litargirū cum oleo
bulliat sub igne paruo. postea addatur cera: deinde vase
deposito ab igne post paululu addant gūme liquefacte
ad ignem colate cum captia forata vel sedatio super litar-
girim & bulliat: deinde fiat donec gutta paruz super lapi-
dem ingrossetur. deinde adde pulueres alios & diu misce
deposito vase ab igne: deinde addatur in fine erugo eris
& diu misce. hoc enim vnguentum est mirabile.

Anguentum dyapomphilogos. qd̄ herisipillata
vulnera & cancrenas iaz vlcerebas
& sordidas curat & tibiaram vlcera sine dolore cōcaua et
disperata loca replet. confert ignis cōbustioni cum sit vl-
cus & cicatrizat. R. olei rofati. cere albe. ana. 3. iiij. succi gra-
nozorum rubeozuz solatri. 3. iiij. ceruse lote. 3. ij. plumbi vsti
& loti. pomphilogos. vel spody. olibani puri. ana. 3. i. Confi-
ce sic. in oleo ceraz liquefac cum lento igne vase deposito
specierum pulueres subtiliter cicatrizatū decoctioni ad-
de in mortario semper fundēdo diu misce & sepius supra-
dictum succuz diu cōmisce. cumq̄ per sex horas ad soles

decoctum fuerit. tunc dimitte. et si de succo supernatante
rit proye. et si non potest haberi succus granorum solatri
accipe succum foliorum eius.

Unguentum ad puncturam nervorum et est forte et
est Sal. qd in corporibus hu. debz
misceri cum terbentina. R. cere. 3. xij. bictie. picis eufor-
by. añ. 3. viij. cera pix et bitumē liquefiāt ad ignē et eis liq-
factis tolle ab igne et misce euforbiuz et est vnguentū soli-
dum durū. qz nō est ibi oleuz. vnde si vis magis esse tēpe-
ratus et erit optimū pone olei. 3. i. q. si vis eum esse ad huc
magis tēperatū tolle de isto et liquefac cū terbētina. q. i.

Unguentum viride tēperatus solidum qd sine
doloze tēperate carnē minuit cōso-
lidat et cicatrizat et ē Sa. mirabile. R. viridis eris cere olei
ana. 3. i. liquefac cerā cū oleo et tolle ab igne. deinde mit-
te viride es per pānuz cribratum et diu simul misce.

Unguentum aliud viride quod corrodit carnē
superfluam. R. lardi colati. 3. ij. ce-
re. 3. i. pulueris viridis eris. 3. ij. Item potest misceri viri-
de es cum dyaltea.

Unguentum fortissimū corrosiuū. R. arsenicus
sublimatū qstū vis et misce cū lar-
done colato et coagulato vlt abrafo et diu misce sil et vttere.

Unguentum corrosiuuz nō multū forte. R. mel-
lis. 3. ij. terbē. 3. 5. et misce cum zezi
donec sit quasi sicut vnguentuz. et cū indurat adde parum
mellis. vel sic tolle zezi puluerizatū et cū vnguento egiptia
co diu misce. et est mirabile in extirpando infiltrationem
fist. et carnes bauosas qz in eis puluis nō corrodit.

Unguentum attractiuuz quo mundificanē apo-
stemata ca. post apertionē. R. mel-
lis rubei puri lib. ij. terbentine. 3. vi. dyaltee. 3. iij. vitello-
ruz ouoz. 3. iij. sarcocolle olibani. añ. 3. ij. et 5. farine opti-
me cicatrizzate. q. f. ad faciendum ita qd nō sit nimis durū
nec nimis molle. et sic ducatur multis diebus.

Unguentum attractiuum in materia grossa et
tēpore frigido ita qd attrahit fixa
in membro. R. rasine galbani ana. 3. i. terbētine. 3. ij. resol-
uantur ad ignem et colentur.

Unguentum viride qd plagas veteres mundifi-
cat et sanat et carnes suauiter consu-
mit superfluam. R. celido. plantag. scabiose vrtice leuisti-
ci agrestis centruz galli. añ. m. 5. et terantur cū lib. i. 5. olei
miscantur et dimittantur sic in oleo sex diebus: deide ad
ignem ferueri donec herbe trite petant funduz: deide co-
la et exprime bene et in expressione pone cere. 3. ij. terbēti-
ne. 3. vi. et resine pini. 3. ij. et ferueat donec gutta posita sup-
ferum paruz coagulet: deinde tolle ab igne: deide misce
thuris aloes et sarcocolle. añ. 3. 5. arist. flozis eris. añ. 3. vi.
misce diu donec coaguletur sed in fine pone viride es.

Unguentum siue emplastrum rubeū grecuz re-
ctificans vlcera mala difficilis cō-
solidationis et desiccās et cicatrizans et replens vlcera ve-
tera carne. R. olei lib. ij. aceti lib. ij. litargiri lib. i. 3. iij. flo-
ris eris vsti. 3. x. ziniar. 3. viij. Acetuz et oleum coque litar-
girim simul donec desicceēt acetuz et ab igne deponatur et
accipe litargiruz et proye in oleuz ad ignem reponas: coq-
dōec igrosseēt gutta in aq posita. saluo qd in fine ponas zi-
niar. et si vis inde emplm facere et iformare magdaleones
satis coque. Et si vis vnguentum facere minus coque.

Unguentum cantarides causticus optimum ad
desiccanduz malos būozes in quo
cūqz loco inunctū fuerit illic attrahit būozes facta vesī-
ca et sciaticis et podagricis similiter super patiētia loca in-
unctuz auxiliat. et verucas extirpat facta vesica. R. cine-
ris viij. pulueris stercozis columbini. cere resine. olei. añ.

3. ij. cantaridaru. 3. ij. auripigmenti. 3. ij. ellebori al. 3. i. 5.
aceti fortis. q. f. Confice sic. pulueres terendo in mortario
cū aceto tere et cerā cū oleo coque et resinā liqfactā desup-
mitte et oibus istis mixtis vsui reserua. probatum est.

Unguentum aliud causticum ad lapides podag-
rozum et poros soluendos in quo
cūqz loco corporis absqz ferro rumpere volueris. et siue
apostema siue alia duricies potissimuz est. R. lixiuuz pmi
a saponario. 3. xxx. olei veteris. 3. xx. afroniti terben. sapon-
nis gallici et cere. añ. 3. vi. pul. nitri auripigmēti calcis viue
añ. 3. ij. Confice sic. puluerē afroniti cū lixiuio et oleo coque:
deinde saponem adde. postea ceram. postea terbē. deinde
alios pulueres et fiat coquendo vnguentum.

Unguentum aliud ad idem. R. cere olei veter-
ris cantaridaz lixiuuz fortis capū
telli. añ. 3. ij. assueti arsenici calcanti saponis. mell. al. gum-
mi hedere. añ. 3. i. Confice sic. pulueres terendorum cum
lixiuio diu tere. et postea ceraz cum oleo liquefactā desup-
mitte: deinde terendo alia misce et vttere.

Unguentum qd sicut emplastrum fit. qz effici-
tur et reddi substantia eius sic dyal-
quilon qd solidat et cicatrizat. R. cere. 3. iij. ceruse. 3. viij.
olei rosati. lib. i. misce et fiat vnguentum.

Emplastrum optimuz et expertuz ad relaxatio-
nem inguinis: et ad fracturā dum-
modo nō descendant intestina et ad ventositatem ei. R.
nucum cipressi. acacie. gallaruz. balaust. ana. 3. v. dragagā-
ti mirre. sarcocolle. thuris gummi ara. ana. 3. ij. sang. draco.
mumie. ana. 3. ij. aloes. 3. i. omnia puluerizent et subtilissū
me cribrata cum aceto cōficiantur ita vt fiant magdaleo-
nes: ita vt possint extendi super petiaz sicut apostolicon. et
cum opz vt emplastruz remoueat. tūc si magdaleones
sint exiccati terantur iteruz subtiliter et cum aceto reficiā-
tur: vel vt diutius conseruentur morbidi sicut apostoli-
con. Accipe de visco. q. f. et eis puluerizatis confice pulue-
rem cum eo et fac magdaleones: et cum opus fuerit accipe
quantuz vis et deducas manibus tuis et fiet teneruz et ex-
tende in pecia vel potes liquefacere viscum ad ignem et
misce pulueres simul. et malassa cum aceto et est optimuz.
vel confice pulueres et est plus exiccatiuum.

Electuarium optimuz ad idem. et ad superfluū
fluxū sanguinis ab ore vel ab ano
vel ab emozoydibus. Comedat bis in die. s. mane et sero
et ieiuno stomacho añ cenaz. R. radice consolidide maioris
et radice acozi. ana. lib. 5. mumie in. 3. 5. nucis cipressi. 3. ij.
zinz. 3. ij. 5. masticis. 3. ij. piperis. 3. ij. gario. 3. i. cinam. 3. ij.
nucis inde. 3. i. 5. pili leporis minutis incisi pugill. v. mellis
dispumati. lib. ij. 5. Radices optime coquant: deinde te-
rantur et cum melle coquantur optime: deinde miscean-
tur alia et fiat electuarium cū his medicinis optime con-
solidatur fractura inguinis sine descensu intestinoz tenē-
do emplastruz cum lumbarē duobus mensibus.

Puluis ad botiuz gutturis. R. zinz. 3. i. piperis. 3. ij.
gario. cinamomi. bzionie. ana. 3. ij. piretri. 3.
i. 5. serpili. mater silue. ana. 3. 5. folioz oliue benedictē. 3.
5. salis gemme. 3. 5. ossis sepie. palee marine spongie com-
buste. ana. 3. ij. et fiat puluis.

Unguentum quod habuit Comes gulermus a
papa. et dicit qd papa habuit a magi-
stro Anselmo de iantua. R. betonice pinpinelle melongra-
ne berbene vermicule. ana. m. v. bulliant omnia in vna
metreta cū dimidia boni vini greci veteris vel alterius
generis vini. et bulliant in vna calderia noua donec de vi-
no remaneat tertia pars. deinde coleēt vino accepto et her-
bis eiectis. mitte deinde vinum in caldario de ramo sta-
gnato nouo. et quando incipit bulire vinuz. R. resine lib. i.

cerofia testra pty
em plastru eotia
in p p u e m